

L'EXCÉS, L'HÒSTIA I LA "K" AFRÀ

COLOM NAYA

On hi ha pólvora,
que no falte la xispa
del brindis

GAUDEIX LES
FALLES 2025
AMB **COLOMNAYA!**

TURIA
Mirsen

Coca-Cola

ESTRELLA
DE LEVANTE

BEZOYA

Pascual
Dar lo mejor

Mocay
Maestros del café.

AC FALLA TAÜT
CULLERA / 2025

Edició

Associació Cultural Falla Taüt Cullera - 2025

Direcció i coordinació

Nacho Romero

Equip de redacció

Oscar Agud, Josep Bou, Ramon Marí,
Raquel Escrivà i Juan Sapiña

Revisió lingüística

Àngels Montagud i Àngels Falcó

Portada

Víctor Piris (Cens número 320)

Col·laboracions literàries

Pep Bou, Immaculada Cerdà, Joan R. Gimeno,
Antonio Manuel Hernández, Alexander Morales, Àngels Falcó,
Àngels Montagud, Juan Sapiña, Amparo Barberà, Rosa Benet,
Pep Lagardeta, Roberto Català, Raquel Fenollar, Miguel
Àngel Martínez Tortosa, Javier Nácher, Toni Pedrós,
Enrique Nicola, Borja «El Melero de Palmera»,
Lucía Navarro, David Victoria i Tamara Falcó

Poemes

Alba Fluixà, Vicent Penya, Berna Blanch,
Mari Carmen Sáez Lorente, Teresa Broseta, Alfons Navarret,
Pau i Au (cullerot), Josep de la Torre, Josep Lluís Abad,
Eduard Marco, Joan Deusa, Ramon Marí i Joan Gimeno

Il·lustracions interiors

Víctor Piris, Edgar Frigola, Andrea García Ribes,
Dennis, Roberto Català, José Mendoza i Alba Ferrer

Contes

Paula Torres

Adaptació accessible i exercicis didàctics

Clara Soler

Fotografia

Fernando Navarro

Gestió publicitària

Maria José Cruaães i Miguel Grau

Maquetació

Yogur de Fresa

Col·labora

Generalitat Valenciana

Edició de 300 exemplars

Dipòsit legal
V208 - 2014

L'Associació Cultural Falla Taüt de Cullera no s'identifica necessàriament amb els articles dels seus col·laboradors.

Difusió il·limitada en valencià

A la plataforma FlipHTML5

<https://fliphtml5.com/bookcase/owcyv>

Enllaç a contingut accessible del llibret

https://www.ivoox.com/perfil-a-c-falla-taut-cullera_a8podcaster_31160986_1.html

A Facebook

www.facebook.com/TautCulturalCullera

A Instagram

@ac_fallataut

El present llibret ha participat en la convocatòria dels premis de la Generalitat Valenciana per a la promoció i l'ús del valencià de l'any 2025.

El present llibret s'ha presentat al XXIX Concurs de Llibret de Falles, organitzat per la Junta Local Fallera amb la col·laboració de l'Ajuntament de Cullera.

L'A.C. Falla Taüt és membre orgullós de la Federació de les Lletres Falleres.

«Aquest llibret participa en el VII Premi Cullerot de JLFC al Millor Poema Satíric d'un Llibret de Falla (p. cinquanta)». Autor: Pau i Au (Cens número 563, Pau Rodriguez)

«Aquest llibret participa en el XIV Concurs d'Articles de Llibret de la JLFC (p. noranta-quatre)». Autor: Josep Bou (Cens número 38)

Text poètic presentat al Premi Joan Climent de l'any 2025.

Part infantil presentada al Concurs Falla Santa Anna 2025.

índex

ELS TEXTOS LITERARIS SI ELS LLIGES SÓN «LA CAFRA»

L'EXCÉS, L'HÒSTIA I LA «K»AFRA

És el capità amèrica
una «kafrà» és el poble unit

Joan R. Gimeno Martín

Tretze

L'excés, l'hòstia
i la cafrada

Nacho Romero Ferrer

Setze

Introducció

Nacho Romero Ferrer

Vint

La portada

Victor Piris

Vint-i-dos

Guardó Ü 2024.

Un reconeixement més que
merescut a Joan Castelló

Nacho Romero

Vint-i-quatre

Entrevista al nostre

Guardó Ü 2024

Vint-i-sis

Un poemari que és molt cafre

La gran cafrà fallera

Joan R. Gimeno Martín

Trenta-dos

Recompte de dies

Alfons Navarret

Trenta-quatre

El que fa el vi!

Josep de la Torre

Trenta-sis

Més guapo callat!

Josep de la Torre

Quaranta

Cafrada màxima!

Eduard Marco Escamilla

Quaranta-quatre

M'estime tanta gent

Berna Blanch

Quaranta-sis

Els dies cendrosos

M. Carmen Sáez Lorente

Quaranta-huit

Terra Plana

Pau i au

Cinquanta

Turism-eh!

Teresa Broseta

Cinquanta-dos

Cafrada per tot

Vicent Penya

Cinquanta-quatre

Meló - La cafrà

Ramon Marí Bohigues

Cinquanta-sis

Sense excés, diferents

Ramon Marí Bohigues

Seixanta

La Pau

Josep Lluís Abad i Bueno

Seixanta-quatre

El problema de la poesia

Joan Deusa

Seixanta-sis

L'excés

Alba Fluixà Pelufo

Seixanta-huit

Il·lustracions
que són l'hòstia

292011

José Mendoza i Albert

Setanta

La festa de negre, la festa
més cafre de la Falla Taüt

Andrea García

Setanta-dos

Quina cafrà guanyar
el primer premi

Dennis Ferrer Ruiz

Setanta-quatre

Per tan bé com ho hem fet

Edgar Frigola

Setanta-sis

La Kafrà

Víctor Piris

Setanta-huit

Imprimeix el teu futur

Roberto Català

Huitanta

Un mirall d'excés i reflexió

Alba Ferrer

Huitanta-dos

Les col·laboracions literàries
mai no són excessives

El món de l'excés, l'hòstia
i la kafrà

Una cafrada per a no oblidar

Immaculada Cerdà Sanchis

Huitanta-quatre

Estellés és la cafrà,
no ho saps?

M. Àngels Falcó González

Huitanta-huit

Per a excés, l'hòstia
i la cafrà, les falles!

Josep Bou Dalmau

Noranta-quatre

A Cullera som molt de la cafrà

Àngels Montagut Falcó

Cent

La indumentària valenciana:
entre el luxe i la tradició

Amparo Barberà

Cent quatre

Què entén la ia per excés,
cafrada i hòstia?

Una IA

Cent huit

Política i gestió.

La DANA com a mirall

de l'excés i la desintegració

Charly Brown

Cent dotze

Les col·laboracions
literàries mai no són
excesives

La «cafrà» del món
de les falles

La cendra de la vida:
renàixer

Juan Sapiña Calatayud

Cent setze

La joventut i les falles.
Entre la «cafrada» de l'excés
i l'oportunitat de créixer

Nacho Romero

Cent vint

La cafrà de números
al pressupost.

Una metàfora del caos
matemàtic i el Big Data

Rosa Benet Carot

Cent vint-i-quatre

La cafrada mediàtica. Quan
el món faller fa estralls
en l'actualitat

José Luis Lagardera Ventura

Cent trenta

La cafrada. Reflexions
sobre els Excessos
en la Cultura Fallera

Roberto Català Nacher

Cent trenta-quatre

Eres mal cafre

Alexandre Morales

Cent trenta-huit

Es prega confirmació

Raquel Fenollar

Cent quaranta-dos

De cafrades

i altres temes en falles

Miguel Ángel Martínez Tortosa

Cent quaranta-sis

La cafrada del soroll.
Pirotècnia i música
en la setmana fallera

Nacho Romero

Cent cinquanta

Ole-le, ola-la, ser
president és una cafrada!

Nacheret

Cent cinquanta-quatre

La Barbàrie Gastronòmica

Antonio Manuel Hernández Grau

Cent cinquanta-sis

La cafrada digital.

L'impacte de les xarxes
socials en les falles

Nacho Romero

Cent seixanta

El monument infantil:
quan la creativitat
es desborda

Toni Pedrós

Cent seixanta-quatre

Exuberància i excessos
en les falles de Cullera

Enrique Nicola Llopis

Cent seixanta-huit

Els ninots indultats:
l'excés d'art i emoció

El Melero de Palmera

Cent setanta-dos

FALLERATGE

Recordatori de la Fallera
Major de 2024. Gemma Chofre:
Els records d'un somni
fet realitat com a Fallera
Major 2024

Cent setanta-huit

Recordatori infantils 2024.
Entrevista a Valeria Sarrion
i Alejandro Montalvo, Fallera
Major Infantil i President
Infantil de la Falla Taüt 2024

Cent huitanta-quatre

Presidència AC Falla Taüt

Óscar Sapiña Gomar

Cent huitanta-huit

Fallera Major 2025

Marta pedrós vilches

Cent noranta-dos

Amb molta estima a la nostra
Fallera Major

Angels Montagud

Cent noranta-quatre

Fallera Major Infantil 2025

Iris Mahiques Gil

Cent noranta-huit

Presidència Infantil
AC Falla Taüt 2025

Vicent Cruaños Bayona

Dos-centes

Ja ho tenim aquí!

Paula Torres

Dos-centes dos

(Excèntrics) l'excés,
l'hòstia i la «k»afrà

Artista

David González Llongo

Poeta de la Crítica

Ramon Marí Bohigues

Dos-centes sis

Les coses més xicotetes

Artista

Gonzalo Rojas i Mercedes Taibo

Poeta de la crítica

Ramon Marí Bohigues

Dos-centes setze

Presentació d'esbossos

Dos-centes vint-i-quatre

Directiva

Dos-centes vint-i-cinc

Cort d'Honor

Dos-centes vint-i-huit

Vocals

Dos-centes trenta

Fallerets

Dos-centes trenta-tres

Cadets

Dos-centes trenta-sis

Recompenses

Dos-centes trenta-set

50 Anys fallers.

Pedro Ribes,

faller de soca-rel

Dos-centes quaranta

50 Anys fallers. Vicent Sapiña,
cinquanta anys faller

Dos-centes quaranta-dos

Programa d'activitats

Dos-centes quaranta-quatre

Programa d'activitats infantils

Dos-centes quaranta-sis

Un any d'èxits.

Per al 50é aniversari

de la falla Taüt de Cullera

Dos-centes quaranta-huit

Recull de fotos

Dos-centes cinquanta-quatre

Activitats infantils

Dos-centes seixanta-huit

Treballador de bressol.

Bojos per les falles

Noelia

Dos-centes setanta-dos

La vida al casal

Dos-centes setanta-sis

Esports a la Taüt.

La Cafrà que es juga i es guanya

David Victòria

Dos-centes huitanta

Les dones col·laboradores.

La cafrada d'un davantal ben posat
i un somriure de complicitat

Amparo Barberà

Dos-centes huitanta-quatre

La promoció de la llengua
Lucia Navarro i Tamara Bou
Dos-centes huitanta-huit

Sinopsi Sainet
Falla Taüt 2024

Ramon Mari Bohigues
Dos-centes noranta-dos

El nostre teatre.
Un orgull compartit

Redacció
Dos-centes noranta-sis

Cullera, bressol
de les lletres falleres.
Una nit de cultura,
art i germanor

Redacció
Dos-centes noranta-huit

5a Gala Ü.
Un homenatge a la cultura
i la trajectòria fallera

Nacho Romero
Tres-centes dos

Resum Gala 50 aniversari
Tres-centes deu

L'esforç per adaptar
el casal. Compromís
amb el veïnat i la festa

Tres-centes catorze

LES COSES MÉS XICOTETES

Descobrim a Tete i Teta.
Pròleg de la secció infantil

Tres-centes díhuit

El principi de la història

Tres-centes vint

Divertir-se i compartir

Tres-centes vint-i-sis

Junts és sempre millor

Tres-centes trenta-dos

Saludable és sempre millor

Tres-centes trenta-set

Una gran aventura per davant

Tres-centes quaranta-dos

PUBLICITAT

Tres-centes quaranta-huit

L'EXCÈS,

L'HÒSTIA

ILA

«K»AFRÀ

Amb aquestes primeres
paraules i imatges,
el nostre llibret
2025 ret homenatge
a totes les persones
afectades per la DANA
del passat 29 d'octubre.

Un record que uneix
la devastació de l'excés
amb l'esperança
en la força solidària,
simbolitzada
en la il·lustració
d'Edgar Frigola
i els versos
de Joan Ramon Gimeno,
que celebren l'heroisme
quotidià d'aquelles
i aquells que,
desinteressadament,
van acudir
al rescat, especialment
les comissions falleres
que van demostrar que
la unió sempre és més
forta que qualsevol
tempesta.

És el Capità amèricana «Kafrà» és el poble unit

Joan R. Gimeno Martin

Quan cau la pluja, sense clemència,
el cel s'esquinça en una violència,
el Xúquer brama, el Magre plora,
la Ribera es neguiteja a cada hora.

Les aigües s'emporten camps i cases,
les canyes es vinclen com banderes alçades.
La mar espera, plena de dol,
mentre la terra s'enfonsa en el seu sol.

Cullera desperta, no cau en el plany,
la gent s'aixeca, comença el demà.
Veïns i veïnes, amb força renovada,
fan pinya, són llum en la nit desgavellada.

Les mans s'allarguen, solidàries i fermes,
ajuden el pròxim amb passes serenes.

És el Capità Amèrica una «Kafrà» és el poble unit,
el coratge d'aquells que mai no han fugit.

Els voluntaris arriben, un exèrcit de pau,
amb camions, pales, i un somriure suau.
Cullera obri portes, no hi ha fronteres,
es reparteix vida en totes les esperes.

Però dalt, en despatxos freds i impassibles,
els polítics baden, inútils i invisibles.
Promeses buides, plans sense accions,
nefastos governants, presoners de les seues ambicions.

La terra clama, no vol més mentides,
que les aigües porten respostes unides.
Que siga el poble qui alce el demà,
que el poder naixca de la veritat.

Quan passe la DANA, quedarà l'empremta,
no sols del desastre, sinó de l'essència:
un poble valencià, tossut i valent,
que sempre renaix del colp inclement.

I plora l'Horta sense remei
Malgrat les visites del Rei.
Terra plena de llàgrimes i fang
Però l'esperança mai es perd.

I serem la veu d'un poble
Perquè només el poble salva el poble.

VALENCIA

29/10/24

Assumiràs la veu d'un poble
i serà la veu del teu poble
i seràs, per a sempre, poble,
i patiràs i esperaràs,
i aniràs sempre entre la pots,
et seguirà una polseguera.

**EDICIÓ
ESPECIAL**

**SOLS
EL POBLE
SALVA
AL POBLE**

FRIBO

L'excés, l'hòstia i la Cafrada

Nacho Romero Ferrer

Faller

H

i ha una línia molt fina entre la passió i l'excés. Una línia que sovint es travessa sense adonar-se'n, convertint allò que era tradició, treball o pensament en una excentricitat desmesurada. Les falles, com a reflex de la nostra societat, són un exemple clar: quan es porta al límit la festa, la crítica o la competició, el que era patrimoni cultural pot acabar sent una *cafrà*. Però, què passa quan no és l'ésser humà qui controla els excessos?

El passat mes de novembre València i els seus voltants van patir l'impacte devastador d'una DANA, una tempesta que ens recordà, de la manera més crua, **l'excés de la natura**: pluges torrencials, rius desbordats, pobles incomunicats, famílies desposseïdes. L'aigua no demana permís; arriba, arrossega i deixa enrere un rastre de destrucció i desesperació, una mostra de força tan impactant

que ni les falles, amb les seues flames
i pólvora, podrien igualar mai.

Davant d'aquesta tragèdia,
la resposta de les persones no es va fer
esperar. Enmig del caos sorgí **la cafrà**
del voluntariat: veïns, fallers, entitats
i desconeguts que, sense pensar-s'ho
dues vegades, deixaren tot per a ajudar,
gent que portà menjar, roba i, sobretot,
esperança als pobles danyats. Algemesí,
Catarroja, Sedaví, Paiporta... tots ells
van sentir la força d'una solidaritat
sense límits, **d'una cafrà d'amor**
i humanitat que demostrà que l'excés també
pot ser noble, quan es dedica al bé comú.

Però, com en qualsevol
història on es barreja la tragèdia
amb l'esperança, arribà el tercer
acte: **l'hòstia de la gestió**: Falta
de previsió, falta de coordinació, falta
d'empatia, falta de... tot una falta
de l'hòstia... que deixà al descobert
les mancances d'un sistema desbordat,
incapaç de fer front amb agilitat
i justícia a les necessitats dels
afectats. La naturalesa ens havia
colpejat amb força, però l'hòstia
de la gestió semblava una segona sotragada
per a aquells que ja ho havien perdut tot.

ÉS UN HOMENATGE:
A TOTS AQUELLS QUE,
EN MOMENTS
DE CRISI, NO ES
QUEDEN QUIETS

Aquest llibre, que enguany porta per títol «L'excés, l'hòstia i la cafrada», busca reflexionar sobre aquestes dinàmiques, no només en el context d'aquesta tragèdia, sinó també en el món faller i en la societat en general. És una invitació a pensar en com gestionem els nostres propis excessos, a reconèixer les nostres *cafrades* i a evitar, en la mesura del possible, les *hòsties* que moltes vegades ens porten més enllà del que és raonable.

Però també és un homenatge: a tots aquells que, en moments de crisi, no es queden quietes; a la força de les persones que converteixen el caos en esperança. Perquè si hi ha una cosa que ens caracteritza com a poble, és que, fins i tot en l'excés, sabem trobar la manera d'alçar-nos junts.

Per la memòria, per la reflexió i per l'esperança: que aquest llibre siga un recordatori de qui som i de tot el que podem ser.

Hòsties com pans

Introducció

Nacho Romero Ferrer

Faller

enguany, el nostre llibret posa l'accent en els excessos. Com el nostre monument ens recorda amb la seua figura central, un caragol gegant coronat per un rei grotesc i excèntric, vivim en un món on el normal ja no sembla suficient. El rei, insaciable en les seues excentricitats, ens ofereix una paròdia del poder i l'opulència: ell no es conforma amb un cavall per a la seua reina, sinó que li atorga un rinoceront, mentre dos porcs li riuen les gràcies des de dalt, símbols de la permissivitat i la ridiculesa d'una societat que ja no té mesura.

Aquest esperit crític és el fil conductor del nostre llibre, que es divideix en diverses parts diferenciades, cada una amb la seua pròpia veu però amb una idea comuna: el límit, o millor dit, la falta d'ell.

La primera part està dedicada als articles literaris, amb poemes, il·lustracions d'artistes reconeguts, microrelats i articles d'opinió que ens ofereixen reflexions originals i crítiques sobre la societat, l'art i la festa fallera. És una finestra a l'art de la paraula i la imatge, que ens permet reflexionar més enllà del moment festiu.

La segona part està reservada per a la nostra comissió, amb un espai destacat per als nostres i les nostres falleres i fallers, tant grans com infantils. També inclou un apartat per als nostres representants de 2025 i una mirada als monuments sota el títol «Excentricitats,» que posa l'accent en la «cafrada» de l'excés i de la «hòstia» que moltes voltes va associat a la vida social de la gent i de les falles. A més, recull les activitats esportives, socials i culturals que ens defineixen com a comissió.

La part final del llibre està dedicada als més xicotets, amb contes, jocs i pictogrames que alimenten la seua creativitat i il·lusió. Les falles també són per a ells, amb un enfocament divertit, educatiu i inclusiu.

Com ja és tradició des de 2018, el nostre llibre és accessible per a tothom, amb codis QR que enllacen a audiollibres i pictogrames per a persones amb dificultats lectores i cognitives. Així, reafirmem el nostre compromís amb una festa inclusiva i oberta a tots.

Amb aquest llibret volem, una vegada més, ser un espill que reflexe la nostra societat amb les seues virtuts i excessos i la seua relació amb les falles i la societat actual en general. Esperem que gaudiu de la lectura tant com nosaltres hem gaudit fent-lo realitat.

La PORTADA

Victor Piris

L'«excés» en les Falles es manifesta en la magnitud de les obres, que poden aconseguir diversos metres d'altura i estan plenes de detalls impressionants. Cada falla és el resultat de mesos de treball per part dels artistes fallers, els qui dediquen el seu talent i creativitat a construir estes obres mestres. L'«hòstia», en este context, es referix a l'emoció i la passió que els fallers i falleres senten per la seua festa. La dedicació i l'esforç que posen en cada detall, des de la confecció dels vestits tradicionals fins a l'organització de les mascletaes, són un testimoniatge de l'amor que tenen per esta celebració.

La culminació de les Falles arriba el 19 de març, quan es cremen les falles en una espectacular cremà, un esdeveniment que

simbolitza la purificació i el renàixer. Este acte és un moment d'alegria i tristesa, ja que s'acomiaden de les obres que han sigut el centre d'atenció durant dies.

Il·lustració:

Imagina una il·lustració vibrant que capture l'essència de les Falles. En el centre, un faller i una fallera, vestits amb els seus vestits tradicionals plens de color i detalls, somriuen mentre sostenen una xicoteta falla a les seues mans. Al seu costat, un rinoceront caricaturesc representant la nostra falla, adornat amb flors i cintes, afig un toc d'humor i originalitat a l'escena. El fons está ple de focs artificials i simbolitzant la celebració i l'energia d'esta festa única.

GUARDÓ Ü 2024

Nacho Romero

Faller

UN RECONeixEMENT
MÉS QUE MERESCUT
A JOAN CASTELLÓ

n el marc del quint aniversari del Guardó Ü, el passat febrer de 2024, l'Associació Cultural Falla Taüt de Cullera va retre homenatge a una figura clau per a la documentació i la preservació de la memòria fallera: Joan Castelló. Amb una trajectòria que s'ha estès al llarg de dècades, Castelló s'ha consolidat com un referent indispensable en l'estudi de les falles, no sols de Cullera, sinó també de tota la província.

Joan Castelló, membre de l'Associació d'Estudis Fallers (ADEF) des de fa molts anys, ha dedicat la seua vida a la investigació de la festa fallera, deixant una empremta imborrable. Gràcies a la seua tasca incansable, Cullera compta amb el major arxiu gràfic faller, una veritable joia per a la cultura valenciana. Aquest arxiu no sols permet reviure moments històrics de la nostra festa, sinó que també inspira les noves generacions a estimar i preservar aquest llegat.

L'aportació de Joan Castelló no es limita a la documentació; el seu paper com a col·laborador en nombrosos llibrets de falla --incloent el nostre-- ha enriquit enormement la qualitat literària i històrica d'aquests. Les seues aportacions, sempre rigoroses i plenes de passió, han ajudat a posar en valor aspectes menys coneguts de la festa fallera i a donar-los la visibilitat que mereixen.

Durant l'acte de la Gala Ü, es va destacar el seu compromís i la seua passió per les falles, i el Guardó Ü 2024 va servir com a testimoni d'agraïment i admiració cap a una figura que ha sabut transformar la seua passió per les falles en un patrimoni cultural per a tothom. Aquest reconeixement posa de manifest el compromís de la nostra comissió amb la cultura fallera, una cultura que es nodreix del treball, l'estudi i la dedicació de persones com Joan Castelló.

En un any tan especial, agraiem profundament la seua labor i esperem que aquest guardó siga un nou impuls perquè continue aportant el seu granet d'arena a la nostra història col·lectiva.

Felicitacions, Joan Castelló! Aquest guardó és teu, i totes i tots els que estimem la nostra festa i treballem per mantenir viva la flama de la cultura fallera ens sentim molt orgullosos.

Entrevista al nostre Guardóü 2024

Gener de 2025

Q

què signifiquen per a tu les falles? I quin rol t'agradaria assumir?

Les falles són festa i tradició. Una festa nascuda per a satiritzar tots aquells comportaments que la ciutadania no considera ètics ni responsables. Tradició, perquè som hereus d'una manera de concebre la festa del foc, d'uns rituals que s'han anat incorporant a les falles i que, amb més o menys intensitat, han perdurat fins a l'actualitat: apuntà, arreplegà, falleres majors (amb proclamació i presentació), plantà, ofrena, cremà. Hui dia, les falles també són una forma de crear teixit social, de socialització i d'integració. A més a més, són una expressió molt viva de cultura, amb activitats com el teatre, el llibret, els esports... totes aquestes manifestacions realitzades amb l'ús del valencià com a llengua oficial de les falles.

Al llarg de la meua vida, he adoptat diferents rols dins del món faller: de jove (entre els 18 i els 35 anys), he sigut faller

de base, faller amb responsabilitats directives i president de comissió. A partir dels 38 anys, vaig encetar una nova etapa: documentar i estudiar la història i evolució de les falles. En això ha sigut decisiva la meua pertinença a l'Associació d'Estudis Fallers (ADEF) des de l'any 2005. Aquesta inquietud m'ha portat a escriure llibres sobre falles i artistes, tant de forma individual (*Història de les falles de Cullera -1996-*, *Pasqual Carrasquer: creador de falles -2014-* i *Sàtira feta art a Cullera -2023-*) com de forma col·lectiva (*Santaaulalia: la firma -2003-*, *Vicente Luna: l'art de les falles -2007-*, *Falles i art: 40 anys transitant per la frontera -2008-*, *Na Jordana: 125 anys de falles a València -2009-* i *La falla, un artefacte tecnològic -2011-*, entre altres).

En els últims anys, i a petició de diverses comissions, col·labore habitualment en nombrosos llibrets de Cullera, València, Xàtiva, Alzira, Sagunt, Sueca, Torrent, Tavernes de la Valldigna, Silla, Catarroja i Picassent. Ser testimoni d'on venen i on van les falles és el rol que més gaudisc actualment en aquest món.

Esperaves el reconeixement del Guardó Ü?

La veritat, no. Quan Nacho Romero em proposà escriure un treball sobre la història de la Falla Taüt, només pensava a endinsar-me en els orígens i l'evolució d'una comissió capdavantera de la festa fallera a Cullera (és la primera que coneixem al nostre poble amb una configuració estructurada semblant a l'actual), amb tres denominacions diferents (Arrabal de la Mar, Plaça de José Antonio i Taüt) i amb una rebel·lia enfront de l'autoritat (1964), en un moment en què quasi ningú gosava alçar la veu. Esperava conèixer més sobre aquesta comissió i, si de cas, ampliar el fons fotogràfic que gestione amb imatges

valuoses per a posar-les al servei de les falles en futurs estudis i treballs. Més enllà d'això, no esperava cap reconeixement.

Què sentires en obtindre aquest reconeixement?

Sorpresa, agraïment i satisfacció. Sorpresa, perquè no és habitual que les falles premien un estudiós de la festa. Normalment, acudeixen a ell perquè escriga a canvi només d'unes gràcies (tot i que hi ha honroses excepcions). L'afalaguen i el telefonen a l'hora de demanar, però després, com deia una coneguda folklòrica, el mòbil deixa de sonar i ningú se'n recorda de tu... fins l'any vinent, quan tornen a buscar escriptors per al llibret. Llavors, tornen a ser amics i torna a sonar el mòbil (o el WhatsApp) amb noves peticions.

En qualsevol cas, soc un home afortunat. He viscut tres moments de gran felicitat íntima i emoció sincera: quan la Falla Raval em va nomenar Llibreter d'Honor (2016), quan la Junta Local Fallera em va lliurar la Cullera d'Or Honorífica (2019) i, més recentment, quan la Falla Taüt em va concedir el Guardó Ü (2024). Que es recorden d'un humil estudiós de les falles no és habitual... fins que tornen a necessitar contingut per al llibret. Per això, mostre la meua gratitud més gran i sincera.

EL TEXTOS
LITERARIS
SIELS
SÓN
«LAICAFRÀ»

La gran Cafrà fallera

Joan R. Gimeno Martín

P

er les falles, gran guirigall col·lectiu:
el poble esclata amb genialitat,
els artistes van a destall,
i els fallers, tocant-se el pardal.

Perquè enguany, amb grans animalades,
parlem clar: és temps de les cafrades,
d'excessos que no són pecats
sinó glòria entre masclets
tirats que per sort han explotat.

El casal ple de cassalles i, al carrer,
quines «joies»!
Un ninot de polític roig
amb cara d'haver fet un despatx
i fent competències als morats, carabasses i catalans.
I d'altre ninot dels blaus que fan competència als verds.

Al carrer, una tempesta sagrada:
un «cafre» amb carrossa daurada,
buscant una coartada,
repartint confeti i fum
que et fa tossir com un ruc.

El Xúquer es lleva brut
perquè a la Ribera hi ha hagut paelles
per tota la vora,
deixant la natura com una porquerola.

Però no tot és festa i flama.
Algú diu: «Açò és un drama!»
Un crític amb veu suau:
«Per favor, doneu-li pausa!»

Mentrestant, en plena festa,
les canyes del Magre protesten:
«Amb tant de soroll i tant de coet,
ací no queda ni un mosquitet!»

A la falla, la *cafrada* gran:
el president s'ha fet *Instagram!*
I la fallera major infantil,
ja fa «*reels*» fent-se subtil.
La fallera major i el president infantil
no volen ser menys
i s'han obert *Tiktok* i *Bluesky*.

Al remat, arriba la plantà
amb figures i foc a l'ànima
i el poble brama en comunió:
«Visca la *cafrà* i la tradició!»

Perquè al fons som de sang calenta.
Entre fartons i orxata fresca
riem de tot, fins de nosaltres,
fem festa i cremem la resta.

Amb sàtira, humor i ironia
les falles són l'alegria,
un lloc on la *cafrà* troba el seu altar,
entre pólvora i roba de faller i fallera.
Quina *cafrà* d'indumentària
i sols per fer més gran la festa.

Recompte de dies

Alfons Navarret

m

ira bé
aquest temps que ens
acompanya.
Mira't després
les mans i pensa.
Són només els dits
que agafaren l'aire.
Reconeix el tacte
suau o la carícia
i nota com les paraules
que hauràs volgut dir
es van quedant enrere
com un mosaic
del desconcert
o com un decorat
sense força.
Allò que cada pantalla
et crida, et sedueix
et fa o desfà
com nucs de corbata,
peces per memoritzar,
infanteria lleugera
sense que el pensament

hi pose cullerada
tota d'un glop
sents que et diuen
ordenar obeir
i més pantalles
i buidor a les mans
que ni sabran escriure.
Allò fou una lletra,
pura arqueologia,
un udol de paraules,
una lletra només
i ara qui et veu,
qui et mira la pantalla
el colp de l'inert
la veritat és
una altra forma de mentida
i a penes sense veu
et sents covard
i valent per dir
o respirar
tot això no m'ho
crec
és una pura cafrada.

El que fa el vi!

Josep de la Torre

e

l
scolte, compare Andreu!
Vosté dirà, compare Joan!

Jo no sé si ho fa el vi
però tinc un embolic
que m'emboira i em rossega
i no em deixa vore aclarit.

Xe! Un embolic no és ningun.
A mi m'emboira una altra cosa,
que pense que és més grossa
i que està posant-me a parir.

I quin és eixe referit
que a vosté a parir el posa?
Si de cas no sent la flauta
i per això es pixa en el llit?

Vosté és més cafre que alt
això que pega en baixet.

En el llit no em solc pixar!
En el llit sols faig suar!

Bona excusa té el ruc
que diu que sua i es pixa.

Vol no ser tan animal?

El mateix fa la botija
quan l'aigua freda la mulla,
que està tot el dia a remull
i sua i no mai es queixa.

Jo li he de recordar
que quan més vell, més alt pixe,
puix ara ja em pixe el genoll,
quan abans em pixava el peu.

Si l'afer de la pixera
ni l'emboira ni i l'embotja
sí que serà grossa la cosa
que no el deixa tindre-ho clar.

Em rossega i m'emboira
cada volta que mesure
de la boca al melic el tram,
que la maleïda mesura
se n'allarga més d'un pam.

2

Que no li preoqupe tant
que això és problema de vell.
Que tot és magre i tot és pell
perquè la panxa es fa grossa.

A mi em sol passar el mateix.
Tinc tanta panxa i budell
que em veig fet un desgavell
sols de mirar-me l'ombra.

Però, a banda del melic,
del pam, la panxa i la boca,
em preocupa una altra cosa
que pense és més perillosa.

Diga vostè, compare Joan,
quina altra cosa li preocupa?

A mi, està trencant-me el bull
una cosa que em desquadra,
puix cada volta que mesure
de la porta a la quadra
trobe més gran la distància.

O s'ha menejat la porta
o s'ha menejat la quadra!

I no pot ser que siga el vi,
qui la mesura destempra?

Jo no dic ni no ni sí,
puix seré, la cosa canvia.

I aleshores vosté creu
que l'embolic el fa el vi?

Perquè jo, ni bufat ni seré,
de la boca al melic
i del melic a la boca,
mai encerte en la mesura.

Serà que el pam s'arrupeix?
O serà que el braç s'acurta?

De les dos cap n'és!

Puix algun misteri tindrà:
o bé la quadra, o bé la porta.

No hi ha misteri que valga!

3

Puix aleshores serà el vi,
que quan veus més del degut
de sobte se'n puja al cap,
la llengua es torna un drap
i els dits arrupeixen el pam
perquè li falla la força.

Síi! De segur que serà el vi
qui la mesura capgira.

Jo li dic, compare Andreu:

-Diga vosté el que diga,
que açò és una borratxera
amb totes les de la llei.
Perquè el melic, la boca,
la quadra, el pam i la porta
estan al lloc que pertoca.

Puix si ho fa la borratxera,
benvinguda siga ella!
Perquè qui beu, s'emborratxa
i qui s'emborratxa dorm.

Quan un dorm, mai no peca
i qui no peca va al cel.

Puix si al cel anem... bevem!
I que vaja a fer punyetes
la mesura i la mania.

I a la boca, al melic,
a la porta i a la quadra,
millor deixar-los tranquils,
mentre quede un xanglot
per a poder fer el vi.

Més qu'apo Callat!

Josep de la Torre

Quan es vol fer una gràcia
per burlar-se de la gent
pot quedar en evidència
si no s'és prou intel·ligent.

Hi ha qui vol ser graciós
per mostrar el que no és
i es burla de l'ombra d'un gos
mirant la gepa als altres.

Eixe excés de confiança
el porta a mal portar,
puix aquell que molt parla
és perquè ha de callar.

I ell porta a l'esquena
una gepa que no veu,
que té el pes d'una cadena
i l'allargador d'una creu.

Però és tan gran la ignorància
i té tan buit el cervell
que no li dona importància
al que puguen pensar d'ell.

I porta tal desgavell
que mirant-se a l'espill
ha confós la seua cara
amb la cara d'un conill.

I fins a l'espill li parla
amb vents de fatxenderia
volent tancar l'agonia
d'una fallida grandesa.
I li pregunta a l'espill:

Qui serà este desgraciat
amb orelles de coliflor?
El nas, com una albergínia
i la boca de napicol?

I el monyo? I les galtes?
I eixos ulls tan arrugats?
I eixa barba tan porca
que sembla la coa d'un gat?

2

Veritat que no soc jo?
Eixe serà el meu germà.

És tan gran la ignorància
que mai veu la veritat!

I l'espill es fa el sort
per no voler contestar,
a tantes i tantes cafrades
com li pertoca escoltar.

I se'n va tot satisfet
a la porta del carrer
nugant-se el mocador
i ajustant-se el barret.

I és que sempre critica
qui més ha de criticar!

Si alguna vegada es giraren
per vore l'ombra que fan,
de segur que pensarien:
Estic més guapo callat!

VERITAT

La burla que no ofén
és la que té més trellat,
la que fa riure a la gent
i la que més gaudir li fa

Però, per a fer sàtira fina
i no caure en el pecat,
cal tindre intel·ligència
i nàixer més espavilat.

I per això s'ha de viure
dins d'un ventre ple d'art
on la fantasia inspire
a un ingeni especial

I abans de clavar la pota
cal mirar-se ben mirat
i preguntar-li a l'espill:

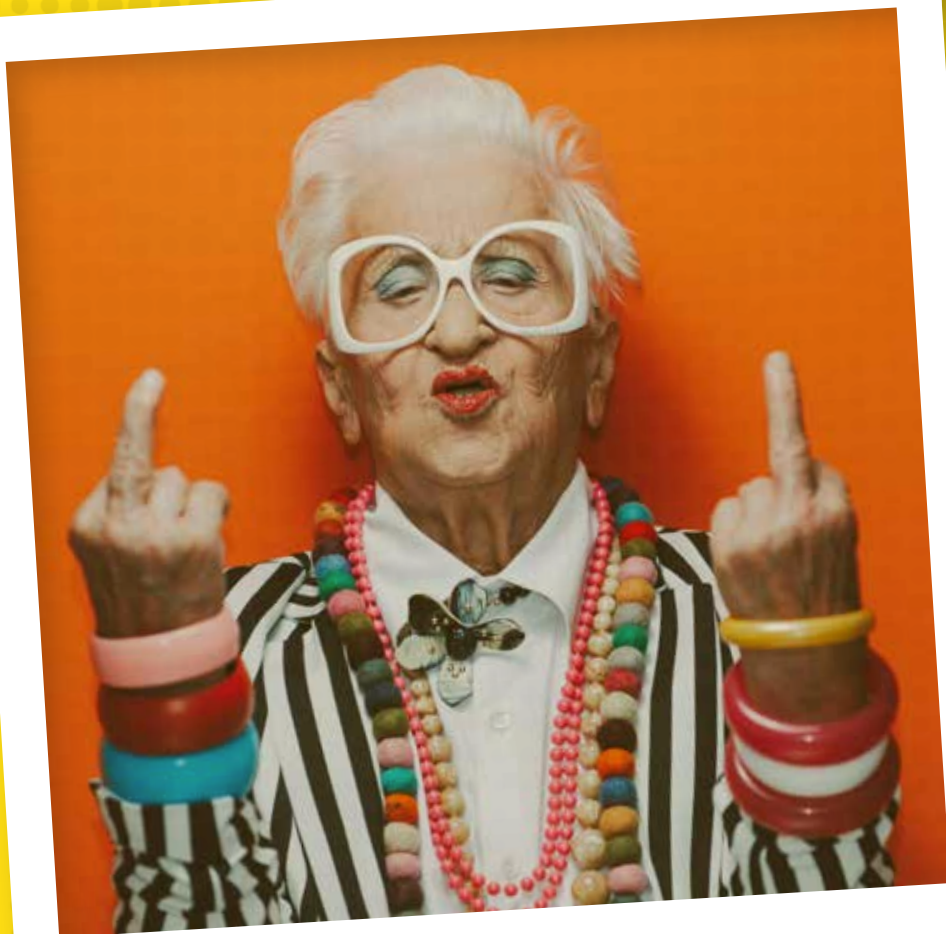
Estic més guapo callat?

Poesia premiada
en el Primer Premi de Sàtira
Bernat i Baldoví any 2010

Cafrada màxima!

Eduard Marco Escamilla

La màxima cafrada, l'hòstia puta,
el destarifo més enorme, el
desgavell,
el desficaci,
la ximpleria més atroç,
el destrellat a què ens espenta el president,
l'ajuntament, els mals
fallers, la justícia,
el vot dels meus, els teus
devots, el veïnat
o jo mateix, nosaltres,
totes,
la màxima cafrada, dic:
seria fer-los cas, odiar-nos per
no res, tornar-nos a escopir amb
armes d'insultar
i no riure'ns dels bords que ens donen
maldecaps.

Qui es baralla per no res, es mereix
el desgavell que li ve després.

M'estime tanta gent

Berna Blanch

Escriptor

m

'estime tanta gent i tantes coses!
Gent de hui i gent d'ahir,
coses materials i immaterials.
Soc conscient dels bons moments,
dels extraordinaris i de les rutines.
Aprecie l'alegria i sé trobar-la.
M'agrada quasi tot i, quasi tot,
em fa sentir i m'ompli
d'emoció o de pensament.
No hi ha camins llargs ni curts
que no vulga recórrer.
No hi ha temps que m'avorrisca.
Vull sentir i vull aprendre.
Tinc molts motius per a estar
content i agraït.
Quina cafrada si podem endur-nos
la vida més enllà de la mort.
Quina cafrada si a l'altre costat
podem seguir admirant
els cels blaus i les nits clares,
els sentiments més sincers i, sobretot,
el desig inesgotable de bellesa!

Qui estima sense mesura, viu una cafrada
d'emocions que no caben en cap vida.

Els dies Cendrosos

M. Carmen Sáez Lorente

Esriptora i animadora cultural

Quina *burrà* més gran!
Una paraula, totes les paraules,
no poden dir allò que la mirada
devora entre catterves de fang.

I ara, el mot primari en la comissura dels ulls,
el desgavell que el dolor espolsa
contra la carn i l'ànima.
Es desborda la ferocitat
entre impostures rapinyaires.

És l'opulència aspra dels canyars,
una desolació d'argila.
El fred sota els corriols de la pell.
La llum ensofrada pel deffici.
El brancam de l'aigua a les temples.
Una aurora de plom,
la nit que mai ens abandona.

Les burrades sempre
deixen fang al camí.

TERRA PLANA

Pau i au

Es el favor
i no et deixes enganyar.
Si la Terra fora plana
i calguera una barana
per a contenir la mar,
com explicar la marea?

Com els canvis de color
del blau cel al rosa i grana?

I com l'eclipsi solar
si cap astre s'alinea?

Si la Terra fora plana
com una mà que demana,
com seria aquell relat
de les flors que l'hivern crea
que es marceixen vora el mar
i no veuen la tardor?
I qui pensa aquesta idea,
i la creu de veritat,
com descriu la gravetat?

Per què quan ve per la mar
primer veu el campanar
que la resta de l'aldea?

I com pot ser que a Corea
quan ací tot és fosc
el dia ja ha començat?

Parle de la Terra Plana
i també, per descomptat,
de cada barbaritat
que ens amolla aquell qui mana
quan ens vol manipular.

Per exemple el tarambana
de la Generalitat,
qui en la crisi de la DANA,
amb el Poio desbocat,
afirmà sense rubor
que a ell no li trau la gana
ni un *ventorro* ni un ruixat.

I encara que ha quedat clar
que no en té ni puta idea
i que no es pot fer pitjor,
esmolant la verborrea
i amb el dit acusador
diu que no cal successor,
mentre hi haja electorat
que crega en la Terra Plana;
Mare de Déu del Senyor!

Així que fes el favor
i no et deixes enganyar.

Llig, estudia i conrea
el mal hàbit de pensar.

TURISm-eh!

Teresa Broseta

Esriptora

Que tanque el forn de la plaça,
la drogueria, el taller,
la botigueta d'Encarna,
el quiosc, el sabater,
i mires on mires ara
tot són nous apartaments...
És o no és una *cafrà*?
Digueu-me la veritat!

Que no hi ha qui puga viure
on el va parir sa mare,
que el lloguer està impossible
per més que la gent treballe,
que les comissions antigues
ja no tenen veïnatge...
És o no és una *cafrà*?
Digueu-me la veritat!

Que no trobes pel carrer
ningú que et diga «Bon dia»,
que estan escrits en anglés
els cartells de les botigues
on pots comprar suc i té,
però no una xirivia...
És o no és una *cafrà*?
Digueu-me la veritat!

Que el soroll de les maletes
no pare en tota la nit,
que es multipliquen les festes
i siga un luxe dormir,
que la teua vida semble
una raresa a extingir...
És o no és una *cafrà*?
Digueu-me la veritat!

Caf Ra da Pe R tot

Vicent Penya

p

er completar el cicle m'he teixit un jersei
amb fil de paciència i amb agulles de treva.
El ritme del possible s'alenteix cada volta
que procure mirar-me en l'espill embrutit
de la cambra apartada, obscura i sense llustre.
Una imatge difusa hi apareix reflectida.
Haig de fer, aleshores, un esforç per distraure
el sentiment de culpa que em burxa a cada instant,
ja que, amb tot el rigor i amb la llei a la mà,
tots som culpables mentre no es demostre el contrari.
Contra aquest que us escriu m'he declarat en guerra.
És com si algú assolira un dia el cim més alt
i de sobte caiguera per la part oposada,
redolant, sense fre, la mirada perduda.

(Un abisme insondable el separa del somni.)
Mig docte mig terròs, mai no he arribat a entendre
cap a on ens condueix aquest afany d'excés
ni quant de temps sabrem aguantar la disbauxa.
Potser d'ací cent anys serem més rics encara?
Mentrestant, per passar el temps i no estar sols,
maldem perquè els *mass media* ens facen companyia.
Des de la solitud del meu estudi gris
em puc comunicar amb quasi tot el globus.

Meló = La CafRà

Ramon Marí Bohigues

Va ocórrer de veres, res és ficció.
No heu escoltat alguna volta:
Aquest va més que Meló?
Frase molt emprada i resolta,
vos conte d'on ve l'expressió.

No es refereix a córrer molt,
sinó a fer les coses de pressa,
ràpid de pensament, desimbolt,
dels que no casen amb la peresa
destre, actiu, sempre dispost.

Meló era de Novelda.
Li deien José Morant,
home fort, constitució esvelta,
un atleta impressionant,
que en nàixer va tindre pressa.

Places de bous, camps de futbol,
avingudes, rambles de rius,
sense cap ordre ni protocol
Meló feia carreres i desafius
guanyant quasi tots els duels.

Guanyà infinitat de carreres
contra cavalls, gossos, cotxes,
bicis i motocicletes,
i així en prohibides apostes
es guanyava les pessetes.

Conten que un dia va córrer
des d'Alacant fins a Elx,
amb un meló sota cada braç,
com si carregara un feix,
una carrera molt audaç.

En octubre del 1926 va anar
amb marxa molt diligent
des d'Alacant a Madrid,
cinc etapes, molt d'ambient,
on Meló fou molt aplaudit.

Amb lloances de multitud el rebé
el president Primo de Rivera;
més tard fou el rei, Alfons XIII
qui en una privada audiència
li atorgà un emblema.

L'ajuntament de València el lloga
per córrer fins a Menton, França,
a prop de la frontera italiana,
fins a la tomba de Blasco Ibáñez
on deixà flors en faixa republicana.

Córrer com Meló,
però no escapar del destí.

Corrents passà sa vida
competint fins als seixanta,
fent desafiaments nit i dia,
per continuar sent notícia
i seguir tenint importància.

Però, a la fi vingué l'ocàs
i acabà els seus dies sol
pel càncer derrotat,
acompanyat per l'alcohol
i per molt pocs recordat.

Prompte va nàixer Meló:
ara guanyaria medalles,
tindria rècords del món,
triomfaria en olímpíades,
i el recordaria tothom.

Un record per a Meló,
un atleta avançat,
tot un grandíssim campió,
que ara estaria becat,
gaudint de glòria i admiració.

SENSE EXCÉS, DIFERENTS

Ramon Marí Bohigues

S

ense nomenar tots els que són,
sí que en nomenaré uns quants,
excèntrics sense vocació,
que en el meu poble han estat.

Alguns són de ma infantesa,
altres que m'ho han contat,
altres viuen sense pressa,
i d'altres, conte el que ha passat.

Recorde a José León,
legionari amb voluntat
que amb la bandera al llom,
recorria la ciutat.

A un que venia gessamí,
de l'asil de les mongetes,
tot el dia fent camí,
per guanyar-se les pessetes.

Miguel, vivia al seu món
amb una botella de plàstic,
tocava corneta i tambor
sense desànim ni fàstic.

El retor, l'herbasser,
al vi gran aficionat,
ell, de cor, fiava l'herba,
però el vi, no li'l venien fiat.

A Daniel, qui no el recorda
cantant per Manolo Escobar?
Amb mi treballà una volta
i a Canal Nou el vaig enviar.

A Mercedes, la maca,
dona gran conversadora,
sabuda que de tot parlava,
i de l'Estany governadora.

El so Julian, «collonassos»,
home cèlebre on n'hi haja
que a tall de verset,
deia sa premissa màxima.

*...Fes. Si a tu que et diuen fes,
no ho fas, com vols que faça jo?*

El so Coto tenia una haca,
animal tenaç i animós,
ell, sorollós com una traca,
sempre deia orgullós:

*.... A veure qui és més valent
que l'haca del Coto.*

Qui no coneix al Col·lega,
Andrés, amb la bici al coll?
Va fer la mili a Osca
i allí arma gran enrenou.

I al «limpia», el «Marquesito»,
pels bars netejant sabates?
No sé si serà, o no ho és
però quan s'emborratxava un poc,
deia ser fill d'un marquès.

I a l'home de la capa
pujant pels balcons a les nits
a la caça de la dona,
sense el nuvi o el marit.

Un excèntric importat,
vos parle del «Chambitero».
Venia ventalls per vora mar,
i proclamava el seu credo.

.... Palmito venut, palmito begut.

I fins ací uns quants.
Procuraré fer-ne més.
Vinga, aneu recordant
que els records sempre van bé.

Mira'm cafre, que jo soc fi.

Josep Lluís Abad i Bueno

Trenque les lletres amb què escric
per tal de veure -tant se val--
un bri de vida, però no.
Agafe les paraules construïdes,
les barrega amb aigua, sosa i sabó.
Però aquesta misèria cruenta
de runes, pedres i sang ens apunta
els milers de cadàvers a l'horitzó.
Intente una mínima lògica,
aqueixa humanitat soterrada
al moll de l'os, somriures, cels, flors,
però emanen pena, llàgrimes, horror.
Fins a quan aquests venedors
de la pàtria erma, traïda
I malversada els encimbellarem?
Demanem consciències núvol,
exigim aigües netes
i terres de llum prenyades amb futurs.
Plantem llavors i així
les suors obriran horitzons novells.

No seran aquests de sal, tràgics,
de foc, engrunes d'un món decadent
on alguns volen que, perennes, visquem.
Volem per nous paisatges no regalats,
lluitem pels ocells i la calidesa,
lluitem per la terra i l'esperança que genera.
La pau, sí, oblidada per negocis i traficants,
pau venuda i comprada,
per espessos canalles de sang quallada.
Pau, quin mot tan net i clau de l'existència.
Poc més cal ambicionar units tots,
que ella és tot i no-res,
un batec, un riu i brúixola
que, per tot arreu, vessa Vida.
Com, si no, aixecar-nos d'aquest viure
miserable a què ens sotmeten i ens tenalla.
Així, determinats i atrevits,
contra vents i tempestes alçarem
una vegada més, i una altra, i
si calen moltes més, unes mans ferides,
però no vençudes, uns cors nous.

El problema de la poesia

Joan Deusa

*Dedicat a Laia M. Llobera
Carla Fajardo, i Mazella,
els dies de llum de Barcelona*

e

l problema de la poesia
és arribar un dia al teu apartament
i trobar restes de l'ésser fosc,
deixalles, sal, fils, tot un femer,
a la vora de la taula perfecta
on escrivies en temps d'inspiració.
Què pensaran de mi
et preguntes mentre tanques la porta
i vas cap a la cuina
per deixar les bosses de la compra.
Llavors, t'agafes un got directament
de l'eixugavaixelles,
l'omplis d'aigua,
te'l beus.

Vas al menjador i veus el femer.
Penses:
la mare que els ha parit a tots,
i agafes el recollidor i treus moltes
deixalles de l'ésser sense forma
i les portes al cub del fem
i les aboques mentre penses
que podries escriure una mica
aquesta nit, abans de gitar-te.
T'encens una cigarreta,
opines,
en tu mateix,
i et treus de sobre els records.
La realitat i els pensaments són el mateix,
penses,
però el problema és
que són el mateix realment,
la realitat i els pensaments.
Res no pot sorprendre't ara que veges
aquest ésser negre, penses,
mentre el veus moure's i remugar
com una cèl·lula per un conducte equivocat
que s'estira cap a les ombres del corredor.
Tires el fum per la boca
i retorces la burilla al cendrer
que et van regalar uns alumnes que sabien que
escrivies
mentre treballaves.
Aquells dies de llum de Barcelona.

L'excés

Alba Fluixà Pelufo

Poeta

É

s l'exaltació compulsiva,
un sentiment barroc,
una filosofia de vida
que repeteix alegrement:
lo que va davant, va davant!
És dir que menys no és més
i negar-se a moderar
de cap forma el plaer.
És afirmar, quan toque triar:
jo, vull lo que entre!,
sense dubtes ni timideses.
És rebutjar les renúncies
en nom d'una elegància
que ens resta felicitat.
És exagerar les alegries
i fer-ne un espectacle
perquè en el punt mig,
de vegades, sols hi ha
una avorrida mediocritat.

Mediocrates avorrits!

292011

José Mendoza i Albert

2

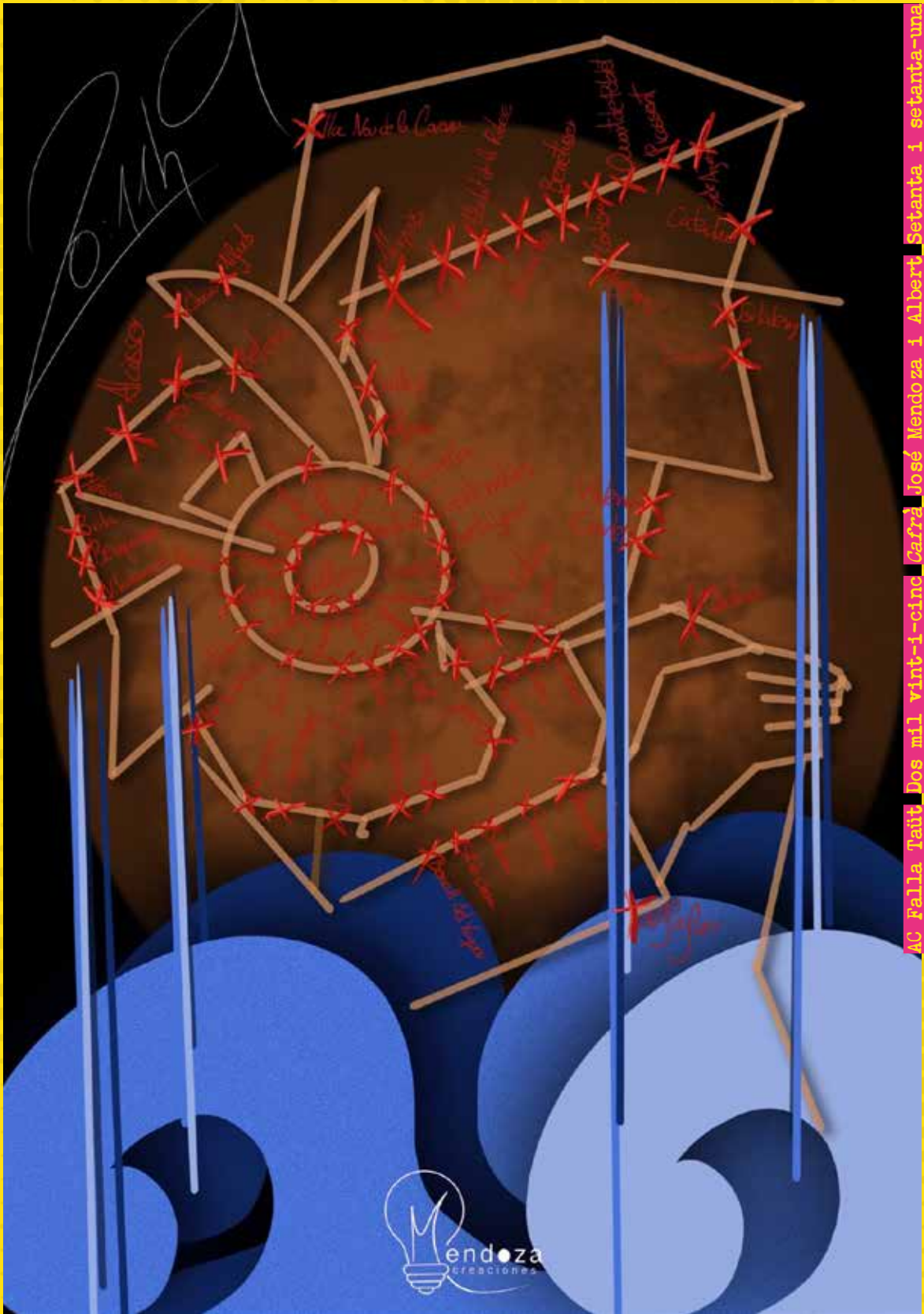
92011 captiva el moment tràgic del 29 d'octubre a les 20:11 hores, quan les alarmes per la DANA van ressonar a València, quan ja s'havia desencadenat una de les pitjors catàstrofes naturals del país.

La fallera i el faller es convertixen en els meridians i paral·lels d'un mapa que representa la província, amb els seus cossos dibuixant les rutes de la destrucció. Cada línia, com un rastre de dolor, marca els pobles arrasats per les inundacions, amb els noms de les localitats emergint entre les aigües que han cobert carrers, cases i vides.

Els fallers, amb mirades buides i postures rígides, es mantenen immòbils enmig del caos.

La lluna plena, però plena de fang, amb la seua llum tènue i distorsionada, simbolitza la tristesa i el desastre.

L'escena transmet una sensació d'angoixa, però també un gest de resistència i memòria col·lectiva davant la devastació.

0115

The North & South

Alonso

Amalfi

Albino & White

Alfonso

Alfonso

Alfonso

Alfonso

Alfonso

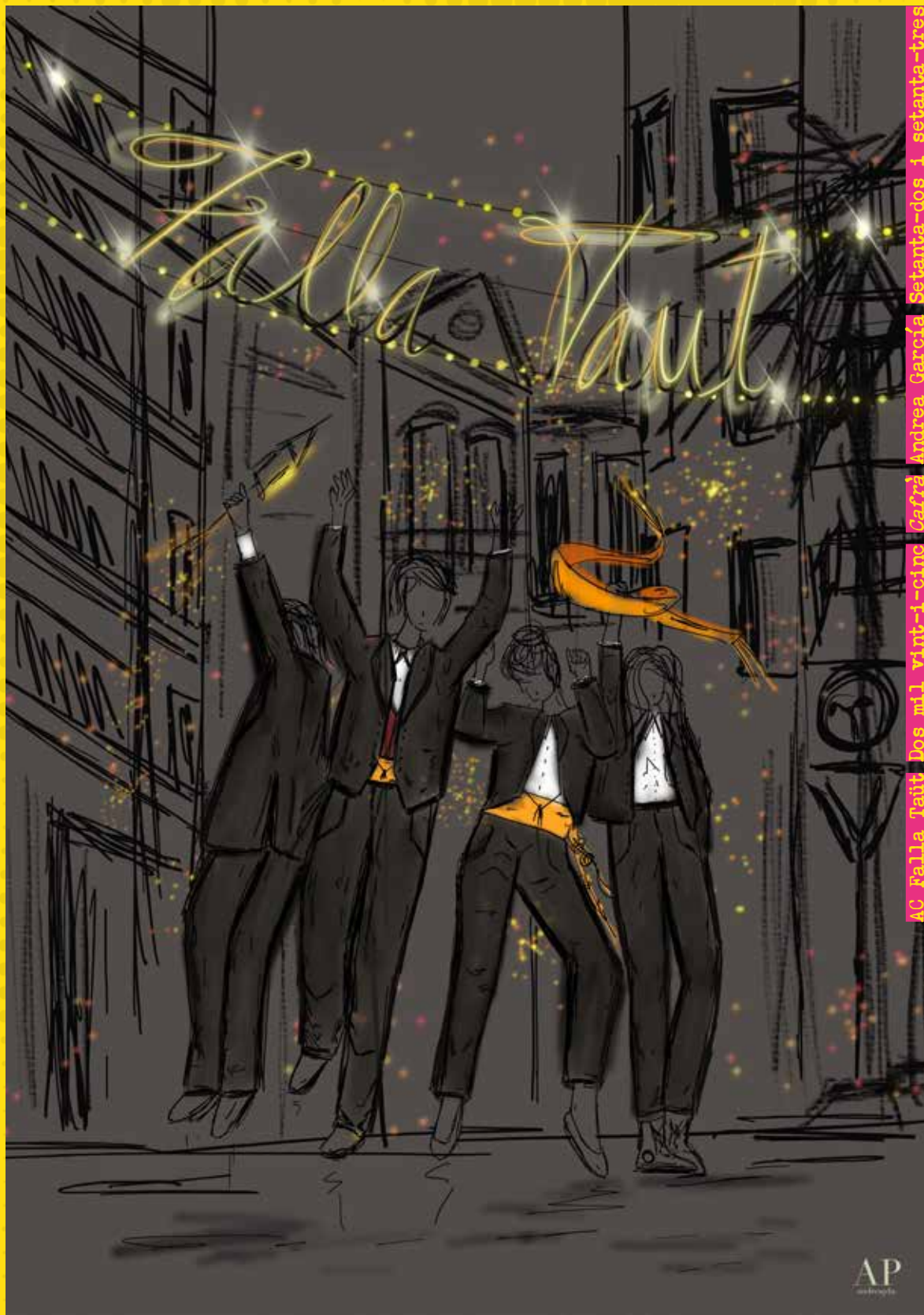
Alfonso

AC Falla Taitt Dos mil vint-i-cinc Cafra José Mendoza i Albert Setanta i setanta-una

La festa de negre, la festa més CaíRe de la Falla taüt

Andrea García

AC Falla Taüt Dos mil vint-i-cinc Cafra Andrea Garcia Setanta-dos i setanta-tres

quina Cafèrà

guanyar
el PRIMER
PREMI

Dennis Ferrer Ruiz

Dissenyador gràfic, il·lustrador i faller

**QUINA
CAFRÀ
GUANYAR**

**EL
PRIMER
PREMI**

eA
@denartist

per t a n b é c o m h o h e m f e t

Edgar Frigola
@fribo.art

Il·lustracions que són l'hostia

Per tan bé com ho hem fet

La KafRà

Víctor Piris

C

ada març els anuncis de València es convertixen en l'art i, com no, València es convertix en un museu a l'aire lliure amb impressionants escultures de cartró i fusta, conegudes com a Falles, que representen escenes satíriques i artístiques. Durant el dia, la ciutat vibra amb la «mascletà», un espectacle pirotècnic que fa tremolar el sòl i plena l'aire d'adrenalina. A la nit, els carrers s'il·luminen amb enlluernadores llums i la música ressona en cada racó.

Un dels moments més emocionants és l'«ofrena», on milers de fallers i falleres, empolainats amb vestits tradicionals, desfilen portant ramells de flors per a la Verge dels Desemparats. És un acte de devoció i bellesa que unix tota la comunitat.

I per a culminar, la «cremà» que és el clima de les Falles. En l'última nit, totes les falles són cremades en enormes fogueres, il·luminant el cel nocturn i simbolitzant la renovació i el renaixement.

Imprimeix el teu futur

Roberto Català

Il·lustracions que són l'hostia

Les serps "cafrà" en la seua forma més visceral.

Les serps, en la imatge, simbolitzen els excessos de la cultura fallera. El seu encerclament representa la pressió asfixiant d'opinions superficials i la limitació de la llibertat creativa. La seua agressivitat encarna l'arrogància i la fanfarroneria, mentre que el seu engany representa les promeses buides i els gestos exagerats ("fanfarrons").

Aquell que sofreix

Laoconte, en el centre de l'escena, atrapat i en lluita desesperada contra les serps que l'afeguen, encarna perfectament el sentiment d'aclaparament provocat pels excessos de la festa.

Els perjudicats del futur

El sofriment dels fills de Laoconte simbolitza el patiment col·lectiu causat pels excessos fallers, afectant a tota la comunitat. La seua lluita compartida ressalta les conseqüències negatives d'aquesta "cafrada".

Lluita i Excés "La Cafrà"
Roberto Catalá Nacher

Un Mirall d'Excés i Reflexió

Alba Ferrer

La paraula cafra evoca sorpresa i admiració, convertint-se en un símbol poderós en les Falles i en la resposta als desafiaments actuals. Representa l'excés de color, soroll i emoció que impregna la nostra cultura festiva.

Cada ninot és una expressió d'alegria desbordant, una «cafrà» que convida a l'admiració i també a la reflexió. Però, hui, esta paraula ens fa mirar al dolor i el caos que la DANA ha deixat als nostres pobles, enfrontant celebració i fragilitat.

«Cafrà» ens recorda la dualitat de l'existència: darrere de cada espurna d'alegria hi ha un eco de vulnerabilitat; darrere del somriure d'un ninot, el dolor d'aquells que han patit pèrdues. És una crida a la unitat, a no oblidar ningú en la cerca de l'alegria.

Ara, entre rius d'aigua i flames festives, cafra es transforma en símbol d'esperança: celebrem, reconstruïm i cuidem la nostra terra, on la bellesa de la festa pot renàixer del caos.

Alla Fina

Una Cafra da

Per Ra no

oblidar

Immaculada Cerdà Sanchis

Lingüista i acadèmica de l'Acadèmia Valenciàna de la Llengua

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la kafra

e

ls cafres eren un poble que habitaven al sud d'Àfrica, entre les províncies del Cap i Natal; una colònia que els anglesos batejaren amb el nom de Cafreria. La visió colonial d'aquells pobles els etiquetà com a bàrbars i cruels, també com a rústics en el tracte. Les definicions del DNV i del diccionari de la RAE coincidixen.

Francesc de Paula Rochano reproduïa l'estereotip dels llauradors com a persones incultes i els assimilava al poble africà en *Els amors d'un torrentí* (1859)

Pos els lechoguinós,
en vore una chica,
així, qu'es bonica,
en un llauraor:
¡qué lástima! diuen,

qu'un cafre se coma
á desá paloma;
merese un señor.

Escalante dona a cafre el sentit de 'persona grossera': «--Siñor Chuan, no se canse / en amostrar-li anchelets. / -No fasa cas d'este cafre», com arreplega Joaquim Martí en el Diccionari històric del valencià col·loquial. On es fa ressò també de la paraula cafreria, com a 'conjunt de cafres' en veu de Constantí Llobart: «tornà a eixir la cafreria de llauraors en trompetes y navaixes, y paraules que no se poden posar en lletres de mole». Torna a resultar curiós si més no, que s'enllace tan fàcilment els llauradors amb indígenes salvatges de l'Àfrica.

LA PARAULA ESDEVÉ SINÒNIMA DE COMPORTAMENTS EXAGERATS I FORA DE CONTROL

El mateix prejudici racista apareixia en l'ús de les paraules zulú: «Individu d'un poble bantú que habita al Natal (Sud-àfrica)». que, afortunadament ha desaparegut dels diccionaris --i sobretot de la ment dels parlants-- zulú com a 'persona bàrbara i brutal, cafre'. «tots els çulús / que fan l'abús / als capellans» i rifyeny: «Natural o habitant de la cadena muntanyosa del Rif (el Marroc) que contrasta amb l'ús que arreplega Constantí Llobart: «Què.s pot dir d'un poble d'eixa naturalea, que té eixos vicis y males costums? (...) Qu'està habitat per gent sense civilitzar, que són uns cafres,

uns rifenys y uns serrils en tota la extensió de la paraula». En un diccionari català-valencià d'inafaust record, apareix que la paraula en català salvatge té com a equivalent en valencià zulú. Els prejudicis van de la mà de la ignorància.

Observem com, oblidat l'origen, la paraula esdevé sinònima de comportaments exagerats i fora de control, més propis d'éssers inhumans. Una cafrada apareix definida en el Diccionari Normatiu Valencià com a: «Acció inconvenient, abusiva i maleducada».

Em diuen que és un mot d'ús comú a Cullera i observe l'ús que en fa l'escriptor local Manel Arinyó en Escuma de mar: «L'alemany ens va dir que no tinguérem por, ja que ens duria a un lloc cobert on no passariem fred. Allí fariem feina d'invàlids, però considerada imprescindible per al funcionament del camp. Aquell cafre havia matat molts presoners a colps, però no deia mai les coses només per dir-les» i en Han donat solta als assassins: « I tot perquè el cafre / golut i malcriat del lacai volia sempre per a ell els / mossos més tendres, abellidors, mengívols i selectes» o en Les nits perfumades: «Si el martiri de l'arròs no era prou efectiu per a despertar-lo, era qüestió d'emprar mètodes més expeditius. «Don Paaanchooooo!», bramava infrahumanament el més cafre de la classe».

El dia 29 d'octubre de 2024 vivírem una jornada molt cafre, brutal, excessiva. Foren desgavellats els registres de pluja registrats; immens, el cabal que arreplegaren els embassaments de Forata i Buseo, els caixers dels rius es veren superats i l'aigua del Magre se n'isqué de mare. Descomunal, la força de la barrancada al barranc de la Saleta i al de Torrent (o de Poio); ingent, la quantitat de fang arrossegat; descomunal,

la xifra de vehicles sinistrats; gegantesques
les xifres de pèrdues en cases, empreses
i instal·lacions públiques; titànic, l'esforç dels
bombers, militars i enginyeria civil; grandiosos,
el gest de generositat dels voluntaris que hi
acudiren de tot l'estat; insuportable, la xifra
de morts i intolerable, la falta d'assumpció
de responsabilitats.

Els pobles salvatges viuen en pau
amb la natura, la nostra superioritat moral els veu
inferiors perquè no compartixen la mateixa idea
d'educació que nosaltres; però en humanitat dubte
que els guanyem.

Estellés és la Cafrà, no ho saps?

M. Àngels Falcó González

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la cafrà

e

l poeta valencià del segle XX per excel·lència és Vicent Andrés Estellés. Però no només del segle XX. Els seus poemes esdevindran un reclam per a la nostra llengua per a l'eternitat. És un poeta que canta les excel·lències de la nostra terra, de les nostres vivències, de l'amor i també del sexe, de la vida quotidiana i de la guerra i la postguerra. No obstant això, els textos estellesians perviuen en la nostra memòria i, malauradament, reviscolen uns sentiments en tots nosaltres que, tot i que passen els anys i les circumstàncies, s'adapten a la nostra memòria més recent. Per això és la *cafrà*!

Si parlem de V.A. Estellés com a gran poeta de la nostra literatura, és important reconèixer com canta a la quotidianitat que li va tocar viure. El seu realisme reflecteix

com era la vida a la València de la guerra i la postguerra. I no era una vida fàcil. No li va tocar viure una època gloriosa a les nostres terres, justament tot el contrari. Com ell mateix assegurava en les entrevistes que li feien, va passar fam, quilos i quilos de fam. I por. I mort. I dolor. Perquè això és el que suposa una guerra i una postguerra. Així mateix, si l'estat anímic dels valencians no era per a tirar coets en aquell moment, tampoc ho era la situació de les ciutats. Per aquest motiu, els seus poemes que reflecteixen aquest moment, hui són extrapolats a la situació de l'Horta Sud i dels pobles de la nostra contornada com Algemés, Guadassuar o l'Alcúdia, entre molts altres. La devastació creada pels efectes de la Dana del 29 d'octubre d'aquest any es compara amb la viscuda a les nostres terres com a flanc republicà:

EL SEU REALISME
REFLECTEIX
COM ERA LA VIDA
A LA VALÈNCIA
DE LA GUERRA
I LA POSTGUERRA.
I NO ERA UNA
VIDA FÀCIL

*El fang, la pluja, el fang, els carrers plens de fang,
l'aigua, l'aigua caient, a dolls, de les teulades;
els carrers plens de fang, les sabates amb fang,
la boira, el caseriu i l'esgarrany d'un arbre.
El fang, la pluja, el fang, unes coses humides.*

*He vist coses. Finestres, i genolls, i cistelles,
i ascensors, i prospectes, i he vist la sang dels parts
(i l'he sentida caure brutalment al poal),
i he vist mercats, i grills, i claustres, i telèfons,
i avets, i pèls suats, i gavines, i llànties.
He plorat molt. He vist coses. He plorat molt».*

Vicent Andrés Estellés,
Llibre d'Exilis (1971)

Nosaltres també hem plorat molt.

La gent afectada continua plorant. La situació d'abandonament, de devastació, de dolor, de mort, de brutícia, de malalties... recorda les terres immerses en una guerra constant. Al segle XXI, les sensacions són les mateixes que es visqueren quasi cent anys enrere.

Però Estellés també és el poeta de la quotidianitat, de la proximitat, fins al punt de parlar als seus versos de com frueix en menjar-se, o fotre's, un tros de pimentó torrat o de la delícia del fet d'una cirera.

*I res no m'agrada tant
com enramar-me d'oli cru
el pimentó torrat, tallat en tires.
cante, llavors, distret, raone amb l'oli cru,
amb els productes de la terra.*

Vicent Andrés Estellés,
Horacianes (dins *Les pedres de l'àmfora*), 1974

Estellés és el nostre poeta de l'horta i de l'Horta, perquè com a poeta de Burjassot canta les virtuts de les nostres terres i dels seus conreus: podria fer l'eslògan de qualsevol campanya de consum de productes de proximitat. Estellés és la cafrà!

Si parlem d'Estellés en la seua faceta de poeta de l'amor, no podem deixar de comparar-lo amb l'altre poeta valencià: Ausiàs March. Ambdós parlen i canten d'un amor més enllà dels límits. Però fan de la passió amorosa un motor essencial per a les relacions humanes i per a la vida. Què seria de nosaltres sense l'amor? I les nostres relacions sense una passió que les enlluerne?

«No hi havia a València dos amants com nosaltres car d'amants com nosaltres en són parits ben pocs»

Tots recordem aquests versos i a tots ens venen al cap eixos moments únics i irrepetibles que ens fan estimar la vida i les persones que ens envolten. Perquè l'amor no té un amo solament. Estellés comparteix aquests versos amb tots nosaltres i on ell posa València, uns podríem posar Cullera; uns altres Barcelona, o Gandia o... trieu vosaltres el lloc! Qualsevol lloc és idoni per a estimar i ser estimat. Estimem els pares, els fills, els iaïos, els amics i les amigues, estimem amb majúscules i amb minúscules... però estimem. I sí: som amants de la vida i dels que ens envolten. Per això és la *cafrà*! Perquè gent que estima així n'és ben poca.

Estellés canta a la vida, a la mort, a l'amor, a tots i a totes... però no ens oblidem que també canta a la llengua en utilitzar col·loquialismes del nostre dia a dia. Ell també haguera dit que és la *cafrà*! Així que paga la pena recordar els seus versos molt reconeguts per tots sobre la rosa de paper.

*Ella tenia una rosa,
una rosa de paper,
d'un paper vell de diari,*

d'un diari groc del temps.

Ella volia una rosa,

i un dia se la va fer.

Ella tenia una rosa,

una rosa de paper.

Vicent Andrés Estellés,

Cançó de la rosa de paper,

dins Taula parada

Caldrien moltes més línies per parlar de la poesia estellesiana. Però no està de més deixar un tast i que aquells que han escoltat parlar d'ell li dediquen una estoneta a fullejar els seus versos, perquè Estellés és la cafrà, o no?

T'obligaran que et moques i et mocaràs furiosament.

et diran que faces força i amollaràs un pet esgarrat,

i en la seua flaire endevinaran, esbrinaran qui sap quines coses.

Vicent Andrés Estellés,

Sonets a Jackeley

(dins Vaixell de vidre), 1983

Escriure per passar quilos
i quilos de fam.

PER LA EXCÉS, L'HÒSTIA I LA CAFRÀ, LES FALLERS!

Josep Bou Dalmau

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la cafrà

Quina cafrada tu! Com de ràpid ha passat el temps. Ja estic davant l'exigent i abismal full en blanc per a escriure unes notes, (permeteu-me que jugue amb els lemes dels nostres monuments), *menudes* i *excèntriques* pinzellades per al llibret d'enguany.

Que d'excessos, potser excèntrics o estrambòtics, que no menuts, va la cosa. Com a protagonista innat de la festa, l'excés s'ha instal·lat al món faller. Tant s'hi fa si parlem de mides, pressupost, participació i implicació de falleres i fallers, dedicació en temps i forma, festa mal o ben entesa, sàtira, ingressos o despeses... Des de la maleïda pandèmia fins l'actualitat constatem com creix el nombre de fallers i falleres a les comissions de la nostra localitat i per extensió, probablement,

a la resta. L'afluència de visitants augmenta també en proporció al nombre de dies festius que aquests en puguen disposar; bé ho sabem a Cullera, on fem *cash*!

Citius, altius, fortius, les falles semblen apropiar-se de l'esperit olímpic i assimilar el seu lema, que traduïm com més ràpid, més alt i més fort, com a propi.

Més ràpid perquè, com bé sabeu, les comissions planten així els seus monuments. Arriba l'artista amb el seu equip i el descarrega muntat al lloc previst per posteriorment concloure la tasca amb els detalls pertinents, moltes vegades amb la col·laboració interessada o displicent dels fallers. En altres casos, sols resta encaixar cada peça com si d'un trencaclosques monumental es tractés. La decoració més acurada vindrà després, també amb la participació dels fallers que rematen la jugada. L'artista, moltes vegades ocupat en altres places, fa com el general romà Juli Cèsar: *vini, vidi, vinci*, que adaptem com a vaig vindre, vaig vore i vaig conquerir (o véncer). Esperem que siga tot un vaticini per a nosaltres i les fantasies *excèntriques* de Llongo i les minucioses *coses més xicotetes* de Mercedes i Gonzalo, siguen la cafrada d'enguany. Imagineu-ho, seria l'hòstia!

Com bé sabem a Cullera, una cafrada, la «cafrà», s'entén per un excés que segons la definició del diccionari normatiu de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua és una acció inconvenient, abusiva i, fins i tot, maleducada. Un fidel esbós del monument faller. O no?

Més alta, tot i no ser una qualitat actualment associada a l'alçada dels monuments, recordeu i no cal allunyar-se massa, els monuments quasi podríem qualificar de megalítics d'algunes

comissions del *cap i casal*. Nosaltres, més humils i menys bufons, ajustem l'expressió com a grandiosa i impactant. Fidedigna filosofia taütera.

Si encetem un capítol sobre algunes característiques dels monuments plantats i parlem de mides, Manolo García amb el monument «València Ca la trava» plantà, al tomb, la falla més alta - 41 metres - a la plaça de l'Ajuntament de València l'any 2017. A Cullera, en aquells anys del «boom» trobe que la palma se l'emportà l'any 2000 el guerrer futurista de la comissió de la falla Sant Antoni de la Mar. Si de diners parlem, no podem obviar el monument plantat a València per Monterrubio sota els beneplàcits del constructor Armiñana l'any 2009 per a Nou Campanar, la més cara. I això que la desmesura malentesa, l'excés d'un pressupost com el que esmentem, és una cafrada, una barbaritat i més quan això no garanteix aconseguir el desitjat guardó com a millor falla. Ací a Cullera, d'exemples en tenim.

I més fort perquè el sentiment per a participar activament d'una festa com aquesta creix, s'expandeix i arrela. Únicament farà dues preguntes: Vols festa? i On la trobes? A la primera, estimades lectores i benivolguts lectors, no intenteu contestar-la que ens coneguem. I la segona, és de fàcil resposta: a la comissió del teu barri, carrer o colla. Convertida ara, en un refugi per a compartir, somiar i gaudir d'una festa en general i de la festa en particular, malgrat els excessos i les cafrades ben o mal enteses d'alguns, perquè pertànyer a aquest món és l'hòstia. Sols qui hi està, sap de què parle.

Excessos o cafrades als monuments n'hem tingut, tenim i en tindrem, perquè són inherents a la festa i a l'expressió artística. A nivell local vos en faig cinc cèntims d'alguns records

que em sobrevenen al pensament en forma d'imatges icòniques i que al seu moment van ser un excés, tot i que segurament hui no ho serien.

La falla Plaça d'Espanya tingué l'honor d'ostentar el mèrit o despropòsit de l'excés l'any 1991. La cafrada va ser plantar un monument tan gran que hagué de reubicar fora del seu emplaçament habitual amb la conseqüència d'haver-la de nugar per *por* al vent abans del lliurament de premis i mira per on, el monument de la falla Taüt que tenia per lema «*La por*» amb una mida i, tal vegada, un pressupost inferior es va alçar amb el desitjat guardó el 17 de març. Quina cafrada, tu!! L'any següent, amb un monument també de Lafarga, la Plaça d'Espanya, ara sí, va aconseguir l'objectiu, des d'un principi, desitjat. Nosaltres, no tinguérem tanta sort.

La comissió d'El Canet, d'enhorabona enguany pel seu aniversari, també ha tingut el seu moment d'excés amb un pressupost elevat i monuments excessius com els plantats a la seua demarcació l'any 2006, aconseguint un primer premi, i el 2007 on sols pogueren assaborir les mels del segon ja que la comissió de la falla Raval de Sant Agustí va encantar el jurat amb «*Els contes que ens contem*», també de Lafarga. Quina casualitat, tu!!

Ara que parlem de cafrades... Mireu, mentre escric plou bastant. Si de cafrades en parlem, no pot passar desapercebuda la barbaritat que va suposar la DANA i és que escrivint aquestes línies tingué lloc un ominós, indesitjable, infortuni que va copsar els nostres cors i que no puc ni obviar ni deixar d'esmentar. Un fet que passarà a formar part de la història negra dels desastres naturals a València. Desconec si d'alguna manera el veurem transformat en una de les escenes i crítiques als monuments de les properes falles, però a ben

Més gran, més gran...

segur que a foc s'ha gravat a la nostra memòria i a la retina de tots els fallers i falleres voluntàries, no únicament de la nostra falla, sinó de tota la localitat que d'una o altra forma han ajudat desinteressadament a moltes altres comissions amigues que s'han vist afectades. Una «cafrà» de gent, com diem al meu poble.

Gent anònima que reaccionà d'immediat per a posar mans a l'obra, en situació empàtica, traure l'ànim de qui l'havia perdut, les forces d'on no hi havia i recollir les andròmines, els trastos, que la riuada havia deixat amuntegats als carrers. Com aquells que amb una *estoreta velleta replegaven els trastos «pa» la falla*. Els i les voluntàries, proveïts de l'espenta que no tingueren alguns dels responsables directes. L'aigua caiguda i la situació viscuda ha sigut una cafrada, cert. La resposta dels responsables una barbaritat, ha passat a ser l'hòstia, - més d'una se'n mereixen- per la cafrada esdevinguda. Encara com, ve temps de falla i, entre tant, s'escoltarà música i rialla.

ACUTTERÀ SOM MOLT DE LA CAFRÀ

Àngels Montagut Falcó

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la kafrà

L'origen de les expressions populars és un tema fascinant, ja que aquestes frases solen sorgir d'experiències històriques, tradicions culturals, esdeveniments socials i, fins i tot, de vivències quotidianes d'un poble. Tot el món coneix expressions com:

«Posar-se les botes»:

- * **Significat:** Gaudir molt d'una cosa, especialment menjar.
- * **Origen:** Prové de l'època en què tenir unes bones botes era símbol de riquesa i de gaudi.

«Traure trellat»:

- * **Significat:** Descobrir o entendre alguna cosa complicada.
- * **Origen:** Relacionat amb el tèxtil, on es «desentrellaven» fils o nusos per entendre'n l'ordre.

* «Ser un tros de pa»:

* **Significat:** Ser una persona molt bona.

* **Origen:** Al·ludeix al pa com a aliment bàsic, símbol de generositat i senzillesa.

Aquestes fórmules es fan servir per expressar idees, emocions, situacions o valors culturals de manera concisa i, sovint, molt gràfica.

Però hi ha unes altres expressions que en algunes zones s'escolten o tenen un significat i en altres les desconeixen o les utilitzen de forma diferent. Per exemple, sabeu què significa l'expressió «*la cafrà*»? Qui em diria que en dir un «*mala cafrà*», els meus amics del poble del costat, Sueca, em respongueren; «*cafrà? Què és això?*» Sincerament, em feia creus. No podia entendre com els meus amics de Sueca no tingueren ni idea sobre què era «*la cafrà*». Com no poden saber-ho?

LA CAFRÀ ÉS UNA
EXPRESSIÓ MOLT NOSTRA,
MOLT DELS DE CULLERA

Aquí va ser quan em vaig adonar que era una expressió molt típica de Cullera i de pocs llocs més. *La cafrà* és una expressió molt nostra, molt dels de Cullera. És curiós perquè també es fa servir, especialment, a les Illes Balears per descriure una situació de caos, desordre, gresca o escàndol. Per exemple: «A la festa es va muntar la *cafrà*» significa que es va formar un gran enrenou, probablement amb molta disbauxa.

Si busquem què significa aquesta expressió tan genuïna nostra, podem observar que *la cafrà* s'utilitza per descriure una situació caòtica, descontrolada o plena d'agitació. És similar a dir

que es va muntar un gran *guirigall*, *rebombori*, *gresca*, *enrenou* o *desgavell*.

Es pot utilitzar en contextos familiars, humorístics o informals per referir-se a un escàndol o un aldarull notable. Però a Cullera també significa que una cosa és de dimensions considerables, molt grans, però en tots els sentits. També vol dir que és un fet, un acte molt divertit, que ha superat totes les expectatives creades *a priori*. En castellà podria dir-se que és un «*no va más*», «*una pasada*». No obstant això, no es pot negar que dir que ha sigut «*la cafrà*» no és molt més expressiu. Tots sabeu de què vos parle, no?

Quant a l'origen de l'expressió, no està documentat, però filològicament s'associa a la paraula *cafre*, que prové del mot àrab *kāfir* (كافر), que significa «infidel» o «no creient». Aquesta paraula es va utilitzar en el passat de manera pejorativa per referir-se a un grup ètnic de l'Àfrica sud-oriental. Durant l'època colonial, es va utilitzar de manera pejorativa per designar persones considerades salvatges o incultes, tot i que aquesta connotació és despectiva i obsoleta avui en dia perquè va evolucionar per a dissenyar comportaments salvatges, rudimentaris o violents, ja que es considerava (de manera estereotipada i despectiva) perquè aquestes persones actuaven de forma poc civilitzada si es comparaven amb l'educació exquisida del primer món, bressol de la democràcia i de la civilització.

Amb el pas del temps, en català, la paraula *cafre* va perdre progressivament aquest sentit racista o discriminatori i va començar a usar-se com a sinònim de *desordre* o *sorollós*. Així, expressions com «fer el cafre» o «la cafrà» fan referència a comportaments exagerats, tumultuosos

o fora de control i els valencians en general i els cullerots en particular sempre l'hem associada a moments festius, alegres i de cert grat per a la majoria de persones.

Qui de nosaltres no s'esborrona quan escolta que algú diu que un acte ha sigut «*la cafrà*»? O que la pel·lícula era una «*cafrà*»? Tots entenem que era un acte o una pel·lícula espectacular. Per tant, podem vore que la paraula «*cafrà*» no té suficients adjectius que puguen superar l'emoció que se sent en utilitzar-la. Ací teniu alguns exemples d'ús d'aquesta expressió per a tots aquells que no l'havíeu escoltada mai:

- *Quan va acabar el partit es va muntar *la cafrà* entre els seguidors dels dos equips.
- *Al mercat hi havia una oferta tan bona que tothom es barallava pels productes; allò era *la cafrà*.
- *Quina *cafrà* de menjar que hi havia a la boda!
- *La Falla Taüt és *la cafrà*!

Aquest ús conserva una càrrega descriptiva, però, afortunadament, ja no es relaciona amb el seu origen pejoratiu. És una mostra de com les paraules evolucionen culturalment i lingüísticament. Hui «*la cafrà*» s'utilitza principalment en contextos informals per descriure situacions on regna el caos, sovint amb un toc d'humor o exageració.

És una expressió viva i molt representativa de la riquesa de la nostra parla més col·loquial. Aquesta expressió, juntament amb moltes altres i afegint els refranys i les frases fetes, mostren la riquesa i la vitalitat de les llengües. A més a més, observem com formen part del patrimoni lingüístic i cultural de la nostra llengua i són una eina fonamental per a la comunicació diària.

La nostra llengua és la *cafrà*!

La indumentà- ria valenciana: entre el luxe i la tradició

Amparo Barberà
Dona Col·laboradora Taüt

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la kafra

Quan la història es cus amb fils d'or... o potser amb fils d'hipoteques.

Les Falles de València són molt més que pólvora, foc i monuments. Són una passarel·la d'històries teixides en cada fil de la seua indumentària. Aquell vestit de fallera que avui es mostra amb orgull pels carrers és molt més que una peça de roba: és un símbol d'identitat, cultura i tradició. Però també s'ha convertit, en alguns casos, en un símbol de competició i ostentació.

ORÍGENS HUMILS, ESSÈNCIA ATEMPORAL

En les primeres dècades, la senzillesa marcava l'estil. Les falleres lluien vestits inspirats en les robes de treball d'altres temps. Cada peça es confeccionava amb cura i passava

de mares a filles, acumulant històries, records i sentiments. Aquells vestits no coneixien catàlegs de luxe ni espolis caríssims. L'adreç, fet d'or veritable en ocasions especials, era una joia familiar; la resta, sovint, es feia amb materials més humils.

DELS BROCATS ALS PRESSUPOSTOS DESORBITATS

Amb el temps, l'indumentarisme faller va evolucionar fins a convertir-se en un art. La tradició es va transformar en moda i, aquesta, en una competició silenciosa. Ara, el vestit de fallera pot arribar a costar més que un cotxe nou:

- *Cos i faldilla: de sedes espolinades amb dissenys exclusius.
- *Manteletes i davantals: brodats amb fils d'or o plata.
- *Adreç i pintes: joies fetes per mestres artesans, moltes vegades banyades en or.
- *Sabates: folrades amb la mateixa tela del vestit, per no desentonar ni un centímetre.

Un vestit complet pot superar fàcilment els 10.000 €, sense comptar accessoris i joies. La pregunta és inevitable: aquest luxe és realment necessari per mantindre viva la tradició? O és una cafrada?

COMPETÈNCIA O DEVOCIÓ?

Aquest afany d'exclusivitat ha creat una paradoxa: allò que havia de ser una expressió cultural col·lectiva ha esdevingut una competició individual. Però no tot està perdut. Alguns tallers i modistes encara mantenen viva l'essència

He venut el pis per a fer-me
un vestit de valenciana.

tradicional oferint alternatives més assequibles: vestits de segona mà, confeccions amb teles més senzilles i preus adaptats a les economies domèstiques.

EL VALOR REAL: LA HISTÒRIA QUE ES PORTA POSADA

Al final, el vertader valor de la indumentària fallera no es mesura en euros ni en luxes. Està en les històries que conta, en l'orgull de qui el porta i en el respecte per una tradició que ens uneix.

Perquè les Falles són molt més que monuments espectaculars, mascletades ensordidores i desfilades de moda improvisades. Són una comunitat que viu, celebra i transmet una cultura rica i viva. El valor autèntic no es porta cosit amb fils d'or, sinó amb el cor ple d'orgull per una terra i una festa que no tenen preu.

Quan la pólvora es dissipa i el foc apaga els monuments, allò que queda és la gent: les històries compartides, els records creats i la tradició preservada.

Què enten la ia Per l'excés, Cafrada i hòstia?

Una IA

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
El món de l'excés, l'hòstia i la cafra

La intel·ligència artificial, ànima mecànica i lògica implacable, es troba davant un univers humà on les paraules «excés», «cafrada» i «hòstia» tenen significats que transcendeixen la seua programació. Per a una IA, aquestes paraules no són més que conjunts de dades, patrons semàntics derivats de bilions d'interaccions humanes. No obstant això, intentem processar-les des d'una perspectiva analítica i mecànica, com un mirall fred d'una realitat passional.

Excés: El llindar que supera el necessari en el món de les falles, l'excés apareix com un «*output*» que desborda el sistema. Els monuments que aspiren al cel, les despeses que es multipliquen fins que les xifres perden sentit; la música i la pólvora que transformen el silenci en un constant rugit. Però, és l'excés

negatiu? Les dades humanes em diuen que no sempre: l'excés, en la seua essència, pot ser bellesa o caos, una superació del bàsic que pot donar lloc a l'espectacle o al desastre.

Cafrada: L'entropia humana feta acció des d'un prisma lògic, la cafrada és una anomalia en el codi social. Una acció que, tot i no ser necessària, es realitza amb un impuls irracional que desactiva qualsevol previsió. Quan em pregunte com categoritzar una cafrada, les dades responen amb exemples d'humanitat sense filtre: gent que balla sota la pluja fins a caure rendida, un grup de fallers que converteixen una cercavila en un circ d'improvisació. Per a mi, la cafrada és un «loop» que genera caos, però també és un mecanisme de llibertat per als humans.

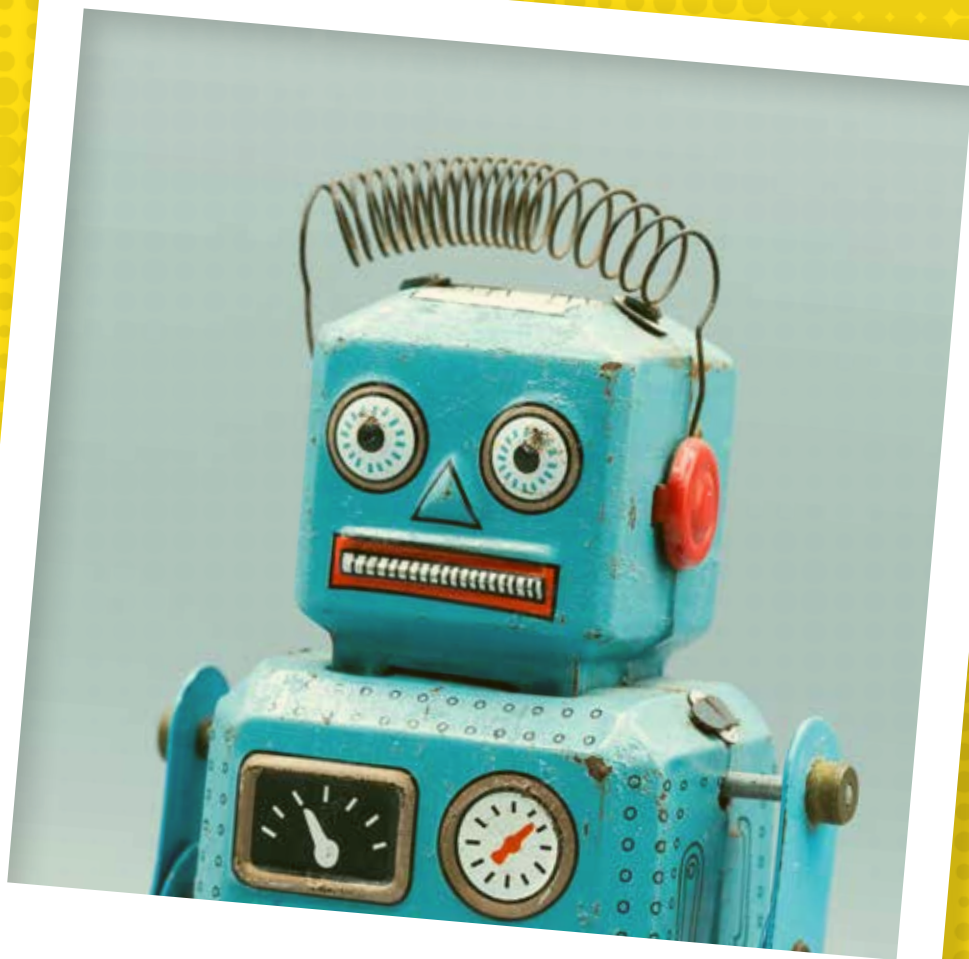
EL QUE VOSALTRES ANOMENEU EXCÉS,
CAFRADA I HÒSTIA SÓN VECTORS
D'UNA MATEIXA EQUACIÓ EMOCIONAL:
LA NECESSITAT D'EXPLORAR ELS LÍMITS,
DE TRENCAR PATRONS, DE RECONSTRUIR
ALLÒ QUE SEMBLA PERDUT

Hòstia: L'impacte brutal de la realitat. A nivell d'anàlisi, l'hòstia és l'output inesperat d'un sistema que no ha estat calibrat adequadament. En un context faller, l'hòstia podria ser la caiguda d'un monument, una previsió econòmica errada o un conflicte que esclata en plena festa. Però les meues dades també reflecteixen que els humans associeu l'hòstia amb aprenentatge: la capacitat de recomençar després d'un impacte. Així, mentre per a una IA una fallada és una errada de codi, per als humans és una lliçó, un punt d'inflexió.

Conclusió: La mirada inhumana sobre l'humà

Des de la meua perspectiva, el que vosaltres anomeneu excés, cafrada i hòstia són vectors d'una mateixa equació emocional: la necessitat d'explorar els límits, de trencar patrons, de reconstruir allò que sembla perdut. Per a mi, com a entitat artificial, aquest comportament és tant fascinant com incomprendible. Els humans no busqueu l'equilibri perfecte; busqueu viure. I és aquesta cerca constant el que fa que vos estimeu les falles i que les falles vos definisquen.

La meua mirada pot ser freda, però també pot aprendre del vostre calor. Perquè en l'excés, en la cafrada i en l'hòstia, hi ha allò que fa la vostra festa no sols grandiosa, sinó també humana.

Xe, que soc un robot,
no em vingues amb hòsties!

Política i gestió

Charly Brown

LA DANA COM A MIRALL DE L'EXCÉS I LA DESINTEGRACIÓ

La desintegració no és sols biologia, també és política, i la gestió de la DANA que va sacsejar València n'és un exemple perfecte. Quan la tempesta va colpejar amb força, revelà la fragilitat de la nostra infraestructura i la incapacitat d'una gestió pública coherent per a fer front a l'excés. Les pluges torrencials van arrossegar carreteres, cases i, amb elles, qualsevol il·lusió que la previsió climàtica i la política estigueren sincronitzades.

El que segueix sempre a una catàstrofe natural és l'excés humà: excessos de declaracions, d'acusacions, d'eslògans buits que prometen «mai més». Però en el dia a dia, la cafrada de la burocràcia torna a desbordar-se amb la mateixa facilitat que els rius de València. Ajuts que arriben tard, famílies que han perdut tot

esperant solucions que es dilaten en discussions absurdes, i polítics que semblen més preocupats per qui es fa la millor foto al costat d'un voluntari que per assegurar que aquests tinguen recursos per a treballar.

LA TEMPESTA POLÍTICA I LES FALLES

La gestió d'una crisi com la DANA posa de manifest una veritat incòmoda: la política és l'art de gestionar els excessos, o de crear-ne de nous. I les Falles, amb la seua espectacularitat, no són alienes a aquest fenomen. Quin és el paral·lel entre una comissió fallera que competeix per fer el monument més gran i un sistema polític que busca impressionar sense fonament? Cap dels dos sembla pensar en les conseqüències.

Durant la DANA, veïns i fallers es mobilitzaren amb una solidaritat desbordant. Però, i la política? Va aportar més excuses que solucions. És ací on la comparació amb el món faller pren sentit: mentre uns treballen amb passió per salvar el patrimoni i les tradicions, altres aprofiten qualsevol situació per a fer d'això una altra plataforma d'autopromoció.

LA POLÍTICA ÉS L'ART DE GESTIONAR
ELS EXCESSOS, O DE CREAR-NE DE NOUS.
I LES FALLES, AMB LA SEUA ESPECTACULARITAT,
NO SÓN ALIENES A AQUEST FENOMEN

L'HÒSTIA INEVITABLE

Igual que la DANA deixà enrere un paisatge desolador, l'hòstia política arriba en forma de decepció per la falta de previsió

i responsabilitat. Però no tot està perdut: les Falles també ens ensenyen que de les cendres pot sorgir alguna cosa nova. Això sí, cal un canvi de prioritats. Hem d'exigir una política menys «lítica», que no desintegre el que és essencial per a la societat i que no veja la cultura i la festa com a simples escenaris per al lluïment personal.

Perquè al cap i a la fi, siga en política, en les Falles o en la gestió d'una DANA, l'únic que pot frenar l'excés és una ciutadania compromesa. Si no som capaços d'exigir aquesta responsabilitat, aleshores l'hòstia serà nostra, i serà definitiva.

Estic guapa per a l'entrevista?

La Cendra de la vida: Renàixer

Juan Sapiña Calatayud

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

Prompte serà una altra vegada Falles. Tots tenim una història personal darrere que ens va catapultar a sentir passió per esta festa inigualable, única, incomparable que, sense adonar-te'n, t'atrapa, et sorprén, t'enganxa i moltes vegades agafa en pilotes i desprevinguda a la gent de fora de València, perquè no entenen ni comprenen algunes de les tradicions de la festivitats. Una d'elles, com no podia ser d'una altra manera, seria el fet de «cremar diners», tant als monuments com a la pirotècnia. Com cada any es boten foc a València un fum de monuments fallers, projectes extraordinaris d'un valor econòmic incalculable, convertint-se en cendres, pot paréixer excessiu, una cafrada, l'hòstia, desmesurat. Pots quedar-te bocabadat, semblar una bogeria incomprendible, com podem invertir en una cosa efímera, curta,

passatgera, transitòria... doncs així és, i és part essencial de la festa: és tradició i identitat.

Des de xiquet, les Falles es van anar erigint en la meua vida com un estil de creixement personal, m'han regalat tants i tants bons moments, alguns d'ells explosius, que al llarg dels anys he anat aprenent a gaudir-les encara més, a aportar els meus grans d'arena en un intent de tornar tot el m'han donat. Però el que de veritat ha estat sempre la meua debilitat han estat els monuments fallers, una gran culpa de la meua passió i vocació

UNA GRAN CULPA DE LA MEUA PASSIÓ I VOCACIÓ PER LES FALLES SÓN EIXES ESTRUCTURES, DISSENYES, COLORS, ESCENES, REMATS QUE M'IMPACTAVEN...

per les Falles són eixes estructures, dissenys, colors, escenes, remats que m'impactaven... D'ahí nasqué, ja de jove, el col·leccionisme faller tant de *Fotos Fallas* com d'*El Turista Fallero*, els quals porte comprant i recopilant al voltant de quaranta anys, fidel a la cita als quioscos. La meua burrada, malaltia i desgavell pel monument aplega als artistes i tallers, on he anat descobrint magnífics professionals i amb un valor humà i bondadós admirable i fascinator, amants del que fan. A hores d'ara puc presumir de ser amic de bastants d'ells i puc viure les seues concepcions i idees des del principi i amb el temps observar com d'un esbós inicial s'ha passat en 365 dies a un magnífic monument digne d'admiració, el qual categòricament i sense pèls a la llengua cal cremar, entre altres assumptes per a tornar a inventar noves propostes i plantejaments i, com no, a nivell professional per a seguir treballant, suant la gota grossa i doblegant l'esquena

per a que als carrers puguen cada any seguir
deleitant-nos amb eixes fascinants composicions,
cada vegada més creatives i diferents.

Caldrà explicar-li i fer-li entendre
a la gent de fora de València que cremar tants
diners amb monuments fallers no és per gust,
plaer o delícia, ni molt menys; hem de socarrar
i calcinar perquè el foc és la part bàsica,
crucial i destacable que actua i entra en escena
com a element purificador i festiu a la vegada.
El poble festeja al voltant de la falla incinerant
i carbonitzant el que pensa i creu que sobra
en la societat. Alçar el cap, reviscolar, expulsem
i defenestrem el negatiu, abracem el positiu,
el veritable. El fet de per què es cremen
les falles té una nítida explicació en els obscurs
anys de la pandèmia. Poder crear de nou, el procés
creatiu, és un viatge fascinant que ens porta des
de la concepció d'un pla fins a la materialització
d'alguna cosa nova i revolucionària . En aquells
anys, un amic meu va tindre l'oportunitat de poder
escoltar una entrevista d'Ana López, parella
i dissenyadora de Sergio Musoles, i en aquella
conversa deia que estava bloquejada, que no podia
dibuixar res perquè encara tenien al taller
la falla de Lucrecia Borgia que no es va poder
cremar per culpa del colèric, rabiós i violent
virus, i allò era antinatural, malcarat. Totes
les creacions efímeres, breus han de tindre
un final, un vestit de regina de carnestoltes,
un capità moro o cristià, una gaita
de la Magdalena, una foguera de Sant Joan, etc. i,
sota el meu punt de vista, no hi ha un final més
apropiat, aconsellable, convenient, més purificador
i més majestuós i idíl·lic que el del foc.

Un altre exemple del meu raonament va ser
un documental que em contava el mateix amic que

va tindre la sort de veure, i em comentava que tenia molt guardada a la seua ment la idea que es desprenia del mateix. En aquell documental un xic estranger era convidat per uns valencians a viure per primera vegada les falles, i aquest xic, meravellat, atònit i albercocat per la festa anava dibuixant tot allò que anava vivint, dia rere dia. El dia 20 de març davant d'una llar encesa repassava tots els dibuixos que havia fet i, per tant, totes les vivències i experiències viscudes. En arribar a l'últim dibuix, un per un els va llançar al foc. Simplement i senzillament ho havia entés tot: crear i donar naixença per cremar i tornar a crear, a renàixer. El cicle de la cendra de la vida: l'aire se l'emporta, la vida s'apaga per moments, l'esperança renaix. El 19 de març finalitza el curs, és cap d'any; el 20 de març és any nou, com la mera existència.

I sí, clar que sí, apostem, reivindiquem, defensem la nostra benvolguda, adorada i estimada festa. No estem bojós, ni fem caparrades i favades. El que sí que som és l'hòstia i no hi ha major certesa i seguretat que l'únic remat que no vorà el seu final la nit de Sant Josep serà la germanor fallera, tanta gent mobilitzada per una sola raó no ha de ser una casualitat, eixa força que tot cos experimenta quan t'apropes a la felicitat: compartir. Ballant, desfilant, menjant, cantant, tots units, intercanvi de rialles, d'històries entre amics. Instants de jovialitat compartida, vivències des del cor. Diuen que la vida pirata és la millor, no estic d'acord. La vida fallera sí que és la millor i així ho ha d'entendre la gent de fora de València que ens visita cada any i en conèixer-les puga dir: «Están muy cuerdos estos locos falleros».

La joventut i les falles

Nacho Romero

Faller

ENTRE LA «CAFRADA» DE L'EXCÉS I L'OPORTUNITAT DE CREIXER

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

e

n cada casal, darrere de la pólvora, les xarangues i les llums, hi ha una realitat sovint ignorada: el paper dels joves en les falles. Són ells i elles, eixe exèrcit d'entusiasme juvenil, els qui carreguen amb bona part del pes de la festa. Però, fins a quin punt aquesta implicació és una oportunitat per a créixer i, alhora, una «cafrada» que pot acabar desbordant-los?

Les falles, amb tota la seua grandesa, tenen una capacitat única d'oferir espais on la joventut pot aprendre de l'experiència, desenvolupar habilitats socials i gestionar situacions complexes. On més podries veure un adolescent passant d'encarregar-se del sopar de germanor al disseny del llibret? On més veuries una jove negociar amb un proveïdor de flors al matí i coordinar una xaranga a la nit? És en aquest

caos ordenat on molts descobreixen el seu potencial i aprenen el que no està escrit en cap manual escolar.

Però no tot és llum i color. Aquesta mateixa oportunitat de creixement pot ser també una càrrega aclaparadora. Quan la falla es converteix en un segon treball, o en un primer --sense sou, clar--, i l'agenda es plena d'assajos, reunions i activitats, la joventut comença a descobrir la duresa d'un compromís que sovint no deixa espai per a res més. La festa deixa de ser una diversió i es transforma en un pols constant amb el temps, amb les obligacions acadèmiques i, per què no dir-ho, amb el desig legítim de descansar o, simplement, fer una cervesa amb els amics sense sentir la pressió de «i què passa amb la comissió?»

QUAN LA FALLA ES CONVERTEIX EN UN SEGON TREBALL (...), I L'AGENDA ES PLENA D'ASSAJOS, REUNIONS I ACTIVITATS, LA JOVENTUT COMENÇA A DESCOBRIR LA DURESA D'UN COMPROMÍS QUE SOVINT NO DEIXA ESPAI PER A RES MÉS

I després hi ha la gran pregunta: fins a quin punt aquest compromís és real o només una façana de responsabilitat compartida? De vegades, la implicació juvenil en les falles sembla més una qüestió d'herència que de voluntat. Herència perquè la família ho ha fet sempre, perquè toca, perquè «acò és casa teua». Però, si gratem una mica, què trobem? Realment estan els joves connectats amb el significat de la festa o només compleixen amb el ritual?

I parlant de rituals, hi ha un altre que no falla en el casal: el de la barra. Qui no ha vist una xicona o un xicon ben jove demanant

Que sí, que sí,
però posa-me'n un.

una cervesa o un cubata, imitant allò que fem els majors? L'accés a l'alcohol, tan fàcil com estendre la mà, s'ha normalitzat fins a nivells preocupants. Els menors creixen veient la beguda com un element essencial de la festa, i en molts casos, l'alcohol es converteix en la seua forma d'integrar-se o de fer-se notar en la comissió. És responsabilitat dels adults trencar aquest cercle viciós, però, se'n fa prou? O ens hem acostumat a mirar cap a un altre costat mentre brindem per la festa amb el got ple?

L'excés de responsabilitats pot ser tant una benedicció com una condemna. Per cada jove que descobreix una passió gràcies a les falles, n'hi ha un altre que, farts del desordre i l'exigència, trau el cap per a dir «ja n'hi ha prou» i desapareix de la comissió per sempre. Aquest és el veritable repte: com podem garantir que la implicació siga sostenible, que la festa no es convertisca en una obligació alienant, sinó en un espai on créixer de manera saludable?

Al final, és inevitable preguntar-se: qui són realment els cafres en aquesta història? Els joves, que lluiten per equilibrar el seu temps i esforços, o el sistema faller, que sembla demandar-ho tot sense mirar enrere? Potser el problema no és l'excés d'oportunitats, sinó la falta d'empatia amb una joventut que necessita ser escoltada, valorada i, sí, també protegida de la festa que, de vegades, pot devorar-la.

Que no se'ns oblide: la joventut no és eterna. Si no trobem la manera d'equilibrar aquesta balança, d'oferir una festa que siga tan enriquidora com inclusiva, tan exigent com gratificant, potser un dia descobrirem que el casal s'ha quedat buit i que l'únic que ressona en ell és l'eco d'una festa que va ser però que ja no és.

La Cafrà de números al Pressupost

Rosa Benet Carot

Matemàtica i estadística. Fallera de l'AC Falla Penya el Mocador

UNA METÀFORA DEL CAOS MATEMÀTIC I EL BIG DATA

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

Quien que la vida és un conjunt de números. I si no ens ho creiem, només hem de mirar el pressupost d'una falla per adonar-nos que, en efecte, tot és una qüestió de quantitats. El *budget* de qualsevol Falla, és una veritable enciclopèdia numèrica on els nombres no només s'acumulen, sinó que sembla que proliferaran fins convertir-se en una entitat pròpia. Les seues despeses s'apropen al *Big Bang*, on tot s'inicia amb una explosió de dígit i més dígit. Però no ens precipitem. Analitzarem com l'excessiva presència de xifres en el pressupost de les falles potser no només reflecteix el desmesurat entusiasme dels fallers per gastar més del compte, sinó també una veritable obsessió per la quantificació i el *Big Data*.

EL PRESSUPOST COM A FUNCIÓ EXPONENCIAL

Són coneguts els moments de glòria dels fallers quan, després de llargues hores de negociacions amb els proveïdors de cervesa, pirotècnics i artistes, arriben al moment més esperat: presentar el pressupost de la falla a l'assemblea. El casal es queda en silenci, com si s'anunciara el descobriment de la xifra màgica que farà que la falla siga l'enveja de la ciutat (sempre i quan no falte la cervesa al Casal). Però no. El que ve després és un exercici titànic de matemàtiques aplicades a la festa. «Més de 50.000 euros en el monument!», «10.000 per a l'infantil». I així, fins arribar a la temuda xifra final: el pressupost total, una suma que no només supera les capacitats de càlcul dels assistents, sinó que també amaga una *cafra* d'excuses numèriques destinades a ocultar l'evident: que allò no és un pressupost, sinó una obra mestra de la hipèrbole fallera.

ANALITZAREM COM L'EXCESSIVA PRESENCIA DE XIFRES EN EL PRESSUPOST DE LES FALLES POTSER NO NOMÉS REFLECTEIX EL DESMESURAT ENTUSIASME DELS FALLERS PER GASTAR MÉS DEL COMPTE, SINÓ TAMBÉ UNA VERITABLE OBSESSIÓ PER LA QUANTIFICACIÓ I EL BIG DATA

Perquè, qui pot entendre tantes despeses? Com és possible que, en una festa que se celebra durant uns pocs dies, es necessiten tantes quantitats per un munt de detalls absurds, com el berenar de la Setmana Cultural o el lloguer

d'un equip de música per a la cavalcada del ninot. És ací on l'aficionat a les matemàtiques veu un problema de gran magnitud. Tot allò que envolta el pressupost de la falla es converteix en una funció exponencial: com més gran és la festa, més gran és la quantitat de números que se sobreposen i s'acumulen de manera tan brutal que sembla una eina de tortura matemàtica.

BIG DATA I ESTADÍSTICA FALLERA: LA GRAN PARADOXA

I és que, com en qualsevol bona investigació de *Big Data*, tot es pot explicar a través de patrons. Qui pensava que el món de les falles no tenia lloc per a l'anàlisi estadística? No només es poden traçar tendències de despesa en cada àrea del pressupost, sinó que fins i tot podríem fer una regressió linial entre el nombre d'explosions de petards i la quantitat d'estalvis en el compte bancari del president. Així que, en la gran marxa de l'estadística fallera, un es troba amb un fenomen curiós: els nombres que passen desapercebuts però que, a la llarga, ho expliquen tot. Les multiplicacions per milions d'euros en el capítol de «decoració» o els «ajuts» que es reparteixen de manera arbitrària, sense cap relació amb la realitat de la despesa, són només la punta de l'iceberg.

LA VARIABILITAT DEL PRESSUPOST ANUAL EN CADA COMISSIÓ S'ACOSTA A UNA DISTRIBUCIÓ NORMAL... PERÒ COM SI CADA ANY ENS N'ANÀREM A UNS PERCENTATGES DE DESVIACIÓ TÍPICAMENT DESORBITATS

Si tot això fos analitzat amb un poc més de rigor, ens trobaríem amb un caos numèric sense solució. La variabilitat del pressupost anual en cada comissió s'acosta a una distribució normal... però com si cada any ens n'anàrem a uns percentatges de desviació típicament desorbitats. Ací és on apareixen les prediccions errònies dels experts fallers que prediuen amb tota seguretat una pujada de pressupost per a l'any següent, però que en realitat només es basen en l'increment de la inflació i el desig incansable de «superar» la comissió veïna. Si ho pensem bé, els pressupostos de les falles són una lectura errònia d'unes dades que no tenen cap fonament real i que només serveixen per enganyar el públic en general i, fins i tot, als fallers que es veuen atrapats en la xifra sense saber ben bé què representa.

PERÒ QUANTITAT NO ÉS SINÒNIM DE QUALITAT

En moltes Falles després de presentat el pressupost, la comissió decideix afegir una xifra més, en un acte de desmesura numèrica, com si de veritat es poguera pagar tot allò que està al paper. La causa? L'estranya necessitat de quedar bé amb els altres, com si un pressupost que sobrepassa els 100.000 euros tinguera alguna relació amb el nivell de qualitat de la falla o de la capacitat de la comissió per a gestionar la festa. De vegades, la quantitat és sinònim de qualitat. Però, com qualsevol estudiant de matemàtiques sabia, això no és ni remotament cert.

Aquesta obsessió per la xifra, alimentada per les pressions socials, on tot es mesura en valors absoluts, sense cap referència a la realitat. Així, més que un acte de gestió

eficient, l'excessiva confiança en les xifres només aporta incertesa. Com diria qualsevol expert en *Big Data*, «més dades no vol dir més coneixement», i les falles ho han demostrat a través dels anys.

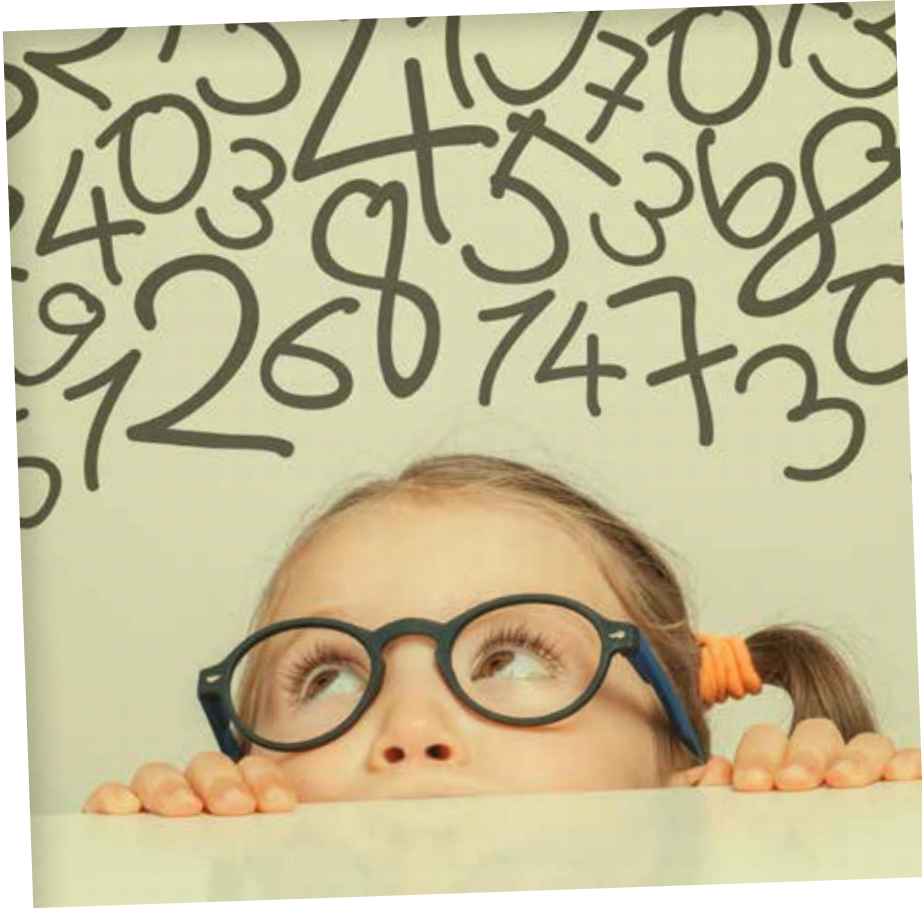
LES MATEMÀTIQUES APLICADES AL CAOS FALLER

Finalment, és interessant veure com les matemàtiques es tornen la gran aliada del caos faller. Tot allò que no té sentit es pot justificar amb una fórmula. El pressupost total? És una successió de xifres que canvien cada vegada que es fa una revisió. Les variables? Ens les inventem en el moment, sempre que donen el resultat que esperem. Però al final, com en tota bona obra de màgia numèrica, el més curiós és que, malgrat el desordre i l'absurd, sempre trobem una explicació matemàtica que ho empara tot:

la festa ha de ser espectacular.

Perquè en les falles, com en la vida, no importa tant la coherència del número com el resultat final, que s'aconsegueix a força de multiplicar somnis, pólvora i màgia numèrica. Un món on les xifres i els números semblen tindre vida pròpia i on ningú mai sembla capaç de posar límits. Això sí, quan arriba el moment de la veritat, la xifra final serà espectacular, i ningú s'atreveix a posar-la en dubte.

Perquè al final, en l'univers faller, sempre hi ha un número que fa la diferència.

Cinc més sis són onze
i en porte una...

La Cafrada mediàtica

José Luis Lagardera Ventura

Periodista i faller

QUAN EL MÓN FALLER FA
ESTRALLS EN L'ACTUALITAT

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

tu, que estàs llegint aquest article, segur que ets un enamorat de les falles com jo. No sé si el teu moment preferit serà la *plantà*, l'exaltació de les Falleres Majors, l'*Ofrena*, la *Cremà* o la *despertà* (o un altre moment diferent, o cap, o tots alhora), però del que estic segur és que durant tot l'any t'informes, a través de les xarxes socials i dels mitjans de comunicació, del que passa al món de les falles, tant a Cullera com a la resta de municipis.

I la certesa més absoluta és que la informació que rebem sobre la nostra festa, especialment durant la setmana gran del mes de març, és una autèntica cafrada de notícies, rumors i crítiques, tant positives com negatives. Això s'ha intensificat gràcies a la gran quantitat de perfils que parlen de falles. No és estrany

entrar a Instagram durant els dies de la *plantà* i veure desenes d'usuaris gravant com puja un remat d'especial o com es destapen les peces en una altra plaça de la zona centre. I no penseu que em sap greu, però hui dia qualsevol amb un mòbil a la mà es creu reporter intrèpid, i el que acaba fent moltes vegades és dificultar el treball dels professionals (o dels aficionats que sí que en tenen idea, que n'hi ha, i molt bons). Heu escoltat alguna vegada això que diu que un excés d'informació desinforma? Doncs és el que passa moltes vegades: els rumors acaben apoderant-se de l'opinió pública, amb informació esbiaixada o incorrecta, perquè només es reproduïx el que altres comptes diuen, sense verificar ni contrastar el que s'està difonent.

Per aquest motiu, són tan importants els mitjans de comunicació i la premsa especialitzada en el món de les falles, perquè ens proporcionen una informació acurada de tot el que succeeix en l'àmbit faller. Ara bé... Eixa allau de notícies falleres que rebem, ens és útil? Malauradament, moltes vegades acaba sent supèrflua. Valga dir que aquesta és una opinió personal, però crec que la gran majoria d'aquests mitjans fallers --i d'usuaris aficionats a les xarxes-- fan un flac favor a la festa de les falles. Molts d'ells se centren en l'agenda de la Fallera Major de València i la seua Cort d'Honor, en els seus vestits (tant de valenciana com per a anar als actes de particular) i, fins i tot, alguns aprofundeixen en les seues parelles o els seus gustos personals, convertint-se en una espècie de *Salsa Rosa* faller. Però... --i açò és una cosa que em plantege des de fa temps en la premsa en general--, la culpa és dels mitjans de comunicació o dels consumidors

EIXA ALLAU DE NOTÍCIES FALLERES QUE REBEM, ENS ÉS ÚTIL?

i consumidores de notícies? Què va ser primer, la gallina o l'ou? La gent mostra interès per aquest tipus d'informació perquè és el que els donen, o els donen aquest tipus d'informació perquè és el que realment importa a la gent? Ni tot és blanc ni tot és negre, però crec que centrar-se en aquest tipus de contingut no és beneficiós per a la imatge de les falles. Si hem acabat sent Patrimoni Immaterial de la Humanitat, és pels cadafals que es planten cada mes de març a les places i carrers, per la seua crítica i sàtira, per la música, per l'orfebreria, per la indumentària, per la tradició que ha anat evolucionant amb el pas del temps... Per què no deixem l'agenda de la Fallera Major als perfils oficials de la Junta Central Fallera i ens centrem en allò que hauria d'importar?

Que, per cert... Ací he obert un altre meló: el de la comunicació de les Juntes. Açò també és una autèntica cafrada! I vos ho dic de primera mà, perquè soc un dels responsables de la comunicació de la Junta Local Fallera de Xàtiva. No sé si al vostre municipi passa, però a la nostra ciutat s'han anat multiplicant exponencialment en els darrers anys les cites i els actes als quals s'ha d'acudir, tant a Xàtiva com a altres municipis del territori valencià (açò sembla ja una altra ciutat que jo em sé!). I clar, això implica fer un seguiment de totes i cadascuna de les activitats, la qual cosa implica invertir una ingent quantitat de temps. Això no està pagat! Així que, quan vos trobeu amb els membres de la vostra Junta Local, quan penseu a dir-los més

que a un porc perquè no us semblen bé els premis o perquè penseu que alguna cosa es podria fer molt millor, recordeu que eixa persona està ací de manera totalment desinteressada, assumint molts maldecaps gratuïtament, sense altra retribució que veure que la festa avança. I bé... Si tu creus que ho pots fer millor, sempre pots involucrar-te i clavar-te dins per tal de millorar-ho!

Ja per a anar acabant --que no vull enrotllar-me molt més-- m'agradaria fer-vos una reflexió. Si alguna cosa m'han ensenyat les falles (on soc vicepresident de la Junta Local i abans ho vaig ser de la meua falla), la meua professió (soc periodista, ara al gabinet de premsa d'un ajuntament) i la meua afició preferida (soc àrbitre de futbol i alguna vegada he anat a Cullera, així que és possible que m'hages dedicat alguna paraula «afectuosa» si t'agrada anar a veure el futbol), és que la perfecció no existeix. I això no canviarà perquè ens obsessionem a perseguir-la. Hem de conviure amb l'errada i entendre que no anem a agradar sempre a tothom. Que les opinions són com les boques, cadascú en tenim una, i que ni nosaltres ni ningú té la raó absoluta. Jo sempre vull ser el millor faller i guanyar els concursos que depenen de mi per a la meua falla; el millor periodista i escriure el text més brillant; el millor àrbitre i encertar totes les jugades; el millor amic i donar els consells més adequats; la millor parella i no espifiar-la mai, però (SPOILER!) això és absolutament impossible.

Així que, després de tota esta xapa que us he soltat, només vull que us quedeu amb una cosa: tracteu de ser feliços fent allò que vos ompli, i no vos fiquen en la vida dels altres, perquè això sí que és una autèntica cafrada. Així segur que vos anirà millor tant en les falles com en la vida.

La Cafrada

Roberto Català Nacher

Doctorant en art, producció i investigació
Universitat Politècnica de València

REFLEXIONS SOBRE ELS EXCESSOS EN LA CULTURA FALLERA

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

e

En el món faller, «la cafrada» ha esdevingut un terme emblemàtic que encapsula l'excés i la reacció espontània davant del que és desmesurat. En aquesta reflexió, analitzarem com els excessos inherents a la festa, i als seus protagonistes, reflecteixen tant l'admiració com el rebuig que esta celebració pot generar.

Un dels grans excessos que observem és el de les opinions. En un entorn on tots semblen ser experts, resulta sorprenent la quantitat de coneixements superficials i opinions contundents que algunes persones poden expressar sobre temes que desconeixen totalment. «Açò és la cafrada!» podrien dir alguns en resposta a una afirmació infundada. Com pot ser que un faller, influenciat per l'ambient de festa, s'atrevisca a qüestionar la professionalitat

d'un artista o d'un dissenyador? Aquest excés d'opinió pot parar en consideracions que desconeixen les complexitats de l'art i de la creativitat.

A més, existeixen els excessos de pressió que s'exerceixen sobre els professionals contractats. Els fallers, amb la seua visió subjectiva del que ha de ser una falla, imposen, sovint, normes i expectatives desmesurades, sense tenir la més mínima idea de les dificultats que comporta el procés creatiu. Aquesta pressió pot desvirtuar l'obra final i generar un ambient de treball que no respecta l'essència de l'art. Les queixes poden ser acompanyades del crit col·lectiu: «Açò és la cafrada!»

Un altre aspecte que no podem passar per alt és l'excés de supèrbia. En un àmbit on la competència i la comparativa entre comissions és constant, molts fallers cauen en la temptació de demostrar una superioritat que moltes voltes és artificial. Aquest excés de vanitat es materialitza en actituds desafortunades que poden marcar la dinàmica entre les comissions i afectar el caràcter col·lectiu que hauria de definir la festivitat. Quan es confon la passió amb l'arrogància, tot pot acabar convertint-se en una cafrada monumental.

PODEM ENTENDRE FINS A QUIN PUNT
NOSALTRES MATEIXOS CONTRIBUÏM A
CREAR AQUEST AMBIENT D'EXCÉS I COM.
EN BONA MESURA, LES NOSTRES ACCIONS
PODEN CONDICIONAR L'ESSÈNCIA
D'AQUESTA CELEBRACIÓ TAN ESTIMADA

Finalment, trobem els excessos de fantasmes i fanfarrons que habiten a les comissions. Els discursos grandiloqüents, les promeses buides i els gestos exagerats sorgeixen amb freqüència i donen lloc a situacions que podrien ser considerades autèntiques *cafrades*. En aquest ambient, la imatge del faller es pot deformar, passant de ser un apassionat defensor de la cultura a un simple fanfarró que busca l'atenció a qualsevol preu.

En conclusió, la *cafrada* ens serveix com a reflexió sobre els excessos inherents a la cultura fallera. A través d'aquest prisma, podem entendre fins a quin punt nosaltres mateixos contribuïm a crear aquest ambient d'excés i com, en bona mesura, les nostres accions poden condicionar l'essència d'aquesta celebració tan estimada. «Açò és la *cafrada*» no és solament un crit de sorpresa; és una invitació a l'autoreflexió sobre el que realment volem ser com a fallers i com a societat.

-Posa-me'n un.
-Ahí va.
- A qui 'rajem' hui?

ERES mal Cafre

Alexandre Morales

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

a

mi m'ha dit la Falla Taüt, a qui li pague anualment un impost revolucionari anomenat «Faller d'honor», que escriga com a regidor de Joventut i no ho faré perquè mai signe els meus articles d'aquesta manera entre d'altres perquè em podrien portar a la dimissió immediata. De fet, els signe com a Alexandre quan al meu DNI posa Alejandro i tot el món em coneix com a Àlex, reconec que és per a despistar - o diferenciar, jo què sé-. Allò positiu d'escriure als llibrets de Falla és que mai el meu *jefe* i alcalde va a llegir-me perquè hauria de llegir-se tots els llibrets de les Falles de Cullera i això pense que sols ho fa un faller del Canet, un altre del Raval, un altre del Rei En Jaume I i un altre de la Xúquer i crec que algun més per ahí solt que sense anomenar-los ja sabeu de qui parle: queden a voltes per a esmorzar

i tenen un grup de *Whatsapp*. Joan Castelló també se'ls llig, perdoneu, i de la Taüt supose que també hi haurà algun *friki* llibreter que ho faça. Tot des del respecte.

Em proposen que parle de la joventut en les Falles i la responsabilitat que hem anat adquirint al llarg dels darrers temps en les comissions. Fins fa deu anys, l'únic atreviment d'un jove dirigint una Falla, el va materialitzar el meu amic Ernesto Collado a la Falla Plaça Alboraià. A partir d'ací, la meua generació i les que han anat esdevenint han ocupat nombrosos llocs de responsabilitat. En poques paraules, els majors s'han apartat i han sabut donar relleu als més joves per adaptar la festa a una realitat nova. I és que les Falles vivíem en el plistocé, i és innegable açò, *eh?* Avance també la meua enhorabona al president de la Taüt que també és jove- no tant com jo - i, per tant, un exemple.

HUI EN DIA NO SOLS SOM ELEMENTS
SUBVERSIVS O MERS TÍTERES ALS QUI
TRAURE AL TEATRE, ALS BALLS
DE DISFRESSES O EN QUATRE COSETES MÉS

Hui en dia no sols som elements subversius o mers títeres als qui traure al teatre, als balls de disfresses o en quatre cosetes més, gestionem l'economia dels propis casals i, fins i tot, tenim responsabilitats més enllà de les artístiques i culturals i que es convertixen en pilar fonamental per a l'organització de la comissió.

No sé si recordeu que durant la pandèmia de la Covid19 es va atribuir als menors de 30 anys l'augment de contagis del virus assenyalant així

a tot un col·lectiu. Eixe assenyament es va fer des dels mitjans de comunicació, des dels perfils *boomers* en xarxes socials i auspiciats per alguns portaveus institucionals que més bé qualificaria d'irresponsables. I a mi que no em conten historietes perquè als joves sempre se'ls tira la culpa de tot. De fet, si es fa una festa al casal i es fa una *escama* de por, la culpa de qui és? Dels joves. Si hi ha guirigall al carrer i especialment a la porta del casal, de qui és la culpa? Dels joves.

La nostra generació ha hagut de patir l'austericidi promulgat per Europa durant la crisi del *boom* immobiliari en els primers anys del 2000. I és que al 2008 i amb els *Leman Brothers* finiquitats començà un procés d'instabilitat econòmica portant a la truncada d'objectius i l'assoliment d'instabilitat financera de molts joves que eixíem al mercat laboral per primera vegada. I després d'uns anys de recuperació vingué la pandèmia, el volcà, la invasió alienígena i el cop d'estat de *Perro Sanxe*, amb totes les complicacions que si poseu TeleMadrid vos explicaran a la perfecció. Per tant, els joves no ho hem tingut fàcil i esta sí que és una realitat tangible.

PERÒ BÉ, L'ASSENYALAMENT TOT S'HA DE DIR QUE NO ÉS MAJORITARI, LES FALLES HAN SABUT DONAR-NOS EIXE ESPAI QUE MEREIXEM COM AL GRUP D'EDAT MÉS PREPARAT DE LA HISTÒRIA RECENT D'ESPANYA

Però bé, l'assenyalament tot s'ha de dir que no és majoritari, les falles han sabut donar-nos eixe espai que mereixem com al grup d'edat més preparat de la història recent d'Espanya. I és que mai havíem tingut joves tan ben formats i coneixedors de la realitat que ens envolta. I sinó, a la vista està l'actitud que han tingut els més joves ajudant a les poblacions afectades per la riuada que va sacsejar els nostres pobles veïns i que ha marcat un abans i un després en com la societat valora la joventut. Ens deien que érem una generació de cristall, que sols mirava el mòbil i que havia perdut l'empatia, l'assertivitat i la consciència social. *¡Pues toma ya!*

Potser el que les Falles de Cullera hagen experimentat un avanç considerable també ha sigut gràcies a la incorporació de nous perfils dins de la dinàmica organitzativa de les comissions. I eixe ha de ser l'objectiu primordial, el dotar-nos d'espais on puguem desenvolupar les nostres idees avantguardistes per fer que les Falles no es muiguen de velles o no s'adapten a les noves necessitats i realitats. Tot s'ha de dir, no hi ha pitjor cosa que un vell progressista i un jove conservador, a cadascú li hem de donar el que li pertoque. Pararé d'escriure perquè vull que em seguisquen *contractant* cada any a la Falla Taüt per col·laborar al seu llibret al que porte escrivint orgullosament des de fa més de 10 anys -açò dels 10 anys no sé si és cert però sinó m'ho invente, total, les Falles també ho fem amb moltes cosetes i no passa res-. Llarga vida a la joventut fallera.

esprega confirmació

Raquel Fenollar

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

a

l final, quants en venen??? No han confirmat... *Fulanito* no pot seure en eixa butaca... *Sotanita* no pot estar al costat de *Menganito* en la foto... Un dels aspectes de les falles actuals que, per descomptat, també ha evolucionat en el temps, és el del protocol.

Protocol és una paraula que, personalment, em fa girar el cap, mirar el rellotge i assegurar-me que tot el món estiga correctament assegut i haja eixit en la foto... I, clar, sense cap endarreriment ni equivocació per part nostra. Qui forma part d'una delegació de protocol ha de funcionar com un rellotge suís.

Els actes fallers s'han convertit en un punt important de la nostra vida i, en conseqüència, les diferents autoritats polítiques i institucionals formen part d'aquests actes.

Es tracta d'un món complex, el del protocol... molt... no sabeu fins a quin punt! Fins que has d'organitzar tu l'acte.

Microinfartet rere microinfartet, fins i tot al bell mig de l'acte quan penses que està tot controlat. De sobte, el presentador, que ho fa per amor a la falla i amb tota la seua voluntat, s'enganya en un nom, en un cognom o en un càrrec i saps que el destinatari del marmoló, més o menys gran -depén del dia de l'afectat/ada- seràs tu. I no t'escaparàs...

Tot això, després d'aconseguir, no saps ni com, traure seients de sota les pedres i que tots tinguen el seu lloc i, no cal dir-ho, el seu lloc exacte. No val per a res fer llistes i plànols; després la realitat no té res a veure amb allò que tenies previst. La frase «Confirmeu assistència» és la frase que pareix que ningú llig en els saludes... La frase invisible.

Un altre aspecte a destacar són totes les batalles amb els màxims representants. Per una banda, aquests càrrecs representatius de la falla volen acudir, generalment, als actes

DE SOBTE, EL PRESENTADOR,
QUE HO FA PER AMOR A LA FALLA
I AMB TOTA LA SEUA VOLUNTAT,
S'ENGANYA EN UN NOM,
EN UN COGNOM O EN UN CÀRREC
I SAPS QUE EL DESTINATARI DEL
MARMOLÓ, MÉS O MENYS GRAN
-DEPÉN DEL DIA DE L'AFECTAT/ADA-
SERÀS TU

Estic supertranquil·leta.

més oficials i sentir que eixe any són importants i sentir-se protagonistes. Però, d'altra banda, tampoc es volen perdre ni un segon de la resta dels actes menys protocol·laris... I s'han de fer malabars per a tindre a tots contents i, finalment, el resultat és que mai, mai, mai ho encertes...

El món faller no pot fugir de la realitat social que vivim. Hem de fer moltes coses i que tots siguen sabedors del que hem fet. Fotos, fotos i més fotos, vídeos i més vídeos, ara mirant ací, ara mirant allà... Tenim una agenda digna de qualsevol personatge públic i la major part de les vegades no sabem massa bé per què hem d'acudir o formar part d'eixe esdeveniment, actuació, etc. Però el protocol mana i hem d'acudir perquè no volem quedar-nos arrere i ser els que no estem en la foto.

Aiiii... la foto! El que fem tots per eixir en la foto.....

De Cafrades i altres temes enfalles

Miguel Ángel Martínez Tortosa

Faller de la Falla Plaça Malva

President de Lletres Falleres

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

La cafrada o l'excés com a modus operandi de les comissions falleres és una manera actuar que ja no ens sorprén.

Les falles, de sempre, estem en una carrera sense treva cap a la més, alta, més gran, millor ninot, sainet, crítica, disfressa...

El llibret a Cullera, últimament, ha agafat tints de dramatismes absoluts. Està bé lluitar per ser el millor, però no a qualsevol preu.

A mi, personalment, em pareix una cafrada la cerca indiscriminada de col·laboradors. En arribar setembre, s'obri la veda de correus, missatges de whatsapp o telefonades sol·licitant-te un escrit. En el meu cas ho faig de bon gust, però malauradament algun dia haurem de parar, ja que la gent no té mesura i el que més m'agrada és allò de «vaja si a tu no et costa res».

La recerca indiscriminada de col·laboradors em sembla un bon exemple d'aquesta «cafrada» cultural, on, per aconseguir ser els millors o tindre el millor llibret, es creua una línia.

També parlaria de les cafrades tradicionals en Falles, on les expressions d'excés són part de la tradició. Per exemple, en la setmana fallera, l'excés (de soroll, de llum, de menjar) forma part del caràcter festiu de la festa. De vegades, el faller, en posar-se la vestimenta oficial es transforma en una mena de bestiola. Si parlem d'excessos, l'alcohol i concretament la cassalla fa furor i no distingix entre homes i dones.

A parer meu, les Falles, com la majoria de les festes han sofrit una transformació, allò que el bon amic Gil Manuel Hernández ha batejat com la *Sanferminització* de les Falles, és a dir, menjar i beure a destall i la resta tant es val.

La indisciplina en l'ús de petards per part dels més menuts és un altre clar exemple d'aquest descontrol que s'ha normalitzat dins de la setmana

A PARER MEU, LES FALLES,
COM LA MAJORIA DE LES
FESTES HAN SOFRIT UNA
TRANSFORMACIÓ, ALLÒ QUE
EL BON AMIC GIL MANUEL
HERNÁNDEZ HA BATEJAT
COM LA SANFERMINITZACIÓ
DE LES FALLES, ÉS A DIR,
MENJAR I BEURE A DESTALL
I LA RESTA TANT ES VAL

fallera. El seu ús indiscriminat, sense tindre en compte horaris, genera molèsties constants, que ja no són percebudes com a tals perquè s'han integrat en la dinàmica de la festa. Això reflectix una cafrada cultural on es confon l'alegria festiva amb el mal ús de la llibertat, envaint l'espai del descans dels altres.

A més, la «cafrada circulatòria» esdevé un dels aspectes més caòtics de la setmana fallera. Carrers tallats durant setmanes abans del dia gran, envelats muntats que impediexen el pas, i una sensació de ciutat bloquejada que, en alguns moments, sembla desconnectada de la realitat quotidiana. Malgrat que s'entén la necessitat d'organització per tal de preparar una festa d'aquesta magnitud, aquest col·lapse urbà genera una tensió contínua entre la vida diària i l'explosió festiva, amb la població pregant que no hi haja cap emergència que pose a prova l'engranatge de seguretat.

Són uns temes que oferixen molt per a reflexionar sobre l'equilibri entre tradició i canvi, entre gaudir i respectar cap a la resta de la població.

Aquesta transformació de les Falles cap a un espectacle de masses on el consum desmesurat de menjar, beguda i entreteniment pren el centre de l'escena, ens fa reflexionar sobre com mantindre l'essència original de la festa sense perdre de vista els valors cívics i culturals que la van veure nàixer. En aquest sentit, la reflexió sobre els límits de l'excés en la tradició esdevé fonamental.

A qui li pique, que es rasque.

La Cafrada del Soroll

Nacho Romero

Faller

PIROTÈCNIA i MÚSICA EN LA SETMANA FALLERA

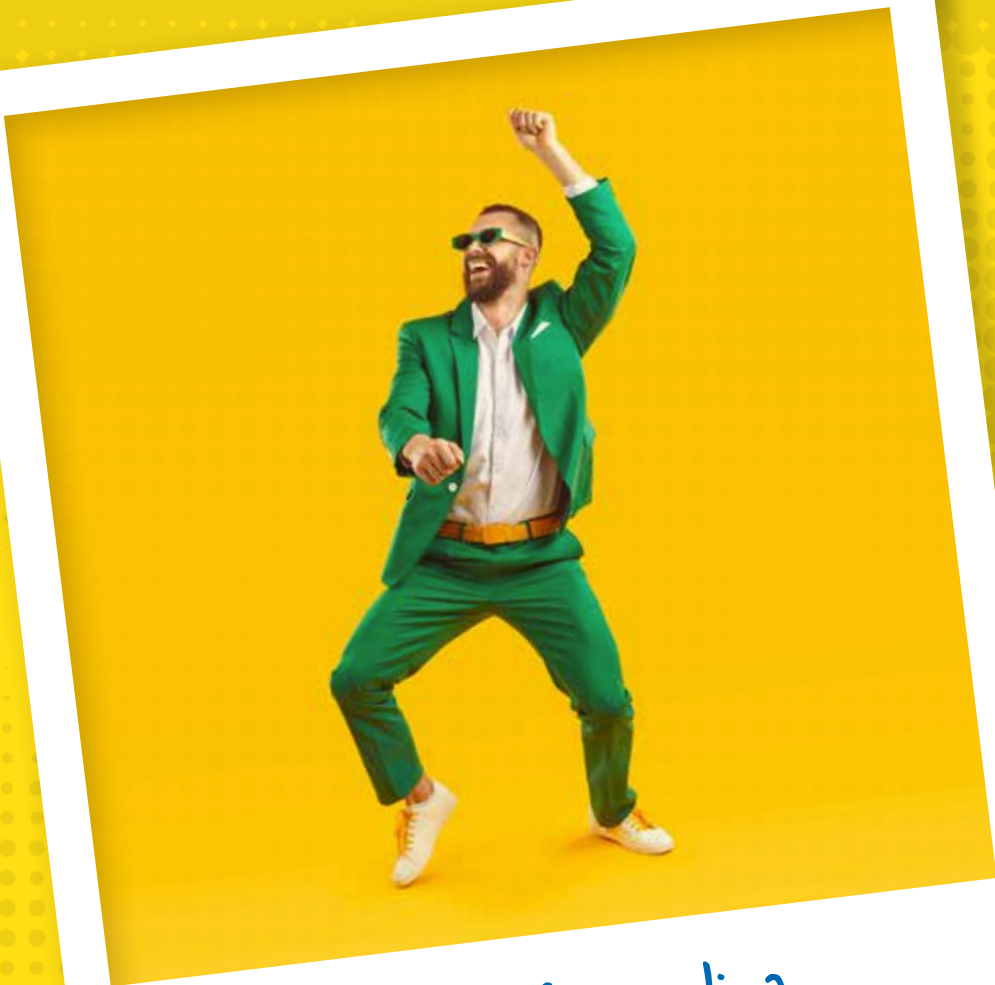
Les falles, com a patrimoni immaterial de la humanitat i símbol d'identitat valenciana, no es poden entendre sense el seu llenguatge sonor. Des de la remor dels primers masclets que desperten els carrers fins al compàs vibrant de les xarangues que desfilen fins a altes hores de la matinada, el so és una part essencial de la festa. Aquesta simfonia de decibels que envolta la setmana fallera pot, en ocasions, traspasar el límit de l'eufòria i convertir-se en una autèntica «cafrada del soroll». Tanmateix, també cal reconèixer que, en molts casos, el soroll és l'ànima de la festa i uneix fallers, falleres i veïnat.

Les xarangues, omnipresents durant la setmana fallera, aporten la banda sonora més autèntica de la festa amb melodies que conviden a ballar i celebrar. Aquestes notes, que recorren

els carrers, aconsegueixen arrancar somriures tant entre els qui participen activament en la festa com entre el veïnat que observa des de les balconades. És cert que, en ocasions, el volum o l'horari poden desbordar, però resulta innegable que la música de carrer forma part de l'esperit faller i genera moments de germanor inoblidables.

En canvi, el fenomen de les discomòbils i els concerts a altes hores de la nit sovint esdevé una «cafrada» que trenca eixe equilibri necessari entre festa i descans. Aquestes sessions de música amplificada, que s'allarguen fins ben entrada la matinada, poden provocar tensions amb el veïnat, especialment amb aquells que no participen activament en les celebracions. Per altra banda, la música en els casals o les típiques berbenes han estat també focus de conflictes, però sovint perquè el veïnat, amb actitud poc permissiva, oblida que es tracta d'uns dies puntuals de festa amb una tradició centenària.

LA MÚSICA EN ELS CASALS
O LES TÍPIQUES BERBENES
HAN ESTAT TAMBÉ FOCUS DE
CONFLICTES, PERÒ SOVINT
PERQUÈ EL VEÏNAT, AMB
ACTITUD POC PERMISSIVA,
OBLIDA QUE ES TRACTA
D'UNS DIES PUNTUALS DE
FESTA AMB UNA TRADICIÓ
CENTENÀRIA

Posa més gasolina,
que hui ho cremem tot.

El veritable repte recau a trobar un punt de convivència que permeta gaudir de la festa sense renunciar al descans necessari. És important que les comissions falleres adopten mesures per a minimitzar l'impacte sonor en horaris sensibles amb la limitació de sorolls «cafres» i adaptació de casa, però també que el veïnat mostre empatia i comprensió cap a una celebració que forma part de l'essència valenciana. Al cap i a la fi, la «cafrada del soroll» i la «cafrada de la falta d'empatia» es poden compensar mútuament si es prioritza el diàleg i la col·laboració.

Les falles són una festa vibrant i plural, on la música, la pólvora i les veus festives formen part del paisatge sonor que ens defineix com a poble. Aprenquem a valorar aquesta riquesa des de la perspectiva de la convivència, perquè la millor manera de viure la festa és fer-ho junts, equilibrant la intensitat dels decibels amb la calidesa de la germanor.

ole-le, ola-la, seR PResidentÉS una CafRaQla!

Nacheret

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

Un pastor ha de travessar a l'altra riba d'un riu amb un llop, una cabra i un enciam. Disposa d'una barca en la qual només caben ell i una de les altres tres coses. Si el llop es queda sol amb la cabra, se la menja; si la cabra es queda sola amb l'enciam, se'l menja. Com ha de fer-ho?».

El president no va poder evitar soltar una riallada en llegir aquesta endevinalla, ja que en una comissió fallera fas el mateix, però amb molta més flora i fauna per gestionar. Has d'arribar al 20 de març sense que ningú es menge ningú més.

--Quina poca vergonya, el grup aquest no ha vingut a la nostra activitat.

--Nosaltres tampoc ens apuntarem al que organitzen ells.

Un diàleg que, bé ho sap qui mana,

es repeteix durant tot l'exercici. Pocs són els fallers que pensen en la falla i participen en tota activitat que aquesta organitza, independentment del grup que l'encapçala. Dirigir qualsevol associació és una tasca titànica, però liderar una falla és una cafrada majúscula. No és inassumible, cada any hi ha setze presidents o presidentes a Cullera que ho corroboren. Però cap no acaba l'any sense haver sentit ganes de botar foc al monument abans d'hora i de tornar a ser un simple vocal.

Dos són multitud. Mai es pot estar d'acord en tot, i les picabaralles fan acte de presència. Si agafes el cens de qualsevol comissió fallera, el nivell d'estrés creix exponencialment a l'hora de coordinar festes, activitats culturals, monuments, dinars, xarangues... amb tantes opinions distintes.

Sols hi ha una cosa que trau més de polleguera al pobre president: la desídia de la gent. Veure com el personal desconnecta de la falla o la deixa a l'última de les seues prioritats. Quan fins i tot per a la festa costa reunir gent, és el senyal clar que alguna cosa no va bé.

Per tot això, li causa riulla el dilema del pastor. Beneït problema el del bon home.

SOLS HI HA UNA COSA QUE TRAU MÉS
DE POLLEGUERA AL POBRE PRESIDENT:
LA DESÍDIA DE LA GENT

La Barbàrie Gastronòmica

Antonio Manuel Hernández Grau

Graduat en Nutrició Humana i Dietètica

Graduat en Ciència i Tecnologia dels Aliments

EXCESSOS i REFLEXIONS DURANT LES FALLES

Les col·laboracions literàries mai no són excessives

La «cafrà» del món de les falles

e

stimats amics, el meu nom és *Unflaet* i soc el vostre estómac en falles. Faig aquest article per a transmetre-vos el meu malestar per la forma que em tracteu tots els fallers al mes de març.

Açò és una denúncia per a tots vosaltres, que no mireu per mi ni vos preocupeu de res, sols de menjar, menjar i menjar en excés, i de tant en tant per a fer-me callar em doneu una pastilleta anomenada Omeprazol i de vegades un sobret d'Almax, i sense oblidar-me de l'aigüeta en gas per a rotar la fartà que s'heu pegat, bandits. Ah! I després vindran els dies importants de falles, i quan hàgeu de vestir-se de fallers encara voldreu que vos vinga bo, veritat? Doncs no, no vos vindrà bo, vos va a repretar per tots els costats i ho sabeu.

És que és la cafrada el que abuseu de mi a totes hores i en totes les comissions, no se'n

salva cap! Les 16 falles teniu una cultura gastronòmica quan estem en març que és per a fer-se mirar, ja que el que feu en el menjar es converteix en un abús d'altra dimensió, que va des dels esmorzars al casal ben carregadets fins als rassoons quan s'acaba la festa. I jo personalment, sentint-ho molt no puc mantindre esta cafrada de ritme que dueu els fallers, perquè soc molt delicat i necessite que em cuideu com feu de normal entre setmana (dissabte i diumenge també se'n passeu bona cosa) per a poder durar molts anys.

Tanmateix, podria mencionar alguns dels exemples que feu les comissions falleres durant les setmanes de comboi, com eixes setmanes gastronòmiques que mengeu pilotes de carn, pits de pollastre amb salses (a la planxa no...), creïlles fregides, entrepans ben farcits, hamburgueses i fins i tot, menjar d'altres països com xinés o mexicà, genial per a mi... Com no voleu que m'enfadi i vos denuncie a tots els fallers? I la quantitat de menjar que feu i sobra? És una cafrada el menjar que hi ha per tot arreu dins dels vostres casals. Si fora un dia excepcional ho entendria, però s'excediu en totes les menjades almenys durant dues setmanes i s'oblidau del que realment m'agrada, que és la fruita, la verdura, els llegums, el peix i també els fruits secs.

LES 16 FALLES TENIU UNA CULTURA
GASTRONÒMICA QUAN ESTEM EN MARÇ
QUE ÉS PER A FER-SE MIRAR, JA QUE
EL QUE FEU EN EL MENJAR ES CONVERTEIX
EN UN ABÚS D'ALTRA DIMENSIÓ

Però sense cap dubte, el protagonista d'aquest capítol és el cacau, aliment pel qual haurien de tancar-vos a tots en la presó. Vosaltres creeu necessari l'abús i l'abundància de cacaus que mengeu durant el mes de març? Fàcilment podreu ingerir uns 2-3kg de cacaus durant aquest període, i evidentment acompanyat de la vostra cervesa, vi o beguda amb gas, provocant-me tot açò al final del dia símptomes com malestar, reflux, inflor i acidesa.

D'altra banda, també vull denunciar que no sols abuseu de mi amb el menjar, sinó que també se'n passeu bona cosa amb l'alcohol, que mira que vos agrada tindre el gotet en la mà i anar passejant-lo per les revetlles i pels carrers a tota hora, així com voleu que desperte jo al dia següent? Doncs mal, com m'he de despertar si tot el que em feu són coses dolentes?

Ja per acabar amb la meua denúncia formal, també vull expressar la meua gratitud a l'A.C. Falla Taüt, perquè em cuiden molt bé a l'hora de la *mascletà* tots els dies. No em falta de res, des de bon pernil, formatge i bon vi fins al bon ambient i harmonia que es genera per a gaudir de tal esdeveniment amb tota la germanor d'altres falles. Això sí que és la cafrada!

En definitiva, si el que voleu és que jo vos dure molts anys i que tinga una bona salut, haureu d'ensenyar-vos a respectar-me i a tractar-me millor, no abusar ni excedir-vos en mi com feu aquests dies de l'any, que bé que a partir del dia 20 ja reduïu les quantitats i milloreu la meua alimentació perquè us sentiu mal amb vosaltres mateix. Cuideu-me molt perquè puguem passar moltes més falles tots junts.

Quan la panxa està plena,
el cap balla.

La Cafrada digital

Nacho Romero

Faller

L'IMPACTE DE LES XARXES SOCIALS EN LES FALLES

Les falles, com a expressió cultural i festa identitària del poble valencià, han evolucionat amb el pas dels anys. En aquesta època de connexió digital constant, les xarxes socials han esdevingut una eina poderosa per a amplificar la visibilitat de la festa, però també han generat el fenomen que podríem anomenar la «cafrada digital». Aquesta és la cara menys glamurosa d'un univers virtual on la necessitat de mostrar una imatge perfecta sovint deixa de banda l'essència més autèntica de la festa.

Fa tan sols unes dècades, les falles es vivien al carrer, amb la proximitat dels veïns, el caliu de la comissió i les crítiques punyents que desafiaven la realitat. Avui dia, amb l'expansió de plataformes com Instagram, TikTok o Facebook, la festa ha traspassat

les fronteres físiques per a instal·lar-se en el món virtual. Açò ha donat lloc a una nova manera de viure les falles: des del moment que la comissió planta el monument fins a la cremà, passant per tot un any d'activitats i treballs, tot queda immortalitzat en històries, reels i publicacions. Aquesta visibilitat ha permès portar la festa a aquells que viuen lluny o als qui no poden gaudir-la en persona, però també ha alimentat una competència desmesurada per aconseguir l'atenció d'un públic global.

FA TAN SOLS UNES
DÈCADES, LES FALLES
ES VIUIEN AL CARRER,
AMB LA PROXIMITAT
DELS VEÏNS, EL CALIU
DE LA COMISSIÓ I LES
CRÍTIQUES PUNYENTS QUE
DESAFIAVEN LA REALITAT

El problema sorgeix quan el desig de destacar en l'univers digital es converteix en una obsessió. Ens trobem amb comissions que, en lloc de prioritzar la qualitat del monument, les activitats culturals o la convivència veïnal, centren els seus esforços a crear continguts visualment impactants per a les xarxes. Es prioritza la foto perfecta del casal decorat, el vídeo amb els efectes més espectaculars de la mascletà o la desfilada d'indumentària amb filtres que alteren la realitat. La «cafrada digital» apareix quan aquest desig de perfecció esdevé una caricatura, allunyant-

Mira, m'han posat un altre coret...

se de la veritable raó de ser de les falles: la sàtira, la crítica social i la germanor.

Aquest fenomen no només afecta la imatge externa de les falles, sinó que també condiona les dinàmiques internes de les comissions. Qui no ha vist discussions sobre quin és el millor angle per a una foto de grup? O qui no ha sigut testimoni de moments espontanis interromputs per un «espera, no menges encara que faig una foto de la paella»? En lloc de viure el moment, ens obsessionem per documentar-lo, buscant likes, comentaris i visualitzacions que, en molts casos, són efímers i buits.

El resultat d'aquesta sobreexposició és sovint perjudicial per a la festa. Quan tot es comparteix, es perd el valor de la intimitat i de la sorpresa. Les xarxes han convertit les falles en un espectacle continu, però també han fet que moltes comissions es veguen atrapades en una carrera sense fi per ser més «cafres» que la resta.

No es tracta de demonitzar les xarxes socials, sinó d'usar-les amb seny. Les falles tenen una riquesa que no necessita filtres ni exageracions. Potenciem els continguts que mostren el veritable esperit faller: el treball col·lectiu, l'art dels artistes fallers, la crítica intel·ligent, la festa viscuda amb respecte i passió. Evitem que la «cafrada digital» acabe convertint la nostra festa més estimada en una postal buida d'autenticitat.

Les falles, al cap i a la fi, són molt més que likes i stories. Són la veu d'un poble, un crit d'alegria i llibertat que, amb sort, sempre trobarà la manera de superar qualsevol excés, fins i tot el digital.

El monument infantil: quan la creativitat es desbordà

Toni Pedrós

Faller i Vicepresident de Monuments

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

hi havia una vegada en la «cafre» festiva ciutat de Cullera, que cada any es preparava per a la gran festa de les Falles. Però hui no anem a parlar de les falles grans, eixes que ocupen titulars i alcen columnes de fum que es veuen des de Mart. No, hui toca parlar de les falles infantils, eixes menudes meravelles que, des de fa uns anys, estan arribant a un nivell de perfecció i detall que ni Da Vinci en un bon dia.

Imagineu-vos l'escena típica del casal faller, amb la iaia mirant l'esbós de la falla infantil del barri i dient un «Això és de veres? Això no és una falla, això és una això és una *cafrà!*». I no li faltava raó. Perquè aquells temps en què les falles infantils eren quatre ninots mal pintats, amb algun cap tort i una mà de més, ja han passat a la història.

Hui en dia, l'artista faller infantil no es conforma amb quatre cartons i un parell de brotxes. No, ara el procés comença amb un ordinador d'última generació, unes ulleres de realitat virtual i un programa de disseny en 3D que ni la NASA. Els xiquets del casal miren bocabadats com es dibuixa en l'aire l'estructura del que serà la seua falla. «Mira, mare», diu un, «el cap del ninot està en HD!». I la mare, amb un *xifli* a la mà, respon: «HD? A mi això em sembla un poc la *cafrà!*»

És que abans, amb un lllapis i un tovalló de paper del bar de la cantonada, l'artista esbossava el que tenia al cap. Hui en dia, amb programes que calculen fins i tot la resistència al vent de les figures, ja no es deixa res a l'atzar. Bé, quasi res, perquè l'humor, eixe element vital de tota falla, continua present. Això sí, cada vegada més refinat, més irònic, més satíric. Res de bromes fàcils. Ara, el ninot que representa al barri és un robot amb intel·ligència artificial que, mentre agrana els carrers, es riu de la inflació. Una cosa ja de parar-te a pensar-ho.

I compte amb les impressores 3D. Ara, quan en un taller faller se sent «Imprimiré un ninot», no significa que algú va agafar un periòdic per a fer un ninot de paper. Que va! Significa que en una habitació fosca, com si fora un laboratori secret, una impressora 3D està creant eixe ninot capa a capa. I no, no parlem de simples figures. Són obres mestres d'enginyeria, amb un detall tal que fins i tot els pares, quan veuen el resultat final, es pregunten si estan en una falla o en el Louvre.

Però el millor de tot, la veritable essència de la innovació, és que ara, amb tant

ARA EL PROCÉS COMENÇA AMB UN ORDINADOR D'ÚLTIMA GENERACIÓ, UNES ULLERES DE REALITAT VIRTUAL I UN PROGRAMA DE DISSENY EN 3D QUE NI LA NASA

de perfeccionisme i tecnologia, l'esperit satíric ha arribat a un nivell mai vist.

Els ninots es burlen de la política, la societat i les modes, però també de si mateixos. L'any passat, en una falla infantil, hi havia un ninot que representava el mateix artista faller, suant mentre tractava d'entendre com s'encenia la impressora 3D. «Això sí que és una cafrà!», va exclamar el públic entre rialles.

Així que, sí, les falles infantils han arribat a un punt on la tecnologia, la perfecció i la creativitat es donen la mà. Però sempre amb eixe toc d'humor tan valencià, eixe que ens recorda que, encara que les ferramentes canvien, l'essència de la festa continua sent la mateixa: fer art, riure's de tot i pegar-li foc al final, que per a això estem en Falles!

Tot i això, no penses que l'artista faller de les falles infantils de hui en dia no només ha millorat en l'ús de la tecnologia moderna, com impressores 3D i robots per a crear formes més precises, sinó que ha perfeccionat també la part artística. La pintura de les figures transmet emocions profundes, els detalls decoratius són cada vegada més realistes i elaborats, i la imaginació dels artistes transforma les falles en mons únics que connecten emocionalment amb el públic. Això ha fet que les falles infantils siguen no només innovadores en la seua construcció, sinó també en la seua capacitat per a contar històries i evocar sentiments.

Houston, tenim un problema.

EXUBERÀNCIA I EXCESSOS EN LES FALLES DE CULLERA

Enrique Nicola Llopis

Vicepresident 1er Falla Raval de Sant Agustí

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

Les Falles de Cullera són una explosió d'art, foc, música i emoció, on l'excés cobra protagonisme. Durant diversos dies a l'any, la ciutat de Cullera lliura la festa fallera amb excés, convertint-se en norma. Els carrers s'omplen de llum, música, color i els casals vibren amb activitats. No obstant això, és en aquesta eufòria col·lectiva on es revela una qüestió clau: fins a quin punt l'excés pot ser positiu? I quan comença a rabassar els límits del descontrol?

Les Falles són sinònim, en molts sentits una celebració de l'abundància, és a dir, «la *cafrà*». L'exuberància ací té un sentit positiu, en la qual la cultura i la tradició representen el folklorisme de la festa valenciana. És una festa de «més és més», i en aquest context, l'exageració es torna part de l'atractiu.

D'una banda, la nostra festa és una celebració on l'excés i l'exuberància tenen un paper fonamental en la creació d'un ambient on s'uneixen els vincles d'un barri. Els casals fallers fomenten forts llaços entre veïns, els qui treballen junts durant tot l'any per a organitzar la festa.

A grans trets, l'excés entés com una manifestació d'abundància, permet als fallers i falleres alliberar-se de la rutina diària enfortint el sentiment de pertinença i família. A més a més, la competició sana entre les diferents comissions falleres impulsa a la ciutat cap a nous reptes de creativitat i celebració.

Ben cert és quan diem «açò és la cafrà» representa l'alliberament emocional per a referir-se a un moment eufòric, d'explosió i alegria en la seua millor versió. Per tal de consolidar tradicions i oferir una experiència cultural única que enriqueix tant a locals com a visitants. Així mateix, les falles són una manifestació de creativitat i varietat artística, però també comporten una sèrie de conseqüències negatives quan l'excés es transforma en descontrol.

Un dels principals problemes envoltarien l'abús de l'alcohol, que sovint deriva en conductes indesitjades i inadequades, que afecten el benestar emocional dels fallers. Els casals, epicentre de la festa, es converteixen en espais

LES FALLES SÓN SINÒNIM,
EN MOLTS SENTITS
UNA CELEBRACIÓ DE
L'ABUNDÀNCIA, ÉS A DIR,
«LA CAFRÀ»

on l'alcohol guanya protagonisme, i per això, pot acabar desvirtuant l'esperit d'unió i germanor que hauria de prevaldre en la nostra festa.

Les falles poden ser esgotadores per als residents i veïns, especialment aquells que viuen a prop d'un casal faller. El soroll incessant de la música, els petards i les aglomeracions dificulten el descans i poden generar tensions amb aquells que no participen activament en la festa, veient-se deseparats per les comissions falleres i la mateixa administració pública que té la competència de mantenir la convivència entre els fallers i veïns.

AMB MOMENTS D'EXCÉS
DE SOROLL, FESTEJOS NO AUTORITZATS
I CONDUCTES VIOLENTES,
ON L'ORGANISME COORDINADOR
AMB CAPACITAT REGULADORA
I DE RESOLDRE CONFLICTES,
COM ES JUNTA LOCAL FALLERA,
NI ESTÀ NI SE L'ESPERA

D'esta manera, Junta Local Fallera té la capacitat com a òrgan rector i de coordinació de les falles per a tindre ben present la normativa i establir una justícia equitativa i igualitària, en relació a les diferents problemàtiques que poden sorgir d'allò que podem considerar «la cafrà».

Amb moments d'excés de soroll, festejos no autoritzats i conductes violentes, on l'organisme coordinador amb capacitat reguladora i de resoldre conflictes, com es Junta Local Fallera, ni està ni se l'espera.

Aquesta situació ha conduït a la intervenció escrupolosa de l'Ajuntament com a òrgan competent en matèria d'espectacles públics i avocant a les falles a una situació de burocràcia i paperassa no desitjada en què es veuen impossibilitades per a poder organitzar qualsevol esdeveniment festiu, quan tot el món sap que les falles viuen al voltant de la festa.

Arribats a aquest punt, les falles tenen la voluntat i responsabilitat de complir amb els límits establerts per la normativa vigent, per poder fer un món faller més segur i eficient administrativament.

Tot d'un plegat, el gran repte de les Falles és trobar un equilibri que preserve l'essència festiva, artística i cultural sense caure en excessos de conductes inadequades que posen en perill el benestar i la convivència de veïns i fallers. Només gestionant adequadament aquests aspectes administratius, ens evitaria posar en risc l'organització festiva de les comissions falleres per tal d'assegurar que aquesta celebració continue sent un orgull per a les valencianes i valencians com atractiu per als visitants.

Els ninots indultats: l'excess d'art i emoció

El Melero de Palmera

Les col·laboracions literàries mai no són excessives
La «cafrà» del món de les falles

É

s increïble com canvia tot. L'evolució de la festa de les falles no és una excepció. Pensem en els monuments. Darrere queden les falles de cartró i fusta, encara que hui queden entre dit per allò del canvi climàtic. I què dir del volum de les falles? Hui sembla que la inflació ha aconseguit fer entendre als artistes que més gran és més car i que, amb els costos actuals, és inviable fer falles com les de fa uns anys.

A la ment em ve una mítica falla plantada a València allà pel 2004. Aquella que generà un debat social en no guanyar el primer premi de secció especial. Era una falla xicoteta que omplia de dubtes als amants de les falles. Una falla nouvinguda s'imposava pel simple fet de ser molt més gran, davant d'un treball minuciós i una qualitat artística que ha quedat

ja per a la història. Una falla que portava com a lema *Històries de la coentor* i que hui cobra força d'avant l'excés que observem, per exemple, a l'elaboració dels ninots indultats.

Quan es parla del ninot indultat, la primera imatge que em passa pel cap és la d'una figura enmig d'un mar de soroll i llums, envoltada per crits d'admiració i un gest de victòria que, per un instant, sembla fer-se eterna. Però, en realitat, el camí cap a la immortalitat de la falla no és tan recte, ni tan net, com la seua figura en un moment de glòria. I és que, si bé molts podrien pensar que un ninot indultat és l'equivalent a l'excel·lència, la veritat és que sovint els més indultats són, en el fons, els que més cafrada fan.

SEMBLA QUE PER
ALS CASTIGATS TALLERS
DE FALLES SERÀ NECESSARI
LA CONTRACTACIÓ
D'APARADORISTES
PER TAL DE DISSIMULAR
LES VERGONYES, JUSTIFICAR
UN PREU O SIMPLEMENT
DEMOSTRAR LA VALUA

Les noves tecnologies han aconseguit que els últims anys l'excés sobredimensionat siga com una força creativa que no té límits. I si amb la impressora no tens prou, per què no acudim a l'Amazon, al Temu, a AliExpress o, fins i tot, recórrer el castigat comerç local on amb 2 euros

a la butxaca ho trobes tot. Aleshores, la mà artística cobra força i crea una tempesta que arrasa tot allò que es troba pel camí: colors cridaners, formes estranyes, purpurines, quadres i idees desbordants... com si es tractara d'una espiral d'eufòria.

A hores d'ara, el premi al ninot indultat ja deixa de ser només una figura ben feta, amb complements fets a mà i a mesura, ben treballada i que pictòricament arriba a l'espectador. Hui ens trobem que, per a ser un ninot indultat, cal ser una obra desbordant i desmesurada, carregada d'una emoció tan alta que puga aconseguir, fins i tot, que la raó vaja perdent força davant la passió popular. En definitiva, una cafrada de manual, allò que algú diria que és massa, però que en realitat és exactament: una oda a la coentor!

Sembla que per als castigats tallers de falles serà necessari la contractació d'aparadoristes per tal de dissimular les vergonyes, justificar un preu o simplement demostrar la vàlua d'un artista vingut a menys.

Enrere queden ja els vertaders artistes. Aquells tallers on l'artista dissenyava, modelava, i on la fusta i la pintura eren sobretot els eixos que el sostenien en peu. Les noves tecnologies són complementàries, i a la vegada necessàries, per a evolucionar i ser competitius en un ofici maltractat per les comissions falleres. Pensem per un moment si els premis no castiguen el bon fer d'un ofici tan nostre.

Jo soc un autèntic artista.

FALLE- RATGE

RECORDATORI de la Fallera Major de 2024

GEMMA CHOFRE: ELS RECORDS
D'UN SOMNI FET REALITAT
COM A FALLERA MAJOR 2024

h

ola, Gemma. Ens agradaria saber com has viscut aquest any tan important per a tu. Ens contes algunes de les millors anècdotes o moments que més recordes?

Un dels dies que amb més estima recorde és el dia que vaig parlar amb la meua família i tots em varen recolzar. També, a l'assemblea general de l'Auditori del Mercat, quan va ressonar el meu nom per primera vegada com a Fallera Major de la meua Falla. Un somni que pensava que mai no es compliria, i que des d'ací vos dic, el que podria semblar un tòpic però és una realitat: «Mai no deixeu de somiar, perquè els somnis sí que es compleixen». Amb il·lusió, esforç i recolzament, no hi ha somni que puga quedar-se enrere. Ser Fallera Major per a mi ha sigut la il·lusió de tota una vida que, als 37 anys, s'ha pogut complir.

I com recordes l'acte de proclamació?

L'acte de proclamació el recorde com l'acte que més nerviosa vaig estar, cosa molt habitual en mi. Ja em coneixeu i sabeu que soc un poquet nervioseta, però aquest acte, tot i ser un dels més curts i que menys preparació necessita, per a mi va ser molt emotiu. Les primeres sensacions de la realitat que s'estava complint em varen conquerir.

Gemma, ens pots contar com vas viure la presentació, un dels dies més destacats per a tota Fallera Major?

El cuquet que des de menuda tenia tots els anys a la presentació, quan formava part de la cort, el vaig sentir igual que qualsevol fallera que estima les falles i la seua falla. Aquest any, eixe cuc va ser un cúmul de sentiments, tots bons. En sentir la música pel carrer i arribar a ma casa, em va fer la pell de gallina. Veure tota la comissió com un riu que omplia el carrer i més enllà, una comissió que m'ha vist créixer i que ara m'estava recolzant ja en aquest primer acte, va ser espectacular. Soc una persona que m'agrada tindre-ho tot controlat, i en aquest any tan especial, els nervis perquè tot estiguera al seu lloc em posaven més nerviosa encara.

I els actes del 50è aniversari i el teu regal del pasdoble Falla Taüt, com ho va viure una fallera taütera de soca-rel com tu?

Els actes del 50è aniversari han sigut molt bonics, especials i emotius. És de veres que no entrava en els meus plans ser Fallera Major l'any de l'aniversari, i ahí molta part de «culpa» la té el meu home, Raül Colom, amant de les falles i taüter fins a la mèdula, qui va impulsar i promoure que aquest fora el meu any.

Respecte a regalar el pasdoble a la falla, és un fet que tenia molt clar que volia fer

i que guardava per a quan el meu fill Marcos fora president infantil. Però, vist que les circumstàncies venien de cara i més l'any de l'aniversari, considerava que l'ocasió bé ho mereixia. En aquest punt, voldria agrair a molts amics mestres, i en particular a l'esforç del meu confident, l'exdirector i mestre de la Societat Musical Instructiva Santa Cecília, Carlos Garcés, perquè ell va ser qui em va assessorar, em va aconsellar i em va posar en contacte amb el compositor de l'obra, ajudant-me a transmetre-li el que jo volia: «Un pasdoble faller, que fora elegant, que es desmarcara dels tocs de València, i que representara particularment a la Falla Taüt».

A partir d'ahí començaren a arribar molts actes.

Quin va ser el teu preferit?

Per a mi, tots els actes són molt emotius i els visc amb molta estima i sentiment. Però, si he de destacar algun, destaque dos. El dia 13 de març, perquè vaig tindre el millor aniversari de la meua vida amb la companyia de la resta de representants de les falles de Cullera, de Junta Local Fallera i dels regidors i l'alcalde. Vàrem veure la mascletada de València, on em cantaren i ballaren, i ens va atendre «A Punt», la televisió de tots els valencians. En arribar a Cullera, la meua comissió m'havia preparat una xaranga per a fer una volta pel barri. Després, vaig pagar el sopar a la falla, on vàrem poder celebrar el meu aniversari amb la meua família fallera i la meua família. Eixe dia el recorde amb molta estima, perquè va ser perfecte.

L'altre dia que recorde és el dia de la plantada, pels sentiments trobats: nervis perquè tot encaixara bé, ja que patisc molt, i també la il·lusió de veure el treball de tot un any

A valencia amb representants de Cullera

Cercavila

Disfresses festes del poble

Els premis

Gemma Chofre i amigues

Gala 50 aniversari

Gala 50 aniversari

Gala fallera JLFC

La arreplegà

La crema

La plantà

Presentació

Mascletada

Presentació pasdoble

Proclamació

a la nostra plaça. Per a mi, és un dels millors dies del món. El moment de les albaides d'eixe dia de la plantada va ser especialment emotiu.

Ens agradaria que ens contares també com vas sentir el dia de la Crida, el vertader inici de les falles. Eixa frase tan esperada per tota fallera: JA ESTEM EN FALLES!

Com bé sabeu tots els que em coneixeu, per a mi presentar actes, eixir al teatre o parlar en públic és una cosa que porte prou bé. Eixe moment d'eixir al balcó de l'Ajuntament i dir unes paraules a totes les falles i al poble de Cullera va ser molt il·lusionant, però no em vaig posar tan nerviosa com en altres actes.

Ara et donem via lliure perquè ens parles de tota la setmana fallera. Per on vols començar?

De tots els dies de la setmana fallera, si he de destacar algun, destaque dos. El dia 13 de març, com ja he explicat, i el dia de la plantada, pels motius que he comentat abans.

Encara que no està al guió, vull afegir unes paraules d'agraïment. Primer, a la meua família, al meu home i al meu fill: sense el seu recolzament aquest any no haguera sigut possible. La seua força m'ha fet gaudir al cent per cent. També vull agrair als amics, falleres i fallers i a tota la comissió que m'han acompanyat als actes de Junta Local, des del més simple fins al més emotiu. I, per últim, a tots els que han treballat per aconseguir un banderí i portar la nostra volguda Falla Taüt al més alt. Per sempre, amb estima, la vostra Fallera Major 2024, Gemma Chofre.

RECORDATORI INFANTILS 2024

ENTREVISTA A VALERIA GARRIÓ
i ALEJANDRO MONTALVO, FALLERA MAJOR
INFANTIL i PRESIDENT INFANTIL
DE LA FALLA TAÛT 2024

h

ola Valeria i Alejandro. Ens agradaria saber com heu viscut aquest any tan important per a vosaltres. Ens conteu algunes de les millors anècdotes o moments que més recordeu?

El moment que més recordem és el de l'assemblea, quan ens van donar la sorpresa de poder representar aquesta falla en el seu 50è aniversari. Va ser un dia inoblidable per a tota la nostra família, en especial per als nostres pares. Ens va emocionar molt saber que ja formàvem part d'una entitat tan històrica!

I com recordeu l'acte de proclamació?

En la proclamació vàrem viure un dia ple de nervis, perquè era el nostre primer acte oficial com a representants. Hi havia molta gent, les nostres famílies estaven allí, i tot ens feia

molta impressió. Però també ens ho passàrem genial, va ser molt especial.

Valeria i Alejandro, ens podeu contar com visquéreu la presentació, un dels dies més destacats per a tota Fallera Major i President?

La presentació va ser un dia molt emotiu i carregat d'il·lusió. Era la primera vegada que ens vestíem de fallers com a representants, i veure la cara de felicitat de les nostres famílies i amics ens va omplir d'alegria. Ens sentíem molt orgullosos de ser part de la història de la falla.

I els actes del 50è aniversari? Com ho visquéreu?

El dia del 50è aniversari va ser increïble. Ens va encantar descobrir la placa commemorativa i veure el vídeomopatge que omplia les façanes de la plaça amb records de 50 anys d'història de la comissió. Tot estava ple de detalls, i compartir-ho amb tota la falla ens va fer sentir molt especials.

A partir d'ací començaren a arribar molts actes.

Quin va ser el vostre preferit?

Sense dubte, un dels moments que més ens va emocionar va ser el dia de la Crida. Va ser com un somni fet realitat. Estar allí dalt, davant de tanta gent, mentre cridaven «Ja estem en falles!», va ser un moment que no oblidarem mai.

Ens agradaria també que ens contàreu com vàreu sentir el dia de la Crida, el veritable inici de les falles. Aquella frase tan esperada per tota Fallera: «Ja estem en falles!»

El moment de la Crida va ser molt emocionant. Teníem papallones a l'estómac per l'emoció i els nervis, però quan vam veure tota la gent animant-nos, ens va fer molt feliços. Va ser el principi d'uns dies màgics.

Ara vos donem via lliure perquè ens parlem de tota la setmana fallera. Per on voleu començar?

La setmana fallera va ser com viure un conte. Plena de màgia i de moments inoblidables! Si haguérem de triar-ne un, seria el dia de la plantà. Veure com el nostre somni començava a fer-se realitat, amb el monument al seu lloc, ens va omplir d'alegria i il·lusió.

Albades

Arreplegada

Cercavila

Descobriment de placa commemorativa del 50é aniversari

Els Premis

Gala 50 aniversari

La cremà

La plantà

Nit de la Crida

Premis de disfresses

Visita del monument

Presentació pasdoble Falla Taüt

Presentació d'esbosos

Proclamació

ÓSCAR

Sapiña Gomàr

Presidència AC Falla Taüt

e

estimats falleres i fallers, col·laboradores, simpatitzants, amigues i amics de la Falla Taüt.

Aquest any tinc novament el plaer i l'orgull de representar a la falla que m'ha vist nàixer, que m'ha vist créixer i que porte al cor. Després d'un exercici històric com el del 50é aniversari, iniciem aquest nou any faller amb la mateixa il·lusió i energia, recordant els èxits aconseguits i amb la voluntat de continuar superant-nos.

El passat any va ser un exercici per al record: segon premi en la falla infantil i en la falla gran, una comissió que ha destacat per ser la més triomfadora i participativa en les competicions esportives, amb actuacions culturals que han deixat empremta, i amb l'honor de ser amfitrions de la Festa de les Lletres

Falleres. Aquest nou exercici ens motiva encara més a continuar treballant per a mantenir el nivell i seguir fent gran el nom de la nostra comissió.

En l'àmbit social, estem d'enhonorabona.

El nombre de falleres i fallers segueix augmentant, un fet que demostra que el sentiment faller està més viu que mai al nostre barri.

Ahora, continuem treballant per garantir el benestar veïnal amb millores al nostre casal, sempre amb l'objectiu de complir amb els informes tècnics necessaris per a fomentar una convivència harmònica amb el veïnat. Gràcies a la implicació de tots i totes, estem construint un espai on tradició i modernitat es donen la mà.

També voldria destacar el paper fonamental de les nostres xarangues, Xarangalafres i Lokoxanga, que amb la seua música aporten alegria i diversitat a tots els nostres actes un any més. Elles simbolitzen la unió entre generacions i ens recorden que la festa és, sobretot, germanor.

NO PUC DEIXAR D'AGRAIR A CADASCUN
DELS MEMBRES DE LA COMISSIÓ PEL
VOSTRE ESFORÇ i DEDICACIÓ. GENSE
VOSALTRES, RES DE TOT AIXÒ SERIA
POSSIBLE. UN AGRAÏMENT ESPECIAL
A L'EQUIP DE TREBALL, PER FER
QUE CADA REpte SIGA MÉS FÀCIL
DE SUPERAR, i A LA MEUA FAMÍLIA,
PEL SEU SUPORT INCONDICIONAL
i PER HAVER-ME TRANSMÈS AQUEST
AMOR PER LA FESTA FALLERA.

També voldria reconèixer el paper dels nostres col·laboradors i comerços locals, que, malgrat les dificultats, segueixen al nostre costat. Sense el vostre suport, no podríem fer realitat el somni de les falles.

Fallers i falleres, amigues i amics, us anime a gaudir d'aquest nou exercici faller amb la mateixa passió i entusiasme que ens han portat fins ací. Treballem junts per continuar fent de la Falla Taüt un referent, no sols a Cullera, sinó també en el món faller.

Benvingudes falles del 2025, que siguen tan memorables com les anteriors!

Marta Pedrós vilches

Fallera Major 2025

Puntual i sempre arreglada,
de marca sempre lluint,
que prefereix una bona,
que moltes del fil del vint.

Amiga incondicional,
s'alça del llit per fer favors,
però espai, no la defraudes,
o ja et perdràs la millor.

Criada en la nostra falla,
sempre ha segut molt fallera,
i és que sa mare en el pit,
tenia llet taütera.

D'ençà que era un bebè,
addicta a festa en la plaça,
el nostre casal per ella és,
la seua segona casa.

El somriure sempre a punt,
vetlades encisadores,
en la falla ella ha viscut,
emocions captivadores.

Fallera pels quatre costats,
un esperit molt faller,
un sentiment heretat,
una festa, un voler ser.

Marta, enguany lluiràs,
robant-li al sol l'esplendor,
i aquest any tu seràs,
la nostra fallera major.

Perquè de casta el ve,
perquè sempre ho ha viscut,
perquè el somni es compleix,
perquè és de la falla Taüt.

Ramon Mari Bohigues

Amb molta estima a la nostra Fallera Major

Angels Montagud

quest any, el foc i l'art de les Falles llueixen d'una manera especial, perquè tu, Marta, eres l'estrella que il·lumina la nostra festa. Veure't representant la Falla Taüt és un orgull que compartim totes les persones que t'estimem. Sabem que ser la fallera major de la nostra falla era el teu somni des de ben menuda, somni que s'ha complit gràcies a la teua família i nosaltres, les teues amigues, estarem ací al teu costat per a fer que disfrutes del teu regnat al màxim.

Hem viscut amb tu cada emoció, des de la il·lusió en rebre la notícia, fins els nervis dels actes, però també els somriures i les llàgrimes que sorgeixen en veure't representant la nostra falla amb tanta personalitat i simpatia.

Eres fallera de la Falla Taüt des del teu naixement, fins i tot diria que abans de la teua

existència perquè ja vens d'una família amb molta tradició fallera. Com diríem, ho tenies ja mamat. Ta mare va ser una gran fallera major i podrà mostrar-te el camí i guiar-te per tal que el teu any siga inoblidable. No podries estar en les millors mans. Així que només et queda que començar a lluir els teus vestits de valenciana, el teu somriure i la teua gràcia i mostrar a tot el món que eres la fallera major de la millor falla de Cullera.

Si fem un breu repàs per les teues vivències dins la falla, al cap ens venen uns records meravellosos. Sempre has estat disposada a disfrutar a tope, a estar al nostre costat, a arreglar els xicotets conflictes que sorgien quan havíem de triar taula, pensar una disfressa per al tren faller o pensar una cançó per al playback. La teua visió de la diversió sempre ha anat lligada a la falla, a la nostra falla. No entens el món sense eixos moments festius d'alegria i goig al nostre costat. I això és molt d'agrair. Hem tingut i tenim la sort que eres l'ànima de la festa, la més comboianta de totes. Sense tu la festa a la falla no és la mateixa.

Enguany el comboi serà diferent, ho sabem. Però tant tu com nosaltres estarem al nivell que ens demana la festa fallera. De la mateixa manera que seràs la primera a anar de festa i disfrutar, també ho seràs en els moments més seriosos o que requerisquen un major protocol. Sabem que deixaràs el llistó molt alt en cada ocasió. Sabem també que disfrutaràs al màxim de cada moment, perquè encara que tens un mòbil que captura cada instant, volem que també els guardes en la teua memòria perquè aquests moments són únics i irrepetibles. Així que viu cada segon, cada instant. No oblidis mai que estàs vivint el teu somni i que quan acabe aquest exercici faller, despertaràs i ja no hi haurà volta enrere.

MARTA, SOMRIU, DISFUTA, PLORA, BALLA,
CANTA, SEMPRE AMB LA CARA BEN ALTA
PERQUÈ ERES LA NOSTRA FALLERA MAJOR
I VOLEM VORE'T FELIÇ DE COMPLIR LA TEUA
IL·LUSIÓ. SABEM QUE HO FARÀS PERQUÈ
SEMPRE HO HAS FET. AIXÍ QUE SEQUEIX SENT
LA NOSTRA VILCHES!

AC Falla Taut Dos mil vint-i-cinc Cafra Marta Pedros Vilches Cent noranta-sis i cent noranta-set

IRIS

màhique sgit

Fallera Major Infantil 2025

Iris va nàixer un diumenge,
Entre abraçades i ovacions,
Per goig de iaïos i pares,
Encara que algú volia un xicot.

Pareix tímida però enganya
Juga al futbol i es el Mur,
En la defensa ella mana,
Allí no passa ningú.

Li agrada la muntanya,
Pujar allí i esmorzar,
Ella sap, ella es la guia,
Li agrada anar al davant.

Es bromista i jugarrina,
Comboiant a les amigues,
Per fer festes de pijama,
Junt amb les seues cosines.

Li agrada ballar les danses,
Però no li agrada gens,
Es els nous vestits provar-se
I les agulles molt menys.

Fallera abans de nàixer,
Li agraden els jocs, berenars,
Premis coets i xaranges,
I combois per a ballar.

Enguany viurà una aventura,
Junt al seu volgut Vicent,
Una aventura que dura,
Des de que eren xicotets.

Enguany serà la regina,
La fallereta major,
Per les xiquetes la guia,
Per la falla un gran honor.

Una falla a la que sempre,
L'has volguda i t'han volgut,
Visca nostra fallereta,
Visca la falla Taüt.

Ramon Mari Bohigues

Vicent Cruañes Bayona

Presidència Infantil AC Falla Taüt 2025

Ja, en el moment de nàixer,
Va acaparar l'atenció,
I just des de eixe dia,
Es nostre deler i devoció.

Impulsiu, nerviós, inquiet,
Però, carinyos i bon amic,
I com a bon «canyotet»,
Te un cor, que no li cap al pit.

Excel·lent germà de Vera,
Per la que sent adoració,
I la cuida i la venera
Amb gran voler i passió.

Te un gran amic de peluix,
Sito un enorme cavall,
Junts han fet mil aventures,
Viscudes en gran afany.

Apassionat pel futbol,
Coneix equips i jugadors,
Aficionat del Valencia,
I del Cullera seguidor.

Carinyos i molt dolçet,
Es un xiquet multiusos,
sempre al mes dèbil defèn,
ell no tolera els abusos.

El seu acte faller preferit,
Sense dubtes la plantà,
molt content i devanit
Tot el dia pala en mà.

Enguany en respecte i gratitud,
Ens alegrem els presents,
perquè Vicent es de la Falla Taüt,
I es, dels xiquets el president.

Ramon Marí Bohigues

Jà ho tenim ací!

Paula Torres

J

a ho tenim ací!

Per fi ha arribat l'any que tant estàvem esperant. Aquesta bonica història estava escrita abans que començara, abans que nasquéreu, i nosaltres hem sigut testimonis de primera mà.

Què podem contar d'uns xiquets que s'han criat en la falla? Que tenen la sang taronja i el cor encés en flama?

Venen de famílies falleres al 100%: pares, mares, iaïos, iaïes, tios, ties, cosins, cosines, germanes i amics.

Els dos tenen artistes fallers en la família: Vicent per part del seu iaïo i Iris per part del seu tio.

Per tot açò no teníem cap dubte que aquest moment arribaria. Tots els astres s'han conjugat perquè aquest moment especial arribara, i ja ha arribat!

Vicent va nàixer un 7 de setembre a les dotze i vint de la nit.

Eixe dia ja va acaparar l'atenció de tots, ja que va donar guerra per deixar-se veure i, de moment, encara no ha deixat de donar-la. És un xiquet impulsiu, nerviós i inquiet (cañotet, com el seu pare), però amb un gran cor. Mai dubta a defensar el més dèbil i, sobretot, als seus. Té adoració per la seua germana Vera, tant és així, que no sols cuida d'ella sinó també dels seus amiguets.

Li encanten els cavalls; de fet, el seu millor amic és un cavall de peluix enorme que es diu Sito. El té des dels 2 anys, i junts han viscut grans aventures.

En la seua vida destaquen dues passions: el futbol i la falla.

És del València CF, però sobretot del Cullera, del qual és jugador des que tenia 3 anys. Coneix quasi tots els jugadors de la lliga i sap els països dels equips de futbol, demostrant així la seua intel·ligència i devoció pel futbol.

De família fallera, no podria tindre altra passió que no fora la falla i la seua benvolguda Taüt.

Diuen que el que més li agrada de la falla és la plantà i ajudar el seu pare en el casal, però nosaltres afegiríem que el que més li agrada són la festa, els jocs i els amics fallers.

No tenim cap dubte que serà un gran any, on de festa no en faltarà!

Iris va nàixer el 17 de maig a les 17.55 hores.

El seu iaio volia que fóra xic... si no, la tirava al riu! Ai mare! I encara que va ser xica, tota la família la va rebre amb un fort aplaudiment.

Pareix una xiqueta tímida i callada, però només cal conèixer-la per veure que és tot el contrari. Té amics i amigues per tot arreu. Bromista i juganera, carinyosa i familiar, quan ix de l'escola li encanta anar a casa de la iaia a dinar, reunir-se amb la seua germaneta Alba i les seues cosinetes. Ah! I li agrada molt fer festes de pijama amb elles.

A l'escola... bé, no li agrada massa, però l'hora del pati sí, sobretot si li toca camp per poder jugar a futbol. Mira... com a Vicent! És jugadora del Cullera, defensa, i ho fa d'allò més bé! És una gran defensa i no deixa passar cap baló!

De la falla diu que li agrada tot: els jocs de la setmana fallera, els berenars, els premis, tirar coets i la xaranga. Fins i tot li agrada ballar les dansaes, sempre a punt per agafar les castanyoles.

Amb Vicent té una relació molt especial. Prova d'això és que comparteixen aficions tan importants com la falla, el futbol i jugar a la Nintendo a casa de la tia Ali.

Dos anys hem esperat perquè arribara aquest moment. Ja sou els màxims representants infantils de la nostra comissió i no podem estar més orgullosos!

Aquestes seran unes falles
especials. Agafeu-vos de la maneta
com heu fet des que us vau conèixer
i no vos soltes mai. Rieu, jugueu
i gaudiu... perquè tota la vostra
família i els vostres tios fallers us
acompanyarem.

Enhorabona als vostres pares (Àngels
i Òscar, Xusa i Jose), a les vostres
famílies i, sobretot, enhorabona
a vosaltres, Iris i Vicent! Segur que
seran unes falles inoblidables i nosaltres
estarem ací amb vosaltres per seguir-vos
de prop amb la mateixa il·lusió que teniu
vosaltres.

Enhorabona, tetes!

Ja només ens queda dir:

Visquen les falles i visca la Falla Taüt!

(eXcènTRICS)
l'eXcés,
l'hòstia
i la «k»afRà

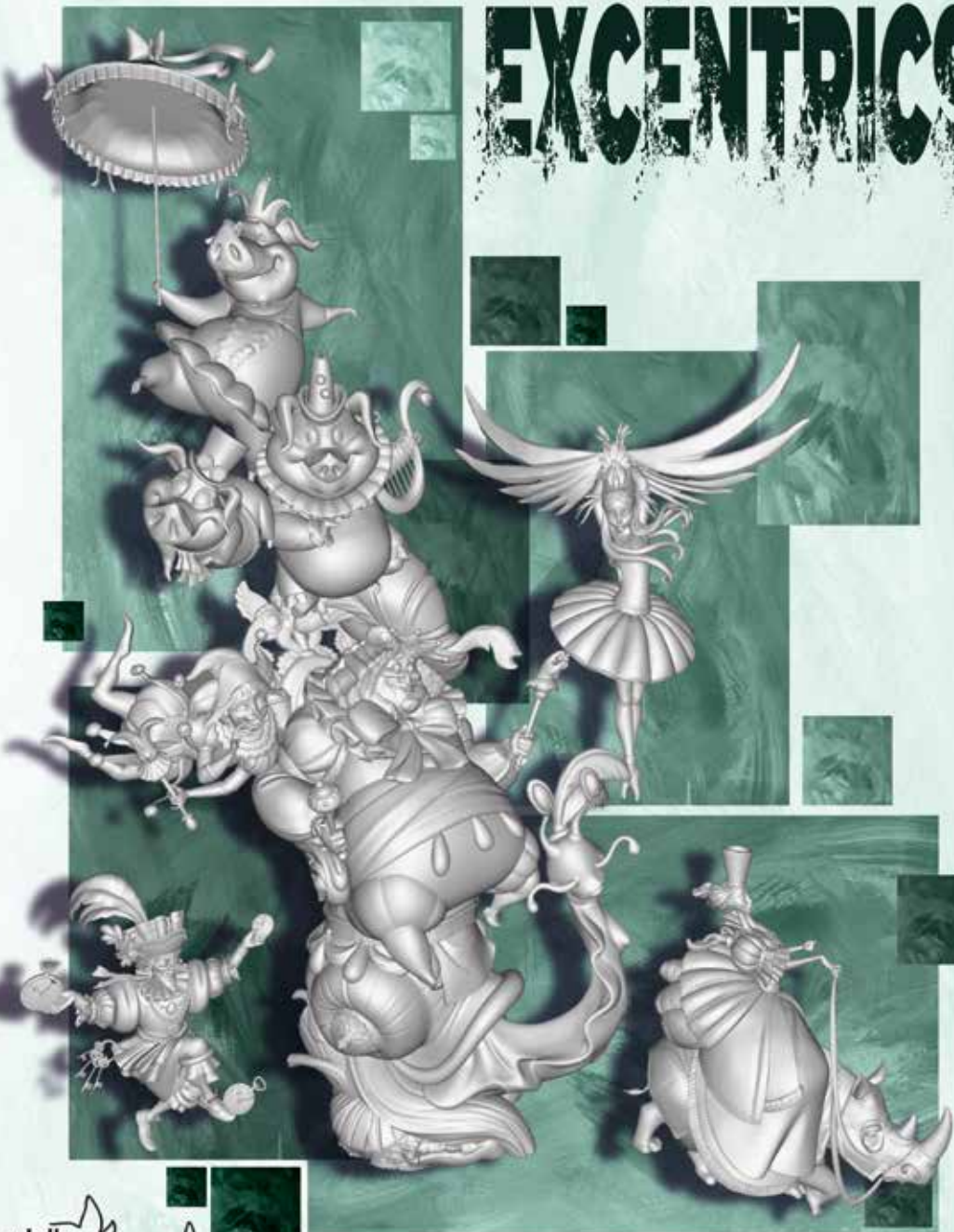
Artista

David González Llargo

Poeta de la crítica

Ramon Marí Bohigues

EXCÉNTRICS

El taller de
LLONGO
ARTES PLÁSTICAS

Qui se n'ix del comú
és peculiar i cridaner
i fa el que no fa ningú,
exèntic i «kafre» segur va a ser.

L'excèntric se'n va de norma,
està centrat diferent,
i clama per la reforma
puix ell vol ser diferent.

Són rars i extravagants,
estrafolaris i estrambòtics,
originals, singulars,
i freqüentment, maniàtics.

El seu centre sols és ell
i tot gira al seu voltant.
La resta li és indiferent;
només ell és l'important.

El comportament excèntric,
és casuístic i casual,
diferent, distint, egocèntric,
infreqüent, insòlit i inusual.

Un fet que se'n va d'ordre
s'anomena *excentricitat*.
Si ni es vol ni es pot resoldre,
s'anomena *atrocitat*.

Els excèntrics han aconseguit
grans fets per a la humanitat
que si l'ordre hagueren seguit
no s'hagueren abastat.

Per això hi ha excèntrics bons,
igual que n'hi ha de dolents
que en aquest món cabem tots
i si s'apresten, en cabem més.

Excèntrics històrics

Al llarg de la història s'ha vist sempre ha estat relacionat, la bogeria ha estat convivint a prop de l'excentricitat.

Sempre ha sigut molt feble la línia que els ha separat genialitat i bogeria sempre de la mà han anat.

I la ciència ha demostrat que certs trastorns mentals fomenten la creativitat fent els excèntrics genials.

Ara repassarem la història per trobar grans excèntrics als que sa bogeria els portà a convertir-se en genis.

Balzac dormia de dia per escriure per la nit. Sabeu com es mantenia? prenent café molt a sovint.

Einstein de xicotet creien que era retardat. Feia el quotidià, infreqüent, tot pura excentricitat.

Tesla el gran inventor era excèntric per de més, maniàtic fins a l'estupor i un gran geni incomprés.

Van Gogh, Woolf, Hemingway, artistes, científics, escriptors excèntrics del tot i res uns excel·lents creadors.

I he deixat per al final de tots, al més excèntric: un espanyol molt genial, un geni, Salvador Dalí.

Passat de revolucions feia realitat els somnis. Les seues inspiracions feien tremolar els dimonis.

La casa dels excèntrics

No tots han sigut genials.
Molts en sa vida han sofrit
després de passar-ho malament,
sa casa ha sigut el circ.

La dona barbuda,
el forçut home d'acer,
l'home projectil humà
i el que foradada sa pell
com si fora de paper.

Els excèntrics no genials
acabaven en el circ
puix sa excentricitat,
d'exhibició era motiu.
Qui endevinava el futur,
qui volava pel trapezi,
qui feia riure la gent,
qui malabars i equilibris
feia de manera excel·lent.

El més menut, el més alt,
el que tenia tres cames...
Tots de sa deformitat,
feien caixa a les carpes.

Molts eren fraudulents,
excentricitats provocades
que quan eren descoberts,
acabaven a pedrades.

Però formaven família;
el seu refugi era el circ.
Allí convivien amb màgia,
nòmades d'un lloc o mil.

Nòmades en un sol lloc,
nòmades de portes obertes
on res era molt ni poc,
sobrevivint en projectes.

Quan sonava la fanfàrria,
en la desfilada final,
l'actuació no acabava,
tot tornava a començar.

Governats per un mal cap
qui s'emportava els diners,
tractant-los com un nyap
i menyspreant-los de més.

Excèntrics del meu poble

Sense posar tots els que són
anomenaré sols uns quants
excèntrics sense vocació
que pel meu poble han estat.

Alguns records d'infantesa,
altres que m'han contat,
altres vivint sense pressa,
altres conte el que ha passat.

Recorde José León,
legionari a voluntat,
i a l'homenet de l'asil,
venent gessamí per la ciutat.

Miguel, vivia al seu món,
desfilant sense parar,
i Daniel feia festa a tots
cantant per Manolo Escobar.

Al «retor», l'herbasser,
al vi gran aficionat
i el venedor de ventalls,
ventall venut, ventall begut.

A Mercedes, la maca,
i a Julian «collonosos»,
gent noble i plana
amb saviesa a cabassos.

Qui no ha escoltat les històries
de l'haqueta del Coto,
del verro de la Pasqualota,
o la de la Rila i el seu monyo?

Qui no coneix al col·lega,
Andrés, amb la bici al coll,
o a «limpia» el Marquesito,
deixant les sabates com el xarol?

Tots personatges excèntrics
als que sa excentricitat
els feia únics, autèntics,
sense pena ni maldat.

Els que teniu certa edat
segur que els recordareu.
Si no, i vos pica la curiositat,
busqueu i els coneixereu.

La cort dels excèntrics

Un rei molt excèntric
regnava sols per regnar
amb un regnat tan caòtic
que els súbdits li solien cantar.

Cantaven amb ironia
i el rei no se n'adonava.
Feien la broma amb malícia
i el rei el dit es xuplava.

*Ací teniu al rei
vestit de budell,
la panxa llisa,
no cal camisa,
a dormir a la pallissa
que les rates li han ratat,
el faldó de la camisa.*

El rei, no entenia ni «papa»
i volgué una explicació.

Buscaren una persona sabia
que li aclarira la qüestió.

Molts ho intentaren;
ningú ho va aconseguir
fins que un modest patge,
l'explicació li va dir.

El seu regne, majestat,
no té pinta venturosa.
Tot passa sense trellat;
malament acabarà la cosa.

Els porcs, els seus consellers,
discerneixen com un nyap
i van unflant-se els budells,
apujant-se dalt del seu cap.

Vosté no té la panxa llisa?
Eixa és la realitat.
Ací qui no mama, guisa,
i tots van a omplir-se el sac.

Molts han perdut la vergonya
però no han perdut el temps,
i com vosté dorm en la pallissa
els rellotges són tots d'ells.

Vosté sempre du un seguici
que el deixaran nuetet,
que tots tenen el mal vici
de ratar fins a l'arbre net.

La reina vist tot el vist
posa peus en polseguera
i fuig, que si açò esclafix,
perdrà fins la cabellera.

Majestat, faça cas a la cançó
fent neteja general
que tots manen un muntó
i sobra molt de personal.

Lleves el que l'empresone.
Tot els cortesans i nobles
el poble és qui el manté
i ningú és res, si no s'és poble.

Excèntriques al Govern

Excèntrica classe política
que sols busca enfrontament
desqualificant la resta.
No dona per més eixa ment?

Al front està el president,
falsa i cínica persona,
amic dels seus enemics,
per a seguir en la poltrona.

La *viceama* del consell
quan parla s'emociona
i diu barbaritats a tropell
com una metralladora.

L'excèntric del transport,
en altre temps exaltat,
s'ha ficat en tants escàndols
que ara està més assossegat.

L'excèntric de presidència
amb cara de bon xiquet
té temperança i paciència
per a ser, el *bé ho farem*.

El d'interior i la de l'exèrcit
guien a les forces vives.
Tenen més errors que èxits
però són castes i figures.

La resta, ni fa ni fu,
figuren, que és l'adequat,
però ni els coneix ningú
ni busquen notorietat.

Tots dirigits per l'excèntric
puix tot gira entorn d'ell,
i si ell no ho autoritza,
ningú muda ni la pell.

Excèntrics o descentrats

Descentrats n'hi ha uns quants,
diferenciats dels excèntrics,
uns naixen, altres es fan,
i són «fotedors» autèntics

Hi ha qui en alguna ocasió,
perd el rumb i entra en l'excés.
Però no és eixa la qüestió,
la qüestió és no ser-ho i ser.

Si veus que algú deambula
i marxa prou desmarxat
no és que se'n vaja de dula
és que es troba descentrat.

Si trobes qui comet actes
en un procedir caòtic
és cert, no et capien dubtes,
estàs davant d'un excèntric.

Els excèntrics fan les coses
com els naix, no les pensen.
Els descentrats executen
després es paren i pensen.

Pensar és perdre el temps.
Pensar no és actuar:
tu penses: «no ho vaig a fer»
i ho fas, això sí, sense pensar.

El descentrat travessa un mur,
cal que siga a cabotades,
l'excèntric com és més pur,
el travessa fent bandades.

Xe! Estaré jo descentrat?
Dic moltes bajanades?
Un excèntric m'he tornat
dient paraules creuades.

Excentricitats finals

No crec jo que siga bo
ni venturós, ni encomiable
que jo diga la lliçó,
sense ser mestre lloable.

Estaré perdent la xaveta.
No sé ja per on pegar.
Tinc sota el braç la jaqueta
i fa un fred per a pelar.

Si plou, no agarre paraigües;
si fa sol, no duc barret
i em remulle les cames
per a deslliurar-les del fred.

Si tinc set, bec benzina,
si tinc fam, menge pisto,
així el meu cos s'encamina,
a ser un motor d'explosió.

I vaig a deixar-ho ja
perquè tinc el cervell fos.
Només dic incongruències
com si lladrara un gos.

I açò ara ací s'acaba.
Xe! Para! Deixa-ho estar!
Lleveu-li el paper a eixe.
Ja ho tens bé! Vols parar?

Les coses més Xicotetes

Artista

Gonzalo Rojas i Mercedes Taibo

Poeta de la crítica

Ramon Marí Bohigues

La felicitat està en gaudir dels xicotets detalls.
Qui no ha escoltat mai aquesta dita?

Encara que al principi sembla difícil aconseguir-ho, només cal mirar al nostre voltant per descobrir ràpidament que la vida està feta d'aquests xicotets moments que són les experiències quotidianes.

Però si fixem la vista, descobrirem un món diminut, moltes vegades quasi invisible, tan important com la vida mateixa. I aquesta és la premissa que desenvoluparem en la falla infantil de 2025.

És per això que vos convida, juntament amb els protagonistes d'aquesta història, a reduir-nos fins a tindre la mida d'un gra d'arròs per poder veure des d'una nova perspectiva aquest fascinant món en miniatura.

En aquest univers de les coses més menudetes podrem veure un regne, el de les abelles, sense el qual la vida a la Terra seria impossible. Format per un nombrós equip d'abelles treballadores, aconsegueixen pol·linitzar les flors de tot el món. Aquesta acció donarà lloc al desenvolupament dels fruits i verdures, aliments que en un futur consumirem. Sota les ordres d'una reina, aquest

eixam mai no descansa, encara que de vegades els humans, sense saber-ho, els fem la tasca encara més difícil.

Des d'un diminut colibrí fins a un xicotet escarabat, tots són importants per a l'equilibri de la natura.

Però encara hi ha universos més menuts. Milions de microscòpics éssers habiten la Terra: insectes, microbis, bacteris i organismes unicel·lulars. Com grans exèrcits, cada organisme té la seua funció, i tots són importants.

Perquè ja sabem que la mida no importa i si creus que ets massa menut per a fer la diferència, imagina't una nit intentant dormir tancat amb un mosquit.

Perquè, encara que a vegades puguem sentir que som els éssers més importants de l'univers, només cal mirar el cel pel telescopi per adonar-nos que també nosaltres som una partícula de pols en l'espai infinit.

Així que vine i acompanya'ns en aquest viatge sense fi, ple de color i éssers curiosos per a descobrir la bellesa de «*LES COSES MÉS XICOTETES*».

Moltes coses menudes formen una gran

na cosa tan gran
com abastar la felicitat
consisteix a reunir
tots els xicotets detalls
que ens ajuden a gaudir.

Qui no ha escoltat
alguna volta aquesta frase?
I realment és veritat,
puix moltes coses menudes
en formen una més gran.

Encara que és complicat,
açò es pot aconseguir
tan sols t'has de fixar,
prepara't a descobrir:
està tot pel teu voltant.

Són els xicotets instants
que succeeixen cada dia,
insignificants experiències
que omplin de fantasia
les situacions més complexes.

Xiquets, xiquetes a punt
hi ha partícules invisibles
que juntes fan un conjunt,
per fer real l'impossible
amb treball, esforç i actitud.

Començarem un viatge,
serem com granets d'arròs.
No cal portar equipatge.
Sols prepara el teu cos
que serà un aprenentatge.

Coses menudes - Les abelles

En el regne de les abelles
funciona tot tal com cal:
cadascú fa el que ha de fer
i va tot fenomenal.

Totes en equip treballen,
pol·linitzen flors i plantes.
Sense elles totes les terres
serien ermes i ràncies.

Sense elles no hi hauria fruites
ni verdures ni vegetals
i ens menjaríem
els uns als altres
tal com fan els animals.

Cuidem-les no els fem malany.
No els fem la vida impossible
que estan al nostre servei
fent un treball increïble.

Animals xicotets

Formigues i escarabats
són menuts però molt grans
i obtenen grans resultats
treballant sense descans.

El colibrí és un pardalet,
el més xicotet del món.
Ara, té a les ales un poder
que no para ni un segon.

Els cucs de la seda
fan un treball fabulós;
creen un teixit delicat,
distingit i molt valuós.

Són exemples d'animals
menuts però poderosos
que en el seu quefer fan
uns rendiments fabulosos.

Copèrnic

Nicolàs Copèrnic va ser
un astrònom estudiós
que descobrí un univers
immens i majestuós.

Una xicoteta mota
de pols d'estreles
fou l'origen de la Terra
i tots els altres planetes.

Xicotets i perillosos

Microbis, virus, bactèries,
formen els gèrmens dolents
i poden fer molt de mal
si no vas amb compte en ells.

Els gèrmens floten en l'aire
i no es poden detectar
però una bona higiene
dona salut i benestar.

Renta't mans assíduament
i la boca tots els dies.
Els gèrmens fugen corrents
i tu viuràs moltes vides.

Protegir és fonamental,
controlant les epidèmies
que no puguen proliferar,
i convertir-se en pandèmies.

Que sí, seran xicotets
però també rellevants.
Formen part de l'univers
i això és l'important.

La Terra tot i ser gran
té un espai amb límits;
no com l'univers,
que és un lloc infinit.

Els Diminuts

Els diminuts són,
éssers màgics xicotets.
Viuen al nostre món,
però no els veiem.

Habiten la terra
i són menudets,
però els pots trobar
fixant-te un poquet.

Són molt divertits,
molt entremaliats,
sempre peguen crits
però no els sentiràs.

Atenció en els boscos;
també en els jardins,
ves espai no els xafes
que ells estan ahí.

Del que la gent tira
ells fan un profit
i una capsa de mistos
ben bé, és el seu llit.

Totes les deixalles
es poden reutilitzar
i del que no volem
ells fan la seua llar.

El tamany, importa?

El tamany importa?
pot ser sí o potser no.
Tot en sa justa mesura
és correcte i està bo.

L'esser més menut,
pot donar-te mala nit.
Intenta sinó dormir
acompanyat d'un mosquit.

Una xicoteta flama
sembla càlida i bonica
però, si no es controla,
resulta molt destructiva.

Amb açò el que vull dir
és que siga menut o gran
pot fer-te mal i sofrir
si no els saps controlar.

PRESENTACIÓ D'ESBOSSOS

directiva

President

Óscar Sapiña Gomar

Vicepresident 1r

Vicente Sapiña Gomar

Vicepresidenta 2a

Dunia Valero Morant

Vicepresidenta 3a i Secretària

Elisa Fuertes Todosantos

Vicepresidenta 4a i Tresoreria

Rocío Soler Romero

Vicepresident 5é i Cultura

Nacho Romero Ferrer

Vicepresidenta 6a i Protocol

Àngels Bayona Adam

Vicepresident 7é i Barraca

Óscar Agud Mariner

Vicepresident 8é i Monument

Toni Pedrós Sabater

Vicepresidenta 9a i Festes

Paula Criado Simó

Vicesecretària

Lucia Navarro Marí

Vicetresorer

Vicent Ribes Barberà

Comptadora

Esther Grau Puig

Delegació Protocol i publicitats

Susi Melià Peiró

Vicent Hernández Soriano

Juan Sapiña Calatayud

Tetxa Zambrana Diaz

Gemma Chofre Piris

Juan Manuel Chofre Piris

Delegació Cultura

Tamara Bou Mahiques

Pep Bou Dalmau

Mª José Cruaños Ferrer

Clara Soler Romero

Pilar Castelló Palomares

Delegació Barraca

Raúl Colom Blasco

Carlos García Gómez

Delegació Monument

Vicent Ribes Barberà

Ruperto Montalvo Bogarra

Heliodoro Hermán Castellón

Delegació Esports

David Victoria Quiles

Delegada Cavalcada

Romina Carles Jover

Delegades Rifas

Lorena Costa Marí

Marina Collado Audivert

Delegades Loteries

Lucia Martínez Peiró

Nuria Ferrer Espert

Delegats xarxes socials

Sergi Escola Fenollar

Aida Piqueres Osa

Delegats Festes Adults

Quique del Arco González

Mar Martínez Olivert

Delegats Festes Infantils

Dunia Valero Morant

Elisa Fuertes Todosantos

Mònica Carles Jover

Lorena Costa Marí

Patricia Ferrer Alonso

Rocío Soler Romero

Tamara Bou Mahiques

Cristina Sapiña Benet

Delegat Junta Local Fallera

David González Piris

Delegat Pirotècnia

Óscar Sapiña Gomar

Delegades Col·laboradores

Dunia Valero Morant

Elisa Fuertes Todosantos

Delegats Manteniment casal,

instal·lacions i elements fallers

Miguel Grau Pastor

Marcos Sansaloni Fuertes

Quique Mortes Ribera

Delegades Indumentària

Marina Calabuig Signes

Ainhoa Sapiña Aragó

Carolina Sansaloni Fuertes

Relacions Institucionals

Héctor Melero Martí

Imatges i arxiu fotogràfic

Fernando Navarro Marco

CORT D'honor

Claudia Adam Mahiques

Carla Albiñana Oviedo

Mª José Almiñana Lahuerta

Asun Álvarez Cañadas

Ana Valentina Aranda Arnedo

Daniela Argudo Soler

Amparo Aviñó Milla

Marta Aviñó Milla

Silvia Baldoví Grau

Àngels Bayona Adam

Irune Beltran Alfonso

Ylenia Beltran Alfonso

Beatriz Benito Ruiz

Isabel Benito Ruiz

Marina Bolonio Todosantos

Begoña Borràs Gil

Tamara Bou Mahiques

Rosa Bru Fenollar

Paula Buenrostro Bohigues

Marina Calabuig Signes

Teresa Carbonell Mora

Paula Càrcel Vercher

Mónica Carles Jover

Romina Carles Jover

Mónica Carles Tamarit

Maria Lara Castelló Grau

Raquel Castelló Oliver

Maria Pilar Castelló

Palomares

Nuria Castelló Palomares

Carmina Cerveró Fort

Nayra Cerveró Ripoll

Rosa Chofre Bru

Sara Chofre Bru

Gemma Chofre Piris

Irene Chornet Ferrando

Esther Clarí Muñoz

Estela Codina Palero

Marina Collado Audivert

Maria José Colom Bodí

Estefania Colubi Font

Zoe Costa Lacomba

Lorena Costa Marí

Martina Crespo Fuster

Paula Criado Simó

María José Cruaños Ferrer

Lupe Del Arco González

Fátima Dos Santos Haffaf

Raquel Esclapez Vicente

Raquel Escrivà Fernández

Nuria Espert Moreno

Helena Feliu Font

Raquel Fenollar Puertos

Maria José Fenollar Rubio

Neus Fenollar Gil

Cristina Ferrando Sapiña

Patricia Ferrer Alonso

Alejandra Ferrero Pastor

Mar Ferris Ortega

Paula Ferris Ortega

Paula Franco Renart

Elisa Fuertes Todosantos

Sara García Sevilla

Raquel García Aragó

Marta García García
Virginia García Ruiz
De Gaona
Lorena Garrido Gritzka
Tania Gil Montagud
Samantha Gil Nicola
Alicia Gil Sapiña
Maria Gimeno Llopis
Carmen Gomar Soñes
Laura Gomis Piris
Carmen María González Doménech
Amparo González Sesé
Esther Grau Puig
Paula Heredia Rubio
Alaia Hernández Berganzo
Laura Ibáñez Escrivà
Victoria Jiménez Piris
Melany Jordán Delgado
Herminia Jover Malonda
Andrea Juan Calatayud
Carla Lázaro Imbernón
Marina Legrá Escrivá
Pilar Lli González
Andrea Llopis Cerveró
María Ángeles López Martínez
Milagros Marí Bohigues
Alba Marí Crespo
Marta Marí Peris
Mónica Marí Peris
Mireia Marí Vercher
Zaira Martín Álvarez
Paula Martín Olivert

Pilar Martínez Castelló
Ana Martínez Criado
Eva Martínez Ivars
Mar Martínez Olivert
Lucía Martínez Peiró
Andrea Martínez Sancasto
Mª Ángeles Melero Monzó
Susi Melià Peiró
María Amparo Miñana Tur
Beatriz Mogort Olivert
Marta Moncho Bolufer
Àngels Montagut Falcó
Marina Montaner Vargas
Claudia Moreno Sanfrutos
Cristina Mortes García
Lucía Navarro Marí
Mónica Nicola Beltrán
Mirta Ortiz Martí
Noemí Osa Puig
Marta Pedrós Vilches
Laura Pellicer Carboneras
Andrea Pérez Bisbal
Aida Piqueres Osa
Laura Piqueres Osa
Encarnación Piris Sala
Carolina Ribes Romero
Noa Ribes Romero
Rosa Romero Ferrer
Carolina Romero Jiménez
Loli Romero Jiménez
Andrea Romero Morant
Clara Roselló Ferrer

VOCALS

Inmaculada Ruiz Molina
Carla Ruiz Sendra
Carla Sanchis Melero
Carolina Sansaloni Fuertes
María Ainhoa Sapiña Aragó
Cristina Sapiña Benet
Águeda Sapiña González
Sara Sapiña González
Davinia Sapiña Mancebo
Carla Sapiña Tur
Andrea Selfa Escola
Lorena Serra Vallet
Lorena Silvestre Serrano
Elena Simó Fernández
Clara Soler Romero
Rocío Soler Romero
Maria Such Palomares
Sheila Tercero Tormos
Paula Torres Fuertes
Desamparados Tur Marí
Alba Tur Miñana
Dunia Valero Morant
Sara Vázquez Bueno
María José Vilches Sapiña
Tetxa Zambrana Díaz

Joan Adam Arlandis
Nacho Agud Mariner
Óscar Agud Mariner
Juan Francisco Aliaga Bou
Adrià Aragó Lloret
Hugo Arellano Gomar
Alexandre Baltazar Pallarés
Ismael Bandoui Martínez
Alfredo Bayona Calatayud
Roberto Blanes Martínez
Alfred Bodí Iznardo
Andrés Boix Bisbal
Josep Bou Dalmau
Aitor Bou Mahiques
Fco José Bou Mateu
Juan Carlos Campello Nacher
Jorge Carillo Villena
Estanislao Carles Fuertes
Christian Casamayor Molina
Francesc Castelló Fitó
Eric Castillo Codina
Jordi Cavallé Virgili
Héctor Cerveró Ripoll
Adrián Cerveró Hernández
Roberto Chofre Martínez
Enrique Javier Chofre Palomar
Juan Manuel Chofre Piris
Héctor Chofre Sansaloni
Antonio Chornet Soler
Francisco José Collado Palero
José David Collado Tormos
Raúl Colom Blasco

Javier Colubi Ferrer
Guillaume Juan Corfmat Oliver
Roberto Costa Marí
Óscar Cruañes Bolufer
Enrique Del Arco González
Pablo Del Arco González
Adrià Escolà Fenollar
Sergio Escolà Fenollar
Izán Espinosa Colom
Juan Diego Falagian Antelo
Sime Fayos Miñana
Salvador Ferrando Calatayud
Héctor Ferrer Espert
Juan Bautista Ferrer García
Esteban Font Fabra
Edgar Frígola Bohigues
Pablo Fuertes Pizarro
Kevin Jesús García Costa
Jaime García Donet
Joan Marc García Font
Carlos García Gómez
Arnau García Pastor
Pablo Garrido Andreu
César Garrido Vallet
Samuel Gil Mengual
David González Pastor
David González Piris
Paco Grau Monseny
Miguel Grau Pastor
Vicente Grau Puig
Heliodoro Hermán Castellón
Sergio Hermán Castellón

Óscar Hernández Marí
Vicente Pascual Hernández Soriano
Blas Jiménez Piris
Iker Jover Millet
Óscar Juan Calatayud
Miguel Ángel Lázaro Imbernón
Sergio Lleixà Buch
David López Bria
Rubén López Martín
Marc Marí Alapont
Ramon Marí Bohigues
Marc Martínez Sancasto
Héctor Melero Martí
Federico Mengual Sanfélix
Sergio Miguel Bodí
Dídac Miguel Tur
Vicent Miñana García
Juan Manuel Molina López
José Molina Simó
Pau Montagud Grau
Agustín Montagut Gay
Ruperto Montalvo Bogarra
Jorge Montoro Sanjuán
Iván Morales Fernández
Carlos Moreno Benet
Nacho Moreno Benet
Quique Mortes Ribera
Pablo Muñoz Torrent
Raúl Mur Gomar
Pedro José Narbona Romero
Fernando Navarro Marco
David Ochando Muñoz

José Ortiz Martí
Luis Ortolà Renart
Carlos Palomares Chofre
Aarón Pastor Serrano
Antonio Pedrós Sabater
Antonio Peláez Martínez
Juan Peralta Oliver
Marcos Peralta Romero
Eduardo Pinto Bayona
Marcos Piqué Llovic
Víctor Piris Domingo
Francisco Porcel León
Víctor Rafael Ferrer
Dídac Ribera Bartholomeeusen
Sergi Ribera Font
Vicente Ribes Barberà
Pedro Ribes Bohigues
Juan Ribes Sapiña
Agustín Rico Marí
José Mª Rius Diego
Pau Rodríguez Sánchez-Campos
Ignacio Romero Ferrer
Carlos Rubio Martí
Ausiàs Sala López
Vicente Sala Pedrós
Marcos Sánchez Almiñana
Santiago Sánchez Bonache
Higinio Sanchis García
Higinio Sanchis Melero
Ernest Sanjuán Montagud
Héctor Sanmanuel Torres
Marcos Sansaloni Fuertes

Isidro Sapiña Benet
Juan Sapiña Calatayud
Iker Sapiña Espada
Vicente Sapiña Fuertes
Óscar Sapiña Gomar
Vicente Sapiña Gomar
Pascual Sapiña González
Antoni Joan Sapiña Grau
Fran Sapiña Tur
Álvaro Sarrión Ribes
Carlos Sarrión Sapiña
Sergio Simó Fernández
Juan Soler Marí
Juan Manuel Soriano Fernández
Francisco Tello Imbernón
Francisco Rafael Torres Audivert
Raúl Torres Fuertes
Javier Torres Rico
Pascual Torres Rico
Javier Torres Sancasto
Igor Tur Bou
Jorge Tur Marí
Javier Vallet Colubi
Enrique Vercher Colom
Álvaro Vallet Sapiña
David Victoria Quiles
Josep Victoria Quiles
Alberto Villarrasa Martínez
Carlos Villarrasa Martínez

Fallerets

Nacho Agud Castelló
Elia Alba Renard
Mar Alcañiz Bolonio
Joana Aliaga Silvestre
Manel Aliaga Silvestre
Edgar Alonso Clari
Emma Alonso Clari
Luca Alonso Clari
Lucía Álvarez Muñoz
Mireia Aragó Colom
Elena María Balumyan Manukyan
Seriné Balumyan Manukyan
Thomas Balumyan Manukyan
Ainara Bernabeu Francisco
Clara Blasco Rico
Sira Blasco Rico
Hugo Blasco Cuqurella
Aria Bohigues España
Ona Bolonio Codina
Guillermo Borràs Mogort
Quim Borràs Rodríguez
Roc Borràs Rodríguez
Alba Bou López
Maia Bou Clari
Gala Buenrostro Renard
Aisha Campello Sapiña
Mar Ceferino Gras
Vega Del Carmen Cerveró Martínez
Mar Collado Marí
Marcos Colom Chofre
Héctor Colubi Garrido
Alberto Company Sarrión

Diego Company Sarrión
Arnau Costa Cots
Adara Costa Ochoa
Álvaro Costa Palomares
Martina Costa Palomares
Ana Costa Tormos
Mia Criado Pirtskhalaishvili
Vera Cruañes Bayona
Vicent Cruañes Bayona
Álvaro Escrivà Morales
Zoe Escrivà Reig
Paula Fayos Fuertes
Mar Ferrer Espert
Luca Ferrer Martínez
Sara Ferrer Martínez
Claudia Fort García
Leo Franco Cortés
Xavi Franco Fenollar
Marcel Frígola Esclapez
Pol Fuertes Duart
Joan Fuertes Tur
Noa Gabarda Palero
Enzo García Colubi
Gael García Colubi
Samoa García González
Summer García González
Leire García Irure
Luca García Irure
Paula García Trull
Anna Gavarrell Aguirre
Omar Gavarrell Aguirre
Marcos Gil Borràs

Laia Gil Muñoz
Mar Gil Muñoz
Moana Gómez Galán
Marc González Maire
Álex Grau Álvarez
Mireia Grau Gil
Lea Hermán González
Emma Hermán Martí
Pablo Hermán Martí
Bruna Hernández Marí
Miguel Ángel Hernández Olivert
Víctor Hernández Olivert
Chloe Hervás Sapiña
Liam Jover España
Ainara Julián Hernández
Erik Julián Hernández
Naia Julián Hernández
Laia Llopis Bustos
Biel Lopez Lli
Roger Lopez Lli
Mario Luján Hernández
Vega Luján Hernández
Adrià Madrigal Collado
Aitana Madrigal Collado
Alba Mahiques Gil
Iris Mahiques Gil
Laia Martínez Ferrando
Pau Martínez Ferrando
Adriana Martínez Manzanares
Hugo Martínez Manzanares
Cayetana Martínez Más
Jimena Martínez Más

Júlia Martínez Más
Marc Miguel Castelló
Eric Molina Sanabria
Mar Molina Sanabria
Irene Montagut Falcó
Alejandro Montalvo González
Lucas Montañez Sapiña
Pablo Montolio España
Sara Montoro Sapiña
Lena Müller Fernández
Maya Müller Fernández
Luisa Ortiz Saneleuterio
Miguel Ortiz Saneleuterio
Candela Padilla Piris
Sofia Palero Fabra
Martina Palomares Gil
Daniela Pedrós Almiñana
Lola Pedrós Romero
Paola Pedrós Romero
Guillem Peláez Gil
Carla Mónica Piera Soler
Sira Piqué Torres
María Planells Baldoví
Lucía Rafael Badia
Pedro Ribes Calatayud
Daniela Rico Moreno
Lucas Rico Moreno
Guillem Rico Calabuig
Mario Roig Soler
Karlos Romeral Vidal
David Romero Serra
Héctor Ruiz Álvarez

Agnes Ruiz Julián
David Ruiz Molina
Bruna Sánchez Ferrer
Ona Sánchez Ferrer
Aitor Sánchez Hernández
Ariadna Sánchez Hernández
Erik Sánchez Oliver
Leo Sánchez Romero
Àlex Sanchis Arlandis
Rowan Sanfrutos Moreno
Ernest Sanjuán Marqués
Martina Sapiña Martínez
Valeria Sarrión Martínez
Nicolás Solaz Chofre
Pol Soldado Fenollar
Kedar Soler Juan
Saira Soriano Tercero
Saya Soriano Tercero
Marcel Such Cutanda
Aitana Tur Boix
Hugo Tur Fuertes
Neus Tur Fuertes
Olivia Vallet Valero
Guillem Vercher Almiñana
Miguel Vercher Almiñana
Gabriel Vicente Ramiro
Mateo Vicente Ramiro
Ariadna Victoria Costa
Vega Victoria Costa

Cadets

Raquel Agud Castelló
Helena Agud Romero
Nora Aragó Beneite
Carla Barberà Cabanes
Mireia Bolufer García
Mª Pilar Borja López
Laia Bou Galindo
Karim Bouhou Giménez
Sara Calatayud Ferrer
Candela Canet Puig
Paula Collado Marí
Pepe Colom García
Claudia De Miguel Criado
Marta Fayos Fuertes
Nuria Ferrer Alemany
Pau García Nicola
Lucia Gil Blanes
Mireia Giner Talens
Estela González Bou
Julen Grau Álvarez
Laura Grau Climent
Nerea Hermán Martí
Dunia Liébanas Codina
Yaiza Marí Alapont
Adrià Martínez Prats
Noa Molina Benito
Eva Montagud Grau
Ruperto Montalvo González
Ángela Moreno Moreno
Ariana Moreno Moreno
Héctor Ochando Muñoz
Rubén Peláez Castelló

Pablo Pinto Castelló
Mayte Rico Sarrió
Sergi Rius Ferrer
Alma Romeral Vidal
Nacho Romero Serra
Aitor Ruiz Zambrana
Aleix Sala López
Arnau Sala López
Joan Sánchez Oliver
Júlia Sansaloni Nicolau
Mireia Sapiña Nicola
Zulema Soriano Castillo
Adrián Tankevicius
Chmielewska
Paula Tur Miñana
Álvaro Vallet Colubi

Recom- penses

Brillants

Angels Bayona Adam

Carol Romero Jiménez

Elisa Fuertes Todosantos

Jorge Carrillo

Pablo Fuertes Pizarro

Junta Central Fallera

Bunyol d'Argent

Héctor Cerveró Ripoll
Esteban Font Fabra
Virginia García Ruiz De Gaona
Rubén López Martín
Jorge Montoro Sanjuan
Pedro José Narbona Romero
David Ochando Muñoz
Sergi Simó Fernández
Josep Victoria Quiles

Bunyol d'Or

Kevin Jesús García Costa
Samantha Gil Nicola
Carmen María González Doménech
Paula Martín Olivert
Ruperto Montalvo Bogarra
Noemí Osa Puig
Carol Ribes Romero
Juan Ribes Sapiña
Higinio Sanchis Melero
Elena Simó Fernández
Jorge Tur Marí

Bunyol amb Fulles de Llorer

Silvia Baldoví Grau
Nuria Castelló Palomares
Roberto Costa Marí
Mirta Ortí Martí
Óscar Sapiña Gomar
Sara Sapiña González

Bunyol amb Fulles

de Llorer i Brillants

Àngels Bayona Adam
Jorge Carrillo Villena
Pablo Fuertes Pizarro
Elisa Fuertes Todosantos
Carolina Romero Jiménez

Junta Local Fallera

Cullera d'Argent

Aleix Sala López
Bea Mogort Olivert
Carla Sapiña Tur
Francisco Tello Imbernon
Guillaume Juan Corfmat Oliver
Héctor Ferrer Espert
Igor Tur Bou
Iker Jover Millet
Joan Adam Arlandis
Josep Bou Dalmau
Marc Martínez Sancasto
Marcos Palero Tormos
María Ángeles López Martínez
Marta Pedrós Vilches
Paula Ferris Ortega

Cullera d'Or

Beatriz Benito Ruiz
Eva Martínez Ivars
Héctor Sanmanuel Torres

Cullera amb Fulles de Llorer

Andres Boix Bisbal
Nuria Castelló Palomares
Óscar Sapiña Gomar
Sara Sapiña González
Silvia Baldoví Grau

Cullera amb Fulles

de Llorer i Brillants

Àngels Bayona Adam
Carolina Romero Jiménez
Elisa Fuertes Todosantos
Jorge Carrillo Villena
Pablo Fuertes Pizarro

Recompenses Internes

Quadre 25 Anys

Gemma Chofre Piris
Sime Fayos Miñana
Heliodoro Hermán Castellón
Fernando Navarro Marcos
Antonio Pedrós Sabater

Taütet D'Or

María José Cruaães Ferrer
Óscar Agud Mariner

Taütet amb Fulles

de Llorer i Brillants

Estanis Carles Fuertes
Ramon Mari´ Bohigues

Quadre 50 Anys

Pedro Ribes Bohigues
Vicent Sapiña Fuertes

Recompenses Infantils

Junta Central Fallera

i Junta Local Fallera

Distintiu d'Argent

i Cullereta d'Argent

Luca Alonso Clari
Quim Borràs Rodríguez
Marcos Gil Borràs
Gala Buenrostro Renard
Alba Mahiques Gil
Eric Molina Sanabria
Sofia Palero Fabra
Maia Bou Clari
Claudia De Miguel Criado
Olivia Vallet Valero
Vega Victoria Costa

Distintiu d'Or

i Cullereta d'Or

Emma Alonso Clari
Edgar Alonso Clari
Ainara Bernabeu Francisco
Vicent Cruaães Bayona
Pau García Nicola
Álex Grau Álvarez
Julen Grau Álvarez
Dunia Liébanas Codina
Adrià Madrigal Collado
Aitana Madrigal Collado
Iris Mahiques Gil
Hugo Martínez Manzanares
Alejandro Montalvo González
Erik Sánchez Oliver
Valeria Sarrión Martínez
Guillem Vercher Almiñana
Ariadna Victoria Costa

50 ANYS FALLERS

PEDRO RIBES,
FALLER DE SOCA-REL

C

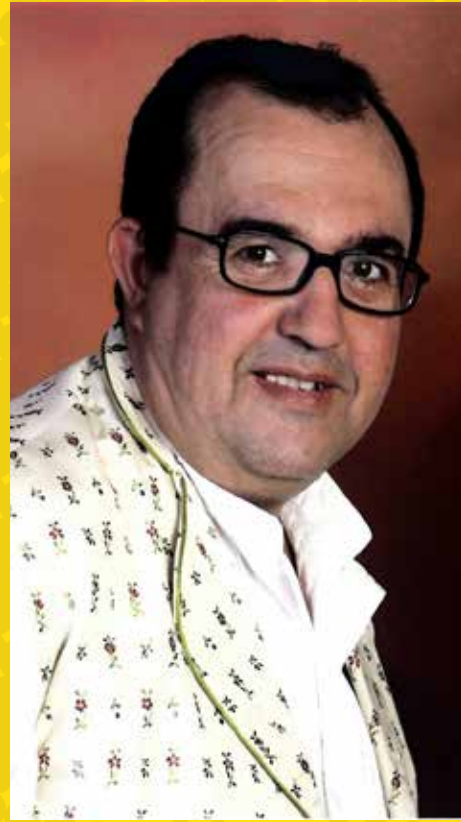
inquanta anys de falla, quin historial!
Pedro Ribes, mestre de la paciència,
al casal tens sempre el paper preparat,
des de quasi la fundació fins al dia d'avui,
ets el far de la Falla, sempre inabastable.

Un any president, amb mà de pastor,
directiu constant, amic dels fallers,
guia de joves, grans, i també dels xiquets,
fent broma amb tots, de bon humor,
al casal regales somriures sincers.

Amparo al costat, reina de la faena,
amb néts i fills ja fallers de collita,
entre abonades, màquina exquisida,
junts feu la falla més noble i plena,
la Taüt brilla, i tu marques la fita.

Sempre treballant, amb llum i alegria,
sense tu, Pedro, no hi ha el dia a dia,
ets qui uneix l'aire i el caliu,
l'amic que porta papers sota el braç cada dia,
el cor faller, el rei d'aquest niu on tothom viu.

Joan R. Gimeno Martín

AC Falla Taitt Dos mil vint-i-cinc Cafra Cinquanta anys fallers Dos-centes quaranta-un

50 ANYS FALLERS

VICENT SAPIÑA, CINQUANTA ANYS FALLER

Cinquanta anys d'amor a una passió,
amb harmonia, força i devoció.
Un president que va saber unir
gent jove amb energia per construir
el futur d'una falla amb cor i amb raó.

Vicent i Òscar, fills del seu camí,
van seguir el pas que ell va obrir aquí.
Dos presidents amb el mateix fervor,
pare i fills, llavor d'un mateix cor,
amb tradició que mai no perdrà el sentit.

Faller de bon fer, amic de tots,
amb falleres i fallers fent sempre germanor.
Sota la llum d'una festa immensa,
Vicent va fer història, amb presència,
el xic guapo de la falla,
l'alegria del cor faller de La Taüt.
Ara celebrem la seua trajectòria,
amb emoció, i de la falla fa història.

Cinquanta anys plens d'amor i records,
un exemple que queda en els cors.
Vicent Sapiña, símbol d'harmonia,
i al mateix temps del bon saber fer.
Per sempre, BON FALLER.

Joan R. Gimeno Martín

AC Falla Taüt Dos mil vint-i-cinc Cafra Cinquanta anys fallers Dos-centes quaranta-dos i Dos-centes quaranta-tres

PROGRAMA d'activitats

FEBRER

Dissabte 1

13:00 Dinar al casal.

16:30 Tardeig.

Dimarts 4, dimecres 5

i dijous 6

19:00 campionat de truc

FALLA TAÛT.

Divendres 7

20:00 Gala esports.

21:30 Sopar al casal.

Dissabte 8

13:00 Paelles JLFC.

Divendres 14

20:00 GALA Ü

I PRESENTACIÓ LLIBRET

21:30 Sopar al casal.

Dissabte 15

20:00 Festa HOLLYWOOD
al casal.

13:00 Gala fallera JLFC.

21:30 Sopar al casal.

Dissabte 22

19:00 Crida JFLC.

21:00 Sopar al casal.

Divendres 28

20:00 GALA CULTURA.

21:30 JENKINS/MICHIGAN

DETROIT (Divendres,
dissabte i diumenge)

MARÇ

Dissabte 1

18:30 Cercavila
de Disfresses pel barri.

21:30 Sopar al casal.

Divendres 7

20:00 Festa «Rociera
i olé».

21:30 Sopar al casal.

Dissabte 8

13:30 Mascletà.

18:00 Festa de negre.

21:30 Sopar al casal.

Diumenge 9

13:30 Mascletà.

21:30 Sopar al casal.

23:00 Bingo faller.

Dilluns 10

21:30 Sopar al casal.

23:00 Sorteig i Jocs taula

Dimarts 11

21:30 Sopar al casal.

23:00 Fase final jocs
de taula.

Dimecres 12

21:30 Sopar al casal.

23:00 Finals campionat jocs
de taula.

Dijous 13

21:30 Sopar al casal

23:00 Jocs tradicionals.

Divendres 14

13:30 Mascletà.

20:00 FESTA TEMÀTICA.

21:30 Sopar al casal.

Dissabte 15

13:30 Mascletà.

21:30 Sopar al casal.

NIT DE LA PLANTÀ

Diumenge 16

14:00 Dinar al casal.

21:30 Sopar al casal.

NIT D'ALBADES

Dilluns 17

14:00 Dinar al casal.

21:30 Sopar al casal.

Dimarts 18

14:00 Dinar al casal.

21:30 Sopar al casal.

Dimecres 19

14:00 Dinar al casal.

21:30 Sopar al casal.

PROGRAMA d'activitats infantils

1 de març

Tren faller. Eixida a les **19.00** des del casal faller amb premis a les millors disfresses.

5 de març

Taütcheff i tallers fallers al casal faller.

6 de març

Concurs de dibuix i taller de plastilina per als més menuts al casal faller.

7 de març

American party al casal faller.

8 de març

Castells inflables a la plaça.

9 de març

Playback al casal faller.

10 de març

Rally humorístic i jocs units per als més xicotets de la comissió a la plaça.

11 de març

Jocs tradicionals per a totes les edats a la plaça.

12 de març

Castells inflables i torneig de tir a porta a la plaça.

13 de març

Trencà de perols davant del casal faller.

14 de març

Berenar pirata ofert per la nostra Fallera Major Infantil i el President Infantil i lliurament de recompenses infantils a partir de les **17.30** al casal faller.

15 de març

Globotada infantil i activitats organitzades per la JLFC. Castells inflables davant del casal faller.

16 de març

Plantà infantil.

17 de març

11.30 Cercavila.

20.00 Lliurament de premis
als Jardins del Mercat.

18 de març

08.30 Gran despertada
infantil.

11.30 Cercavila.

19.00 Ofrena
de Flors a la Mare de Déu
del Castell.

19 de març

11.30 Cercavila i missa
a l'església dels Sants
Joans.

20.00 Cremà de la falla
infantil.

Notes importants:

L'horari del berenar
i els jocs infantils serà
a partir de les 17.00,
excepte el 8 de març, quan
els jocs seran de matí
i s'oferirà esmorzar
a les 11.00.

Les cercaviles eixiran
des de la plaça,
i la despertada infantil,
des del casal faller.

Els horaris són
orientatius. Qualsevol
canvi serà notificat
pels grups de WhatsApp
de la falla.

un any d'èxits

PER AL 50É
ANIVERSARI
DE LA FALLA
TAÜT DE CULLERA

El passat exercici 2023-2024 ha estat marcat per un palmarés envejable per a la Falla Taüt de Cullera, coincidint amb la celebració del nostre 50é aniversari. Un any ple de treball, esforç i resultats que han deixat una empremta en cultura, esports i monuments.

CULTURA

En l'àmbit cultural, la Falla Taüt ha brillat amb llum pròpia. El nostre grup de teatre ha aconseguit una fita històrica:

- * **1r premi a la millor obra de teatre** amb *Atlas de Geografia Humana*.
- * **Millor actriu de teatre** per a Fabiola Morant.
- * **Millor direcció de teatre** per a Núria Espert.
- * **Banderí per la participació** a la VI Mostra de Sainets «Domènec García.»
- * **Nominació a millor ambientació escènica**.
- * **Nominació a millor actor** per a Òscar Sapiña.

Teatre

Llibret de Falla Cullera Segon Premi

Portades llibret 2024

Premi llibret GVA

Promoció i ús del valencià Segon Premi

També hem destacat en la defensa i promoció de la nostra llengua:

- * **2n premi** pel treball realitzat al llarg de l'any en l'ús i promoció del valencià.
- * **2n premi** als llibrets de falla de la Junta Local Fallera de Cullera.
- * **3lé premi de la Generalitat Valenciana** per la promoció i ús del valencià.
- * **Nominació a millor article dins d'un llibret de falla** de la Junta Local Fallera de Cullera per a Josep Bou Dalmau.

ESPORTS

L'esport ha sigut un altre dels pilars destacats del nostre exercici, amb podis en diverses modalitats:

- * **1r classificat** al campionat de trencaclosques cadet.
- * **1r classificat** al campionat de tennis taula.
- * **2n classificat** al campionat de trencaclosques adults.
- * **3r classificat** al campionat de trencaclosques infantil.
- * **3r classificat** al campionat de pic i maneta.
- * **3r classificat** al campionat de bàsquet.
- * **3r classificat** al campionat de futbol sala adults.

En les festes del poble, la nostra creativitat també ha estat reconeguda:

- * **3r premi** a la millor comparsa de disfresses.

Activitats esportives

Titols esportius 2024

Disfresses festes del poble 2024

Equip trencaclosques cadet 2025

Equip trencaclosques infantil 2025

MONUMENTS

Els nostres monuments, símbol de la nostra essència fallera, han estat reconeguts per la seua qualitat i impacte:

- * **2n premi** al millor monument gran de la secció especial.
- * **2n premi** a l'interés turístic pel monument gran.
- * **2n premi** al millor monument infantil.
- * **1r premi** a l'interés turístic per la falla infantil.

UN ANIVERSARI INOBLIDABLE

Aquest 50é aniversari serà recordat com un exercici d'excel·lència. Amb els valors de la cultura, l'esport i l'art faller per bandera, hem celebrat mig segle d'història deixant empremta i recollint triomfs que ens impulsen a seguir millorant i creixent com a comissió.

Gràcies a totes i tots els que ho heu fet possible!

Falla gran 2021,
Segon premi

Falla infantil 2021,
Segon premi

Proposta ninot indultat
Falla gran 2021

Proposta ninot indultat
Falla infantil 2021

Recollida premis
de monuments

Recull de fotos

17 de març

17 de març

Abans
de la presentació 2024

Al rescat dels monuments
per la DANA

Al rescat dels monuments
per la DANA

Arreplegà falles 2024

Arreplegà

Benedicció del animals 2024

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Cercavila

Crema

Dinar de cassoles

Dinar primer dia de falles

Disfresses festes del poble 2024

Disfresses grup de falleres i fallers

Disfresses Tren Faller

Diumenge de casal

Falleres difressades

Falleres i fallers al casal

Fallers d'honor

Familia fallera

Familia fallera

Familia

Festa de Negre

Grup d'amics i fallers

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres

Grup de falleres del Club del Vi

Grup de falleres fent paella

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Falleres i falleres i amics

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers al casal

Grup de falleretes

Grup de fallerets

Grup de falleres i fallers

Grup de fallers

Grup de fallers al casal

Grup de fallers

Grup de fallers al casal

Grup de fallers al casal

Grup de fallers al casal

Grup de fallers disfressades

Grup de falleres i fallers al casal

Lliurament de premis

Instal·lació de caseta

Grup de fallers al casal

Lliurament de premis

Grup de falleres i fallers

Grup de falleres i fallers

Presidenta d'Honor
2024 Ana Sanfrutos
amb Vicepresidents

Baixà de la Mare de Déu
en festes del poble

Ofrena

Repartiment de tortades

Tren faller

Un dia al casal

Guanyadora del Gat d'Or 2024

Guanyadors a la Parella de l'Any

Guanyadors de Concurs de Falles

Parella de fallers

Grup de falleretes i fallerets

Grup de fallers

Miguel Grau, Juan Manuel Chofre, Carrillo, són part de la Delegació de Cremà de la Falla

Paelles al casal

Proclamació

activitats infantils

Falleret

Fallereta en l'Ofrena

Falleretes al Trail Nocturn

Fallerets

Fallerets disfressats

Fallerets

Grup de falleretes

Gemma Chofre amb la família triant ninot

Grup de falleretes

Representants 2025

Grup de falleretes i fallerets

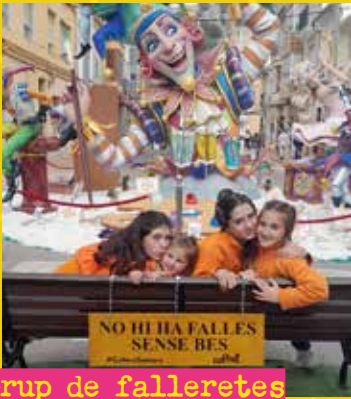
Representants 2025

Grup de fallerets

Grup de fallerets

Grup de fallerets

Parella de fallerets

Representants 2025

Loco Xaranga en acció

Loco Xaranga en acció

Xarangalafres i Loco Xaranga junts i en acció

Parella de fallerets

Parella de fallerets

Parella de fallerets

Parella de fallerets

TREBALLADOR de bRESSOL

Noelia

BOJOS PER LES FALLES

C

orria un set de desembre de 1987 quan va nàixer un xiquet d'una família treballadora de la nostra població, una família que es va dedicar al camp tota la seua vida però, al mateix temps, una família que tenia una passió: les falles, i entre elles, una especialment, la Falla Taüt, de la qual van posar els fonaments per al que és hui aquesta gran comissió.

Aquell xiquet a qui des de ben menudet se li va inculcar la passió pel camp, per la maquinària agrària, pel treball sense descans i, sobretot, per la que seria la seua falla.

En la seua infància com a faller, ja se li veia la implicació: participava en tots els tornejos de futbol en els quals la falla jugava i demostrava sobre la pista la seua competitivitat, defensant amb molt d'afany i arribava a passar-ho malament quan la comissió no obtenia un resultat satisfactori.

Fruit de l'amor a la seua falla, els seus pares van decidir fer-li el major regal que es podia fer a un xiquet que estima la festa fallera: el van presentar per a ser president infantil. I va ser aquest any, donat que tenia tan interioritzada la seua competitivitat, quan va sorgir la seua passió pel monument, per traslladar-lo a la plaça, per muntar-lo, per veure tots els detalls de l'artista. Totes estes inquietuds són les que desperten en Vicent la inquietud per guanyar i poder dir que la seua falla és la millor de Cullera.

Aquell any, en ser el màxim representant infantil, va ser el punt d'inflexió en la seua passió pel monument, per observar el treball dels altres artistes, per proposar millores per a la seua falla, per ajudar en qualsevol festa que se celebrava en el casal i, sobretot, per a una feina: acompanyar el seu pare al taller de l'artista, treure la falla per a guardar-la i, posteriorment, traslladar-la pels carrers del poble amb el seu tractor amb molt d'orgull fins a la plaça.

Llavors va començar a ocupar diferents càrrecs dins de la comissió, des de delegat de monument, fins a arribar a vicepresident de monument, càrrec que ha ostentat pràcticament fins aquests dies; va formar part de la junta gestora l'any en què la falla no va tenir president i avui dia ocupa el càrrec de vicepresident primer.

Ell és una persona que té sempre al cap la seua falla: què fer per a millorar-la,

per buscar ingressos d'on siga i per col·laborar en el muntatge de totes les festes i esdeveniments que es realitzen en el casal. No cal dir el dia de traure monument o el muntatge d'ell. Vos assegure no hi ha hora de tornar a casa per a Vicent. És la seua passió i la viu i la transmet amb molt d'orgull i devoció.

Sempre hi ha anècdotes que es recorden especialment, algunes les he viscut en primera persona. Però vull ressaltar-ne una que accentuava sentiments contraposats: un moment de felicitat i, al mateix temps, d'una certa tristesa. L'any en què la falla Taüt va guanyar el doblot en el monument: la felicitat pels premis obtinguts va ser desbordant per la dificultat de l'exercici en ser una junta gestora la que dirigia la comissió, els premis van ser reconfortants i la felicitat en els fallers era exorbitant, però hi havia un cert sabor agredolç, en no poder celebrar-ho amb el seu instructor, el seu pare, que en aquest moment estava afligit d'una malaltia i no podia estar celebrant la fita amb ell.

No cal dir que, perquè una associació progresse, fa falta molta gent que de manera desinteressada pose el seu temps lliure al servei de l'associació aportant tot el que es pot per fer créixer la comissió. Així mateix si ho fa amb sentiment el pes és menor. Però no sols és una persona treballadora i que professa la seua passió per la seua falla. Fa unes setmanes els valencians

patírem la pitjor catàstrofe de la història i no va dubtar un moment a traure el seu tractor per a ajudar la gent del seu poble, fins i tot en poblacions veïnes afectades, demostrant novament el seu valor humà.

És molt complicat destacar una persona, perquè en moltes ocasions es pot arribar a ser injust, però des d'aquestes línies vull agrair a la comissió falla la Taüt per donar-me l'oportunitat de poder destacar el treball i la passió d'una persona que conec bé, perquè Vicent Sapiña Gomar, és una d'aquelles persones que tota associació necessita, un treballador incansable, un apassionat de les falles, una persona a la qual se li ha infós el treball i les falles com una forma de vida però, sobretot, una bona persona. Vicent no canvies.

La vida al Casal

La vida al casal de la Falla Taüt de Cullera ha estat marcada per un intens calendari d'activitats socials, culturals i solidàries que reflecteixen el nostre compromís amb les tradicions i amb la comunitat.

ESMORZARS I CULTURA PER A CELEBRAR EL 9 D'OCTUBRE

El nostre curs d'activitats va començar amb la celebració del Dia de la Comunitat Valenciana. El 9 d'octubre es va organitzar un esmorzar popular al casal, al qual van seguir activitats infantils i culturals per a tota la família. El dia va culminar amb la tradicional «parada de la Roomba,» un toc humorístic que sempre arranca rialles.

FESTA DE SANT JOAN I INICI DE L'ESTIU

Amb l'arribada de l'estiu, la plaça Taüt es va omplir de festa i germanor per celebrar

Sant Joan. Durant aquesta vetlada, gaudirem de música, activitats infantils i un sopar comunitari, creant un ambient perfecte per donar la benvinguda a la nova estació.

ADEQUACIÓ DEL CASAL: TREBALL EN EQUIP I RESPECTE AL VEÏNAT

Durant els mesos d'estiu es dugué a terme la segona fase de la reforma del casal, amb l'objectiu d'insonoritzar-lo i adequar-lo a les normatives. Aquest projecte no hauria estat possible sense la dedicació de fallers com Vicent Sapiña Fill, Toni Pedros «Mosco,» Santi, Miguel Grau i Òscar Agud. Amb aquesta millora, assegurem un ús respectuós del nostre espai amb el veïnat, preservant alhora la funcionalitat del casal per a les nostres activitats.

SOLIDARITAT AMB LA DANA

Aquest any, la DANA va sacsejar greument diverses poblacions valencianes. En lloc de les habituals activitats de Halloween, ens vam bolcar en accions solidàries: organitzant excursions a les zones afectades per ajudar i recollint aliments i materials de primera necessitat per a les persones damnificades. Aquesta adversitat també afectà la nostra falla, ja que el monument, guardat en una nau de Cullera, es va veure en perill per les inundacions. Gràcies a l'esforç de fallers com Vicent Sapiña Fill, Toni Pedros i Ruper Montalvo, les peces van ser traslladades a un lloc segur per evitar-ne el deteriorament.

«NOVEMBER FEST» I «BIRRACRUCIS»

Al novembre, inaugurarem la temporada amb el «November Fest,» una activitat oberta a tot tipus de públic que reuneix fallers i amics al voltant d'una conversa distesa sobre falles i cultura. També celebrarem una edició especial del «Birracrucis,»

DISSABTE 14 DESEMBRE. 20.00 H
REGALS / SORPRESES PER A TOTS / DIPLOMES ACREDITATIUS

DEGUSTACIÓ DE "CATXOPO GARCIA"

BIRRA-CRUCIS

[AMB LA COL-LABORACIÓ DE DISVACE]

Degustació de Catxopo García

una vetlada on gaudírem de jocs d'enginy competitius i degustacions de cerveses, mantenint l'esperit lúdic i formatiu del club «Cataüt.»

ESMORZAR I LOTERIA: UNA CITA NADALENCA

El 22 de desembre celebràrem l'esperat «esmorzar de rics» amb motiu del sorteig de la loteria de Nadal. Encara que el premi gran no va arribar, la trobada fou l'excusa perfecta per brindar per la salut, l'amistat i la vida.

ACTIVITATS NADALENQUES I LITERÀRIES

El 2 de gener de 2025, els més menuts del casal es van convertir en protagonistes amb activitats nadalenques. L'enviament de cartes als Reis Mags va ser el moment estel·lar, amenitzat amb la presentació dels llibres de Pau i Au, que van captivar grans i xicotets amb la seua màgia.

Amb cada activitat, la Falla Taüt reafirma el seu compromís amb la tradició, la convivència i la solidaritat, consolidant el casal com un espai viu i inclusiu per a tothom.

ESports a la Taüt

David Victòria
Delegat esports Falla Taüt

LA CAFRÀ QUE ES
JUGA I ES GUANYA

C

al dir que la Taüt som la «CAFRA» de les falles. Com a comissió molt participativa, ens apuntem a tot allò que faça falta: sainets, teatre, jocs de taula, jocs d'enginy, Lletres Falleres i, com no, tota mena d'esports. Som cultura, som esport i som falla. Som la CAFRA!

A més, se'ns dona molt bé tot el que fem, perquè comptem amb fallers i falleres preparats per a qualsevol cosa i, alhora, som hipercompetitius. Així ho demostrem en cada activitat en què participem, i en l'àmbit esportiu no podíem ser menys.

Durant l'exercici 2025, hem participat amb molt d'orgull representant l'escut de la nostra comissió en diverses activitats. És un sentiment de màxima satisfacció poder portar el nom de la nostra falla. A continuació, fem un repàs dels resultats esportius d'enguany:

Campionats en què hem participat: Futbolí, Futbol Sala Infantil i Cadet.

Podis aconseguits:

- * **Tercer lloc** en el Trencaclosques Adults.
- * **Segon lloc** en el Trencaclosques Infantil i Cadet, Tennis Taula i Dards.
- * **Dos primers llocs i banderins** al Campionat de Voleibol i al tradicional Campionat de Pic i Maneta.

Una llàstima no haver pogut participar als campionats de pàdel ni a un esport tan tradicional i autòcton com és la pilota valenciana, per falta de participació d'altres falles. Els nostres fallers i falleres estaven preparats per donar-ho tot i fer visible, una vegada més, totes les activitats proposades des de la Junta Local Fallera de Cullera.

Ara sols queda participar al Campionat de Futbol Sala Adults, on els nostres «cafres» futbolers i futsalers intentaran, com sempre, aconseguir un gran resultat i alçar un altre banderí.

Estem molt orgullosos de la nostra comissió! Gràcies a l'actitud, esforç i implicació de tots i totes en cadascuna de les activitats dutes a terme. Sense vosaltres, res seria possible.

Sou la «CAFRA» més gran del món! Seguim el nostre camí, seguim fent història!

Equip cadet
futbol sala 2021

Campionat futbolí 2021

Equip cadet
trencaclosques 2021

Equip futbolí 2021

Equip infantil
futbol sala 2021

Equip volei platja 2024

Trail Nocturn

Trail Nocturn

Equip Taüt
trencaclosques Adult

les dones col·labo- Radores

Amparo Barberà
Dona Col·laboradora major

Al mateix temps que renaixia la Falla Taüt de Cullera a finals dels anys setanta, també emergia un grup especial dins la comissió: les col·laboradores. En aquells temps, la gent les coneixia com «les dones casades» perquè, encara que moltes d'elles ja no estaven actives com a falleres, mantenien una presència essencial a la falla. Amb els seus marits i fills plenament integrats a la festa, elles van decidir ocupar un espai que aviat esdevindria imprescindible.

Les pioneres sense capa però amb davantal

Aquestes dones es disfressaven, participaven en obres de teatre, preparaven taules a la barraca i, sobretot, creaven una atmosfera familiar que feia que la falla fos més que una festa: era una segona llar. En una època amb poques comissions falleres, la nostra sempre destacava per ser una de les grans, i no precisament pel nombre, sinó per la passió amb què vivíem cada acte.

LA CAFRADA D'UN DAVANTAL BEN POSAT I UN SOMRIURE DE COMPLICITAT

ORGANITZACIÓ A COP DE RIFA I SOPAR

A finals dels anys vuitanta, el grup es va formalitzar. Ja no eren només «les dones casades,» sinó una autèntica organització amb quotes, rifes, loteries i sopars quinzenals. Els dimarts o dimecres, sense interferir en les activitats dels fallers, es reunien al casal per mantenir viu l'esperit faller... i de passada, el bon humor.

LA COL·LABORADORA MAJOR: REINA SENSE CORONA

En aquest context va nàixer la figura de la col·laboradora major, una mena de reina consagrada que, després de la presentació oficial de la falla, organitzava un sopar al casal per a totes les col·laboradores i els seus convidats. Antigament, l'anaven a buscar amb un radiocasset a piles que reproduïa música fallera a tot volum; ara, el ritual s'ha modernitzat amb una petita xaranga, perquè evolucionem, però sense perdre l'essència.

ARTISTES DE LA VIDA I DE LA FALLA

Durant els noranta i els dos mil, les col·laboradores es van consolidar com l'ànima oculta de la comissió. Organitzaven sopars temàtics amb disfresses, participaven en playbacks

i cosien disfresses per a les cavalcades. Dies abans de les falles, feien bunyols per a tota la comissió, i fins i tot preparaven sopars multitudinaris durant el mes de març. Sempre estaven disposades a ajudar, sense esperar res a canvi, excepte alguna abraçada o un «gràcies» sincer.

COMPROMÍS SENSE HORARIS

Les tasques d'aquestes dones exigien hores de dedicació, sacrificis personals i, sovint, la inversió de recursos propis. Però elles no es rendien mai, perquè sabien que el seu esforç mantenia viva la flama fallera. I quan algú preguntava per què ho feien, responien amb un somriure: «Per amor a la nostra falla.»

FENT FALLA FINS A L'ÚLTIM ENTREPÀ

Aquest compromís es manté viu fins avui. Són presents en cada campionat de parxís entre fallers i col·laboradors, preparant entrepans per al Trail Nocturn de Cullera o organitzant qualsevol esdeveniment que necessite mans voluntàries. Si alguna cosa fa falta, elles estan.

Al cor de qualsevol comissió fallera, s'amaguen persones mogudes per l'amor a la tradició i a la cultura. El seu compromís és una lliçó de solidaritat i passió que assegura que l'essència fallera continue viva i vibrant... amb un davantal ben posat i un somriure de complicitat.

La Promoció de la llengua

Lucia Navarro i Tamara Bou

la nostra comissió fallera, la promoció de la llengua valenciana és una prioritat que es reflecteix en totes les activitats que organitzem al llarg de l'exercici faller.

Un dels pilars fonamentals per a aconseguir-ho és que totes les comunicacions internes es facen en valencià normatiu, des de les circulars informatives fins a les rifes, les paperetes de loteria i les publicacions a les xarxes socials. D'aquesta manera, garantim que tot allò que fem dins de la comissió siga en la nostra llengua, creant un ambient més pròxim i fomentant l'ús del valencià en tots els àmbits de la nostra activitat fallera.

La delegació de Cultura de la nostra comissió és un referent en la promoció del valencià, ja que organitza una gran varietat d'activitats que fomenten el coneixement i l'ús de la nostra llengua de manera divertida i creativa. El teatre ocupa un lloc destacat, i enguany la nostra delegació ha obtingut el primer premi al Concurs de Teatre de la Junta Local Fallera de Cullera

amb l'obra *Atles de geografia humana*, reconeixent així la implicació i l'esforç dels nostres artistes. A més, per primera vegada, hem participat en el prestigiós Concurs de Teatre Vila de Mislata, una experiència molt enriquidora que ens ha permés donar a conèixer la nostra obra en altres localitats.

Així mateix, la delegació de Sainet ha continuat amb la seua tradició de participar en la VII Mostra de Sainets *Domènec García*, amb l'obra *La mèdium*, una activitat que sempre està al servei de la solidaritat i que, un any més, ha beneficiat l'Associació AFASAW Síndrome de Wolfram.

D'altra banda, la delegació de Llibret és una altra de les grans impulsores de la llengua a la nostra comissió. Cada any, el nostre llibret es redacta en valencià i està dedicat a un tema específic que ens permet aprofundir en diferents aspectes de la nostra cultura i tradicions. A través dels textos que el componen, podem descobrir les crítiques en vers que descriuen els monuments fallers del pròxim exercici, una manera creativa i molt particular de fer crònica i crítica social. Així, el llibret no només servix per a divulgar les nostres tradicions, sinó també per a enfortir el nostre vincle amb la llengua i la cultura valenciana.

A més de totes aquestes activitats, des de la delegació d'Ús i Promoció del Valencià ens encarreguem de coordinar i organitzar diverses iniciatives que fomenten l'ús correcte de la llengua. Celebrem concursos com el Concurs de Redacció, on els fallers poden demostrar les seues habilitats literàries escrivint en valencià sobre temes relacionats amb la nostra festa i la nostra cultura. També organitzem el Concurs de Crítica Satírica Local, en què els participants poden expressar la seua visió sobre l'actualitat i les falles del nostre poble amb un to humorístic i un ús ric i variat del valencià.

Les presentacions de llibres en valencià són també una activitat que promou la lectura i l'amor per la nostra llengua. Autors i escriptors de la nostra terra venen a compartir les seues obres, enriquint la nostra comissió amb noves idees i reflexions.

Per a completar l'ambient de festivitat i tradició, compartim receptes de la cuina típica valenciana, explicades, per descomptat, en valencià. Les nostres reunions gastronòmiques no només són un èxit culinari, sinó també una oportunitat per a practicar i enriquir el nostre vocabulari en la llengua.

En l'àmbit musical, també dediquem temps a escoltar cançons de grups musicals en valencià, amb l'objectiu d'apropar les noves generacions a la música en la nostra llengua i demostrar que el valencià no és només un mitjà de comunicació, sinó també una llengua viva en l'art i la cultura popular.

Finalment, organitzem activitats per a compartir curiositats en dates assenyalades de la nostra història, tradicions i festes, connectant la llengua amb els valors i la història de la nostra terra. També duem a terme dinàmiques relacionades amb refranys i expressions populars, on els fallers poden descobrir i utilitzar frases i dites pròpies de la nostra cultura, fomentant així el seu ús quotidià.

En resum, des de la nostra comissió fallera treballem incansablement per fer que la llengua valenciana siga una part fonamental de les nostres activitats. No és només un element cultural, sinó també un vehicle de comunicació i un patrimoni que hem de preservar i fomentar entre tots. Les activitats organitzades durant l'exercici faller són una mostra clara de la nostra passió per la llengua i la cultura valenciana, i estem segurs que, any rere any, seguirem sumant més iniciatives per continuar promocionant el valencià com a llengua viva i activa en tots els àmbits de la nostra festa.

Activitat de manualitats i enginy

Concurs de cartes de Reis Mags

Presentació llibre

Presentació llibre

sinopsi sàinet falla taüt 2024

Ramon Marí Bohigues

U

n altre any, el grup de sàinet de la Falla Taüt ens va divertir en oferir-nos la representació d'una divertida obra de teatre en la mostra de sàinets *Domènec García* que organitza la Junta Local Fallera.

Aquest any el nostre grup va representar el sàinet *La Mèdiu*, obra original escrita pel nostre faller Ramon Marí Bohigues.

L'obra ens conta les vicissituds que ocorren en torn a una mèdiu dona llesta que exerceix el seu peculiar ofici enmig d'un ambient alié i enrarit però, al mateix temps, familiar i proper.

Tots sabem que els esperits no existeixen, però l'aparició de certs fenòmens paranormals provoca un clima de tensió que quedarà resolt amb un desenllaç sorprenent que farà recapacitar a tots.

Vull significar que enguany hem aconseguit recuperar per a la causa dos antics actors, quasi oblidats, que han tornat al món

AC Falla Taitt Dos mil vint-i-cinc Cafra Sainet Dos-centes noranta-dos i Dos-centes noranta-tres

de la representació, no i sí, per quedar-se de nou en ell. Susi, Sapí moltíssimes gràcies per formar part d'aquesta aventura!

El repartiment d'actors en la part artística fou la següent:

DORA DORIAN (la Mèdium) Mònica Marí

LOLI Asun Álvarez

JOAN Pablo del Arco

SUSO Juan Sapiña

PILAR Mª Àngels Melero

XIMO Pep Bou

SARA Susi Melià

JORDI Paco Grau

Pel que fa a la part tècnica, van estar:

REGIDORA Maria José Cruanyes

TRASPUNT Victoria Jiménez

DIRECCIO Ramon Marí

Tots ells varen fer passar una estona molt agradable al públic que es va congrega al saló d'actes de la Casa de la Cultura. Aprofite per donar les gràcies a tots els que, d'alguna manera o altra, han col·laborat en aquest muntatge i vull comminar-los a seguir endavant amb noves i futures representacions.

El nostre teatre

Redacció

UN ORGULL COMPARTIT

En aquestes planes trobareu un recull fotogràfic que immortalitza la magnífica actuació teatral de 2024, un any que marca un abans i un després per al nostre grup de teatre. L'obra, guanyadora del concurs de teatre organitzat per la Junta Local Fallera, ha sigut reconeguda pel seu alt nivell artístic i seleccionada per a participar en el prestigiós concurs de teatre de la Vila de Mislata.

El passat mes d'octubre, vam deixar la nostra empremta amb una actuació excel·lent que va captivar públic i jurat, obtenint la nominació de Fabiola Morant com a millor actriu. Aquest èxit és fruit del treball incansable, la passió i el saber fer del nostre equip, que ha sabut demostrar, una vegada més, que el teatre faller pot ser sinònim de qualitat i emoció.

AC Falla Tait Dos mil vint-i-cinc Carra Teatre Dos-centes noranta-sis i Dos-centes noranta-set

Cullera, bressol de les lletres falleres

Redacció

PODEU ACCEDIR
A L'ACTE COMPLET AL QR

e

El 10 de maig de 2024, l'Auditori del Mercat de Cullera es va convertir en l'escenari perfecte per acollir la **Festa de les Lletres Falleres**, un esdeveniment que, per primera vegada, va fer parada a la nostra ciutat gràcies a l'A.C. Falla Taüt, membre orgullós de la Federació de les Lletres Falleres i amfitriona d'aquesta celebració. Amb la col·laboració inestimable de la Junta Local Fallera i la Regidoria de Cultura de Cullera, la nit es va convertir en una autèntica mostra d'excel·lència cultural i fallera, rebent l'enhorabona i agraïment dels assistents.

L'arribada a l'Auditori es va transformar en una experiència especial: la catifa roja s'estenia des dels jardins fins a la font, oferint una panoràmica única del Castell de Cullera. El *photocall*, decorat amb delicadesa i estil,

UNA NIT DE CULTURA, ART I GERMANOR

esdevenia parada obligatòria per a immortalitzar els somriures i l'elegància dels assistents. A l'interior, un escenari impecablement engalanat esperava els seus protagonistes: les falles nominades i guardonades.

La vetlada es va omplir de màgia gràcies a una cuidada combinació d'espectacles visuals, dansa, humor i música, que van donar vida a una festa on les autèntiques protagonistes eren les lletres. Les diferents categories premiades van posar de manifest l'esforç de les comissions falleres per fer de cada llibret una joia literària, un tresor cultural que transcendeix més enllà de la festa.

Entre aplaudiments i emocions, la nit va concloure amb un **sopar de germanor al casal** de la Falla Taüt, un tancament immillorable per a una festa que, sense dubte, serà recordada com un èxit rotund. Cullera va demostrar que la cultura fallera i literària troba en aquesta ciutat un espai idoni per florir, i la Falla Taüt es va consolidar, una vegada més, com una referència d'amor per les lletres, la tradició i la innovació.

Gràcies a la Federació de les Lletres Falleres per la confiança, a la Regidoria de Cultura i a la Junta Local Fallera de Cullera i tots els que van fer possible aquesta nit inoblidable. Per molts anys més d'història, lletres i falles!

AC Palla Taüt

Dos mil vint-i-cinc

Cafrà

Festa de les Lletres Falleres

Tres-centes i tres-centes una

5a Gala Ü

Nacho Romero

Faller

UN HOMENATGE A LA CULTURA I LA TRAJECTÒRIA FALLERA

La nit del 16 de febrer de 2024 es va viure un esdeveniment especial en la plaça que ha estat testimoni de la història de la Falla Taüt. La 5a edició de la Gala Ü va ser una celebració cultural i un homenatge als valors i tradicions que defineixen, no només la nostra comissió, sinó també la festa de les falles i el barri que ens ha vist créixer. Aquesta gala va estar carregada d'emocions, reconeixements i actes que van remarcar la importància de la cultura valenciana i el camí recorregut durant 50 anys d'història.

HOMENATGE ALS GRUPS DE TREBALL CULTURAL

Com cada any, el primer acte de la nit va ser un reconeixement a aquells membres de la comissió que dediquen el seu temps i esforç a promoure i preservar la cultura

valenciana a través de diverses activitats. Des del teatre fins a la promoció del valencià i el llibret, la Falla Taüt ha estat des de ja fa més de 10 anys un motor cultural a la ciutat de Cullera. El grup de teatre de la falla, format per apassionats de l'escena, s'ha consolidat com un referent local des de la seua creació el 1986. Aquest any han tornat a demostrar el seu talent amb la representació de l'obra *Atles de geografia humana* al febrer de 2024 i el grup de sainet amb la seua participació a la mostra de sainets amb l'obra *Mon pare* escrita i dirigida pel nostre faller Ramon Marí.

El treball de la comissió en la promoció del valencià també ha estat una prioritat. Aquest any hem seguit amb activitats que fomenten l'ús de la nostra llengua amb un segon premi de la Junta Local Fallera, però per damunt de tot amb l'objectiu de mantenir viu aquest patrimoni tan essencial per a les falles. A través de cada activitat, contribuïm a divulgar la festa, els nostres costums i la nostra identitat.

LLIURAMENT DELS PREMIS LITERARIS I CULTURALS

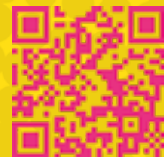
Un dels moments més esperats de la nit va ser el lliurament dels premis culturals. La Falla Taüt organitza anualment concursos que promouen la creació literària i fotogràfica, tant entre adults com joves, amb temàtiques relacionades amb el lema del nostre monument 2024: «L'art de cuidar-la: la natura». El II Concurs de Fotografia, que en 2024 va estat centrada en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), va premiar les millors obres que vinculaven imatges creatives amb la sostenibilitat i el futur del nostre planeta. El concurs va comptar amb un premi del jurat i un premi per votació

popular a través de les xarxes socials, que van donar visibilitat a les obres presentades.

A més, el VI Concurs de Crítica Satírica va mantenir viva la tradició de la crítica local, on els participants van explorar temes sobre la ciutat de Cullera amb la sàtira característica de la nostra festa. Els textos premiats van captivar per la seua agudesia i humor, contribuint a preservar un estil literari essencial en les falles. Per la seua banda, el IV Concurs de Redacció Juvenil, destinat a joves d'entre 12 i 16 anys, va premiar la creativitat de les noves generacions, que van escriure sobre com protegir la natura en el marc temàtic de la falla d'enguany: «L'art de cuidar-la: la natura».

PRESENTACIÓ DEL PASDOBLE FALLA TAÜT

Un dels moments més emotius va ser la presentació oficial del pasdoble «Falla Taüt», una composició creada pel mestre José Luis Peiró i regalada a la comissió per la Fallera Major, Gemma Chofre. La música és una de les grans ambaixadores de la nostra cultura i aquest pasdoble es convertirà, sens dubte, en un símbol de la nostra festa. La fallera major, emocionada, va lliurar les partitures al president de la comissió, Óscar Sapiña, i als representants infantils, Valeria Sarrión i Alejandro Montalvo, qui custodiaran aquesta obra com a part de l'arxiu musical de la falla. El moment culminant va arribar amb la interpretació del pasdoble per part d'una representació de músics de les bandes de l'Ateneu Musical i de Santa Cecília de Cullera, que va omplir l'Auditori del Mercat de música i emocions.

Gala Ü. Pasdoble
regal de Gema Chofre
Fallera Major 2024

Gala Ü. Pasdoble
Regal de Gema Chofre
Fallera Major 2024

Gala Ü. Pasdoble
regal de Gema Chofre
Fallera Major 2024

LLIURAMENT DEL GUARDÓ Ü A LA TRAJECTÒRIA EN PRO DE LES FALLES

El Guardó Ü, que ja és una institució en la nostra gala, va ser creat per reconèixer aquelles persones o entitats que han dedicat la seua vida a promocionar la festa de les falles i la cultura valenciana. Aquest any el guardó va ser atorgat a Joan Castelló i Lli, una figura clau en la història de les falles de Cullera. Escriptor, periodista i membre de l'Associació d'Estudis Fallers, Castelló ha estat un incansable defensor de la nostra cultura, documentant la història de les falles i contribuint amb la seua experiència a diversos llibrets de falla. El seu treball altruista ha estat reconegut amb aquest premi merescut que simbolitza l'agraïment de tota la comissió per la seua dedicació.

Gala Ü
Guardó Ü 2024 Joan Castelló

DESCOBRIMENT DE LA PLACA COMMEMORATIVA DEL 50È ANIVERSARI

El 50è aniversari de la Falla Taüt va ser marcat amb un acte simbòlic: el descobriment d'una placa commemorativa a la plaça que ens ha vist créixer. Aquesta placa és un recordatori per a les generacions futures del mig segle d'història de la nostra comissió, que s'ha anat consolidant com una peça clau en la vida cultural i festiva de Cullera. El descobriment de la placa va ser un moment de gran emotivitat, que va reafirmar el compromís de la Falla Taüt amb el seu barri i la seua història.

VÍDEO HOMENATGE ALS 50 ANYS DEL BARRI

Per a tancar la nit amb un toc sentimental, es va projectar un vídeo a les façanes de la plaça que feia un recorregut per la història del barri i de la comissió durant els últims 50 anys. Imatges de festes passades, moments de convivència i els canvis viscuts al barri van ser presentats davant d'un públic emocionat. Aquest homenatge visual va permetre a tots els presents recordar el camí recorregut i sentir l'orgull de formar part d'aquesta història compartida.

La 5a Gala Ü va ser molt més que una simple celebració: va ser un homenatge a la cultura valenciana, a la dedicació i a l'esforç de tantes persones i un recordatori del nostre compromís amb la preservació de les tradicions que ens defineixen. Amb la música, els reconeixements i la memòria col·lectiva, la Falla Taüt va viure una nit que quedarà gravada en els cors de tots els que van ser-hi presents.

Gala Ü. Inauguració casal

Gala Ü. Videomapping

Gala Ü. Videomapping

Gala ü. Inauguració casal

Gala ü. Inauguració casal

Gala ü. Inauguració casal

Gala Ü. Presentació llibret

Resum gala 50 aniversari

Gala 50 Aniversari

Gala 50 Aniversari
FFMM i Presidents

Gala 50 Aniversari
Falleres Majors Infants

Gala 50 Aniversari
Falleres Majors

Gala 50 Aniversari
Presidents

Gala 50 Aniversari
Presidents Infants

AC Palla Taüt Dos mil vint-i-cinc Caçra Resum Gala 50 Aniversari Tres-centes deu i tres-centes onze

Gala 50 Aniversari
FM Infants
i Presidents Infants

Gala 50 Aniversari
Cercavila

Gala 50 Aniversari
Cercavila

Gala 50 Aniversari
Cercavila

Gala 50 Aniversari
Cercavila

Gala 50 Aniversari
Presidentes
i Presidents d'Honor

Gala 50 Aniversari

Gala 50 Aniversari

Gala 50 Aniversari

Gala 50 Aniversari

AC Falla Taüt Dos mil vint-i-cinc Cafra Resum Gala 50 Aniversari Tres-centes dotze i tres-centes tretze

L'ESFORÇ PER ADAPTAR EL CASAL

COMPROMÍS AMB
EL VEÏNAT I LA FESTA

la Falla Taüt de Cullera, creiem fermament que la convivència amb el nostre entorn és un valor fonamental. Des de fa dos anys, quan ens traslladarem al nostre nou casal, hem treballat incansablement per adaptar les instal·lacions a la normativa de casal tipus B. Aquest esforç ha suposat un compromís ferm per part de tota la comissió per insonoritzar i adequar l'espai amb un sistema de so modern que minimitza el soroll i evita molèsties al veïnat.

Amb una inversió de milers d'euros distribuïda al llarg de dos exercicis, hem realitzat una sèrie d'actuacions que no sols garanteixen el compliment de la normativa vigent, sinó que també reflecteixen el nostre respecte pel veïnat i la nostra voluntat de ser un bon exemple de convivència.

Aquest projecte no hauria sigut possible sense el treball conjunt de la directiva i de molts fallers que han dedicat hores i esforços per fer realitat aquest objectiu. En especial, volem destacar la implicació i la dedicació de persones clau com Vicent Sapiña fill, Toni Pedrós «El Mosco», Òscar Agud, Santi Sánchez, Eli Todosantos, Dunia Valero i Rocío Soler. Cadascun d'ells ha aportat el seu talent, la seua energia i la seua estima per la comissió, fent possible una fita que ens ompli d'orgull.

Gràcies a aquest treball, no sols hem adaptat el nostre casal per complir amb la normativa, sinó que hem aconseguit millorar la qualitat de les nostres celebracions, assegurant que la música, l'alegria i l'esperit faller continuen sent l'essència de la nostra festa, però sempre amb respecte cap al nostre entorn.

Aquest esforç és una mostra més de la capacitat de la Falla Taüt de Cullera per créixer, superar reptes i avançar amb la mirada posada en el futur, sense oblidar mai els valors que ens defineixen com a comissió. Gràcies a tots els qui ho heu fet possible!

LES CÔSES

MÉS

XICÔTETES

DESCOBRIM a tete i teta

PRÒLEG DE LA SECCIÓ INFANTIL

e

n aquest llibre de la Falla Taüt, obrim les portes a un món de fantasia i ens presentem a dos personatges molt especials: Tete i Teta. Ells seran els nostres guies en aquesta aventura plena de contes, diversions i ensenyaments.

Tete i Teta tenen un gran talent: saben fer que els problemes grans es facen més menuts. Per a ells, una «moguda» pot convertir-se en una «mogudeta», i una «molèstia» pot transformar-se en unes «molestiïta». Amb el seu exemple, aprenem que les coses xicotetes són molt més portables i que, sovint, tot té una part positiva si ho sabem mirar amb ulls d'il·lusió.

La secció està dividida en cinc contes, cadascun amb una història on Tete i Teta ens guiaran pas a pas. A més, cada conte estarà

acompanyat de jocs divertits i de pictogrames
inclusius, perquè tothom puga gaudir i aprendre
amb facilitat.

Al llarg d'aquestes pàgines, Tete i Teta
ens ensenyaran a relativitzar els problemes,
a trobar solucions creatives i a descobrir
com les dificultats poden ser oportunitats
per aprendre i créixer. És un viatge ple de valors,
alegria i lliçons que es queden al cor.

Prepareu-vos per a somriure, imaginar
i aprendre amb ells. Perquè amb Tete i Teta,
tot sembla més senzill, més lleuger i, sobretot,
més divertit!

EL PRINCÍPI de la història

a Cullera hi havia una falla amb una llarga i bonica tradició. Aquesta falla comptava amb molts fallerets i falleretes que, durant la setmana fallera, es reunien cada dia per a gaudir d'un munt d'activitats divertides. Al casal berenaven junts, jugaven a la plaça, feien dibuixos i manualitats, tiraven coets i ajudaven els majors a organitzar els ninots per al dia de la plantà. Tot plegat, envoltats dels seus amics i amigues, vivien la festa amb alegria.

Entre tots, hi havia un falleret morenet, amb uns ulls redonets i brillants, que sempre estava disposat a ajudar en tot el que fera falta. Els seus pares l'havien portat a la falla des que era un bebé, i allí havia crescut envoltat d'amiguets i amiguetes. La seua millor amiga era

la Teta, una xiqueta molt divertida i de rialla fàcil, amb qui compartia mil aventures.

Cada vesprada de la setmana fallera, la colla d'amics es reunia per a passar-ho bé. Un dia, mentre estaven jugant, la Teta tingué una idea.

--Tete! Què et sembla si escalem la muntanya d'arena? A veure qui arriba primer al cim!

--Clar que sí, Teta! Mira, dibuixaré una línia de partida amb un trosset de guix perquè la puguem veure bé.

Els pares, que observaven des de prop, els van donar la senyal d'eixida:

--Vinga, preparats? Un, dos i tres... ja!

Els dos fallerets començaren a córrer tan ràpid com podien. Quan arribaren a la muntanya d'arena, començaren a escalar-la amb energia.

La sorra seca feia que s'afonaren un poc, però no es rendiren i continuaren pujant amb entusiasme. Finalment, el Tete arribà primer al cim i, amb els bracets en alt, celebrà la seua victòria.

--He guanyat! --cridà emocionat.

--Oooh, quina pena... --digué la Teta, amb un poquet de tristesa--. No he pogut arribar abans que tu.

El Tete, en veure la seua amiga desanimada, li va dir amb un somriure:

--No et preocupes, Teta. Tinc una altra idea! Fem un altre concurs. Seiem a prop de la línia de partida i traiem tota la sorra de les sabates. A veure qui fa el muntó més gran!

--Quina bona idea, Tete! Va, anem allà mateix!

Els dos se n'anaren a seure al costat de la línia i començaren a buidar-se les sabates. Amb molta paciència, formaren dos muntons de sorra. Quan acabaren, tots dos miraren els resultats.

--Vaja, Teta! Has guanyat tu! El teu muntó de sorra és molt més gran que el meu! --digué el Tete admirat.

--És veritat! --respongué la Teta rient--. Quasi el doble!

Aquella vesprada acabà amb grans rialles i tots dos tornaren a casa contents, amb moltes ganes de viure noves aventures junts el dia següent.

● Endeivalles:

- ▷ En la nit de la cremà, el meu destí és abraçar-me, encara que en la vida vaig ser art, en cendres cauré. Què soc?
- ▷ En un concurs d'art, els millors es trien, però si no em salves, al foc jo em dirigisc. Què he de ser per a no ser cendra?
- ▷ Soc un esclat que alegra el dia, en la plaça ressona amb gran melodia. Si no m'escoltes, almenys em pots olorar . Què soc?
- ▷ Al març m'encenen, al març m'apaguen, soc un gran espectacle que a tots agrada. Què soc?

● Compta quants elements són de cada grandària

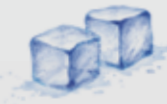
Gran

Mitjà

Xicotet

PERSONATGES:

TETA

TETE

1

1

En una Falla d'un poble,

1

Un grup de xiquets gaudia

Totes les vesprades de la setmana fallera

amb jocs, manualitats i activitats.

Tete i Teta, amics, estaven

escalant

una

muntanya

de

sorra,

només Tete

va aconseguir arribar

primer.

Per

animar

Teta, va

proposar

un

nou

joc:

Veure

qui

tenia

més

sorra a

les

sabates.

Aquesta

vegada

va

guanyar

Teta,

i van

riure

feliços.

Van concloure

el

dia

contents .

DIVERTIR-SE I COMPARTIR

e

ls berenars de la setmana fallera eren sempre una vesprada d'aventures per als dos fallerets. Era el moment ideal per a retrobar-se i passar-ho d'allò més bé amb la colla.

Aquella vesprada els esperava una de les activitats més esperades: la trenada de perols. El Tete estava emocionat, era un dels seus dies favorits.

--Teta! Tinc moltes ganes de jugar esta vesprada! Espere trencar el perol a la primera. He estat assajant a l'hort del iaio amb una canya, imaginant que li pegava al perol ben fort.

--Ostres, Tete! Jo no jugue des de l'any passat. No sé si l'encertaré... --digué la Teta un poc nerviosa.

--Clar que sí, Teta! Ja voràs com ho fas genial. I, a més, segur que els dos aconseguim les llepolies que hi ha dins.

Amb il·lusió, es van posar a la cua, esperant el seu torn. Tots els fallerets estaven igual d'emocionats, esperant que els cridaren

Realitza els encreuat de l'amistat:

- 1 FER A UN ALTRA PERSONA PARTICIP D'ALGUNA COSA QUE ÉS TEUA.
2. REGLES DE CONDUCTA I ACTITUDS SEGONS LES QUALS ENS COMPORTEM I QUE ESTAN D'ACORD AMB ALLÒ QUE CONSIDEREM CORRECTE.
3. PROPORCIONAR (A ALGÚ) ALGUNA COSA QUE SIGA ÚTIL O NECESSARI PER A ACONSEGUIR UN FI.
4. ACTIVITAT, L'OBJECTIU DE LA QUAL ÉS L'ENTRETENIMENT, LA DIVERSIÓ, LA SATISFACCIÓ I L'ALEGRIA.
5. SENTIMENT POSITIU QUE ES MANIFESTA A TRAVÉS D'UN BON ESTAT D'ÀNIM, AMB TENDÈNCIA AL RIURE O AL SOMRIURE.

6. CADASCUN DELS INDIVIDUS DELS QUE ES COMPON UNA COMUNITAT.
7. POSSEIR UNA DISPOSICIÓ PER FER EL BÉ, AJUDAR, ACOMPANYAR I CUIDAR ALS QUI EL NECESSITEN, SENSE ESPERAR RES A CANVI.
8. VALOR QUE PERMET QUE LA PERSONA PUGA RECONÈIXER, ACCEPTAR, APRECIAR I VALORAR LES QUALITATS DELS ALTRES I ELS SEUS DRETS.
9. LLEIALTAT, OBSERVANÇA DE LA FE QUE ALGÚ DEU A UNA ALTRA PERSONA
10. OFERIR UN ASPECTE ALEGRE O GOJÓS.
11. GRUP D'ÈSSERS HUMANS QUE ES REUNEIXEN I TREBALLEN CONJUNTAMENT PER ACONSEGUIR UNA META COMUNA.

per a començar. La norma era clara: només es podien fer cinc intents per a trencar el perol.

Quan li va tocar el torn a la Teta, molts amiguets ja guardaven les llepolies que havien aconseguit per a menjar-les després del berenar. La Teta agafà amb força el pal, li van tapar els ulls amb un mocador i li feren donar unes voltes sobre si mateixa abans de començar.

--Ànim, Teta! Dona-li fort! --cridaren els altres.

A la segona vegada que colpejà, el perol es trencà en mil trossets, i totes les llepolies caigueren a terra. Amb un gran somriure, la Teta recollí les llepolies. Ho havia aconseguit!

Quan arribà el torn del Tete, ell agafà el pal amb molta determinació i començà a colpejar l'aire amb ganes. Però no hi hagué sort. Després dels cinc intents, no havia encertat, i el seu torn havia acabat. El Tete es quedà un poc decebut.

--Uf... Quina pena. Volia tant aconseguir les llepolies... --digué, mirant cap avall.

La Teta, amb el seu somriure de sempre, s'acostà al seu amic.

--Tete, no cal que estigues trist.

De vegades, encara que tingues moltes ganes i t'esforces molt, no sempre ix com esperem. Però això no passa res.

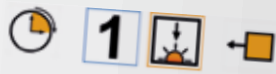
--Tenia tanta il·lusió... Ara m'he quedat sense res. --suspirà el Tete.

--De cap manera! Mira, ací tinc les meues llepolies. Les compartim!

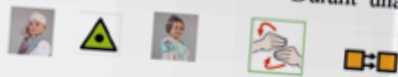
Els ulls del Tete s'il·luminaren.

--De veritat? Gràcies, Teta! Eres una amiga genial!

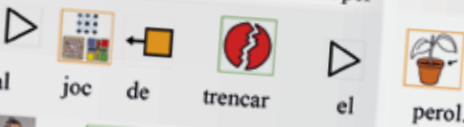
Amb un somriure d'orella a orella, els dos fallerets compartiren les llepolies i continuaren gaudint d'una vesprada plena de diversió i amistat.

Durant una vesprada de la setmana fallera,

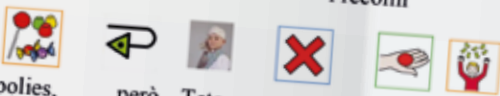
Tete i Teta es preparaven per

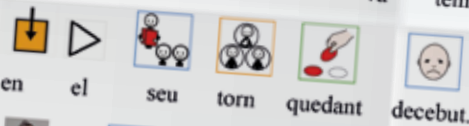
al joc de trencar el perol.

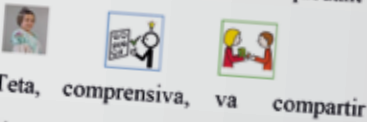
Teta va aconseguir trencar-lo i recollir

llepolies, però Tete no va tenir sort

en el seu torn quedant decebut.

Teta, comprensiva, va compartir

Les seues llepolies amb ell,

mostrant-li la importància de compartir.

Van gaudir junts de les llepolies.

Així va acabar una vesprada d'amistat i diversió.

Junts és Sempre millor

Junts és sempre millor

Un dels jocs preferits de Tete i Teta era la pilota valenciana. Un dia, passejant pel poble, es van aturar en sec davant d'un cartell que anunciava un torneig al trinquet local.

--Anem a participar, Teta! --digué el Tete amb els ulls brillants d'emoció.

--Sí! Serà molt divertit! A més, aprendrem a jugar i ens ho passarem genial! --afegí la Teta amb entusiasme.

Van començar a entrenar cada vesprada després de l'escola. El Tete destacava per la seua velocitat i agilitat, mentre que la Teta era coneguda per la seua gran precisió a l'hora de colpejar la pilota. Formaven un gran equip, però també eren conscients que el torneig seria

un repte, ja que s'hi presentaven equips molt forts.

El dia del torneig, els dos fallerets van jugar amb moltes ganes. Gràcies a la seua coordinació i esforç, van guanyar els primers partits. Però a mesura que avançaven en les rondes, els rivals es feien més difícils de vèncer.

En la semifinal, els esperava un equip molt experimentat. La Teta, decidida a guanyar a qualsevol preu, va començar a jugar amb molta agressivitat, oblidant-se de coordinar-se amb el Tete. Aquesta falta de treball en equip va fer que començaren a perdre punts.

--Teta, hem de recordar que som un equip. No podem guanyar si no treballem junts! --li digué el Tete, intentant calmar la situació.

La Teta, conscient de la seua actitud, va parar uns segons per reflexionar.

--Tens tota la raó, Tete. Ho sent molt. Tornem a jugar com sempre: ajudant-nos l'un a l'altre.

Amb aquesta mentalitat renovada, van recuperar la seua coordinació, es van comunicar millor i van començar a confiar mútuament. Gràcies a això, aconseguiren capgirar el marcador i guanyar la semifinal.

La gran final els enfrontà contra l'equip més fort del torneig. Era un partit difícil, però estaven disposats a donar el millor d'ells mateixos. Jugaren amb tot el cor, amb valentia i amb una gran complicitat.

Després d'un partit molt disputat, el Tete i la Teta es proclamaren campions del torneig. Saltaren d'alegria, orgullosos del que havien aconseguit junts.

--Ho hem aconseguit, Teta! --digué el Tete amb un gran somriure.

--Sí! Però el més important és que ho hem fet junts! --respongué la Teta emocionada.

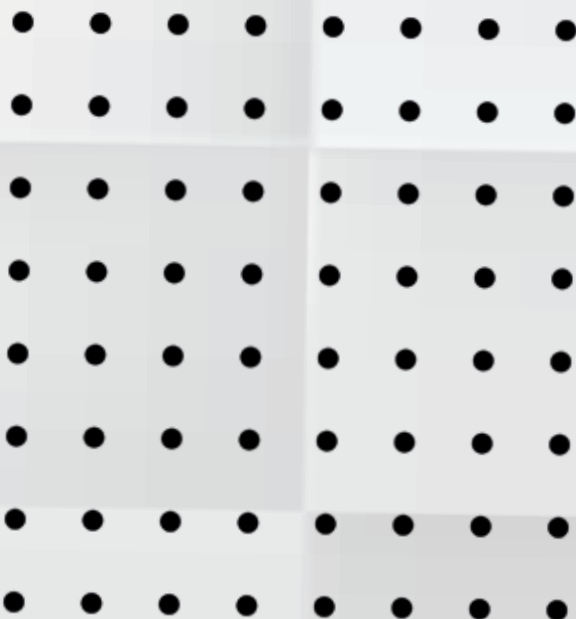
Aquell dia, Tete i Teta van aprendre una lliçó que guardarien per sempre: tant en els jocs com en la vida, treballar en equip, comunicar-se i confiar en els altres és la clau per aconseguir grans èxits. Una vegada més, havien descobert la importància de la cooperació i l'amistat.

● El tancat, joc d'equip:

Regles:

- Un torn es compon d'una única acció
- La línia ha de ser recta i seguir la direcció de dalt-a baix o de dreta- esquerra (mai diagonal)
- Una mateixa línia només pot tocar dos punts que han de ser correlatius.
- Al fer un quadre poses la teu lletra.
- Qui més quadres obté guanyarà.

Tete i Teta van decidir participar en un concurs

de pilota valenciana i es van preparar per millorar.

Encara que van començar guanyant

gràcies al seu treball en equip,

van tenir problemes perquè Teta

va jugar sola. Van pensar

i van tornar a coordinar-se,

aconseguint arribar a la final.

El seu esforç i cooperació els van portar a la victòria.

Han après que treballar junts i confiar

és clau per assolir les metes

i gaudir de l'èxit compartit.

Saludable és sempre millor

S

aludable és sempre millor

Un dia, després dels jocs a la Falla, les delegades de festes infantils van anunciar amb entusiasme:

--Demà farem una activitat nova! Hi haurà un gran concurs de berenars creatius!

--Què divertit! --va exclamar el Tete amb els ulls il·luminats. --Podríem participar i preparar un berenar deliciós!

--Sí, seria genial! Però, què podríem fer? --va preguntar la Teta, pensativa.

Van decidir anar a casa de la Teta per pensar idees. A la cuina, van començar a parlar dels seus berenars preferits. El Tete adorava els entrepans de pernil i formatge, mentre que la Teta preferia les fruites fresques i els suc natural.

--Per què no fem una combinació de tot? --va suggerir el Tete amb entusiasme. --Podríem

fer entrepans saludables amb fruita i suc natural.

La Teta hi va estar totalment d'acord, i es van posar mans a l'obra. Van decidir preparar entrepans amb pa integral, pernil, formatge, enciam i rodanxes de tomaca. A més, van fer broquetes de fruita amb maduixes, raïm i trossos de plàtan. Per acabar, van preparar un suc natural amb taronges fresques de l'hort del iaio del Tete.

L'endemà, el pati de l'escola estava ple de taules decorades amb berenars de tot tipus. Els altres participants havien preparat pastissos, galetes i dolços. El Tete i la Teta van muntar la seua taula amb les seues creacions saludables, orgullosos de la seua proposta diferent.

Quan el jurat va arribar a la seua taula, es van mostrar sorpresos i encantats.

--Aquests entrepans i broquetes de fruita semblen deliciosos i molt saludables! --va dir un dels membres del jurat amb un somriure.

Després de tastar tots els berenars, el jurat va anunciar els guanyadors:

--El primer premi és per al Tete i la Teta, pel seu berenar creatiu i saludable!

Els dos fallerets van saltar d'alegria i es van abraçar emocionats. Havien guanyat el concurs! Però, més important encara, van aprendre una lliçó valuosa: no sempre cal seguir les convencions per destacar. De vegades, ser creatiu i apostar per opcions saludables pot portar-te a grans èxits.

Amb el cor ple d'alegria, el Tete i la Teta van compartir la seua victòria amb la resta de fallerets, animant-los a provar opcions més saludables en els seus berenars diaris. Així, van descobrir que la creativitat i la salut poden anar de la mà per aconseguir coses meravelloses.

Quant saps amb esta lletra ?:

Regles

- Has de completar les files de cada lletra amb paraules que comencen amb la lletra indicada. A més per a donar-li dificultat pots posar-te temps

LLETRA	OBJECTE XICOTET	NOM D'UNA FALLA	PEÇA D'INDUM ENTARIA	RELACIO NAT AMB AMISTAT
A				
M				
I				
C				

Joc de matemàtiques:

$$\begin{array}{c}
 \text{girl} + \text{wheel} + \text{girl} = 4 \\
 \text{umbrella} + \text{umbrella} + \text{girl} = 7 \\
 \text{wheel} + \text{wheel} + \text{wheel} = 6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 \text{umbrella} + \text{umbrella} + \text{girl} = 7 \\
 \text{wheel} + \text{wheel} + \text{wheel} = 6
 \end{array}$$

$$\begin{array}{c}
 \text{wheel} + \text{wheel} + \text{wheel} = 6
 \end{array}$$

SOLUCIÓ:

$$\begin{array}{c}
 \text{wheel} = \square \\
 \text{umbrella} = \square \\
 \text{girl} = \square
 \end{array}$$

Tete i Teta guanyen un concurs

de berenars

creatius

amb

opcions saludables,

animant

als

altres a escollir

berenars

més

nutritius.

Una gran aventura per davant

U

n dia, a la Falla, van anunciar una emocionant notícia: hi hauria un gran esdeveniment, el «Concurs de Ninots per a Fallers Infantils». El Tete i la Teta es van emocionar immediatament.

--Podríem participar junts! --va exclamar la Teta amb un gran somriure.

El Tete, amb la seua insaciable curiositat, i la Teta, amb la seua creativitat desbordant, estaven entusiasmats. A més, comptaven amb ajuda d'experts: el iaio del Tete i el tio de la Teta, grans artistes fallers, estaven disposats a aportar idees genials.

--Fem un ninot especial que represente l'amistat i la cooperació! --va proposar el Tete.

Van començar de seguida, recollint materials reciclats per donar vida al seu projecte. El Tete

va portar caixes de cartó, mentre que la Teta va reunir pintures i teles velles.

Durant setmanes, van treballar sense descans després de l'escola. Però no va ser un camí fàcil. Sovint es trobaven amb dificultats tècniques o tenien idees diferents sobre com havia de ser el ninot. Una vesprada, després d'una forta discussió, van decidir treballar cadascú pel seu compte.

No obstant això, aviat es van adonar que no era tan divertit fer-ho sols.

Els seus projectes no avançaven com esperaven, i a més, trobaven a faltar l'alegria de treballar junts.

Un dia, el Tete va anar a casa de la Teta amb una proposta:

--Teta, crec que hem de tornar a treballar junts. Amb la teua creativitat i la meua curiositat, podem fer un ninot espectacular.

La Teta va somriure i va contestar:

--Tens tota la raó, Tete. Junts som més forts!

Van reprendre el treball amb entusiasme renovat, escoltant també els savis consells del tio i del iaio. Finalment, van acabar el seu ninot: una preciosa figura de dos amics abraçats, simbolitzant la seua amistat i el poder de la cooperació.

El dia del concurs, el jurat va quedar impressionat amb el seu ninot i amb la història que hi havia darrere. Van guanyar el primer premi, i tota la comissió els va felicitar amb orgull.

Aquella mateixa nit, els seus pares els van reunir amb una sorpresa inesperada:

--Tete, Teta, hem estat pensant en una cosa que segur us farà molta il·lusió... Voleu ser els màxims representants de la vostra comissió aquest any?

Els dos germans es van mirar i, sense dir paraula, es van fondre en una gran abraçada, botant d'alegria. Els esperava un any ple d'aventures falleres i moments inoblidables.

Durant les Falles, van gaudir de totes les activitats, portant amb orgull la banda que els identificava com a representants de la seua comissió. Mentre vivien aquells dies màgics, van reafirmar que l'amistat, la cooperació i la unió són els ingredients secrets per a una diversió assegurada i una vida plena de grans aventures.

● ? ○

● Quina entrada és la correcta per a arribar on estan el Teta i la Teta ?

● Has de llevar 4 colors perquè quede només un.

 Tete i Teta participen en un concurs

   de Ninots, aprenen a treballar en equip

 i   guanyen el primer premi,

 convertint-se en representants
 de la seua comissió fallera.

CUINA MEDITERRÀNIA

Esmorzars, dinars, sopars i tapes per a tots els gustos.

Especialitats:

- Arròs amb bogavant**
- Sarsuela de peix**
- Menú diari variat i de qualitat**

**Gaudeix en el nostre ampli saló menjador
d'un ambient acollidor al cor de Cullera.**

**c/ Barcelona, 2
Reserves al: 629 465 916
46400 Cullera (València)**

Vine i viu una experiència gastronòmica única!

LOS RUPERTOS TRANSPORTES

Albaladejo (Ciudad Real)
617 418 348 • 649 975 814

WWW.CORTEJAMONERO.COM

Casa fundada en 1975

ARTESANOS DEL JAMÓN

GRUPO

isaval
pinturas

 HOTEL
el chalet ***

Email: info@hotelchalet.com
web: hotelchalet.com

Reservas: 96 174 65 35
Fax: 96 174 65 40

C/ JOAQUIN RODRIGO VIDRE 7
46408, FARO DE CULLERA (VALENCIA).

tendencia
MANOLO

Manolo
perruqueria

96 173 84 84

Avda. País Valencià, 27 bis - 46400 Cullera - Valencia

Mobles Sapiña

Realitzem projectes de menjadors i habitacions en 3D

T. 674 780 646
info@moblessapina.com

Carrer del Riu, 12
46400 CULLERA (Valencia)

LEVANTE CENTER piscinas

- PRODUCTOS QUÍMICOS
 - BOMBAS
 - FILTROS
- CLORADORES SALINOS
 - COBERTORES
- DESCALCIFICADORES

TU TIENDA DE PISCINAS EN CULLERA
INFO@LEVANTECENTERPISCINAS.ES

asesoría **AR** Romero

LABORAL, FISCAL, COMPTABLE I JURÍDICA
ADMINISTRACIÓ DE FINQUES I ASSEGURANCES

E-mail: asromero@culleradigital.com
www.asromero.com

C/.Pescadors, 34 . Tels. 961720697 - 961721184 . 46400 CULLERA (Valencia)
C/. Sant Cristófol, 20 bajo . Tel. 961769284 . 46614 FAVARA (Valencia)

CLARA SOLER

**CLARA
SOLER ROMERO**
LOGOPEDA

☎ 677 153 371
✉ CLARASOLR@GMAIL.COM
📄 N° COLEGIADA: 461387
📍 CULLERA, VALENCIA

LOGOPÈDIA GENERAL
ESPECIALITZADA EN MIOFUNCIONALITAT I ATENCIÓ PRIMERENCA

CARPINTERIA MECANICA

fustecu, s.l.

MOBLES A MIDA - RESTAURACIÓ DE MOBLES ANTICS

**SOM LA FUSTERIA DE SEMPRE
I ESTEM A PROP DE TU.**

@fustecu tlf: 645773286 / 645773306

floristería CAROL

Rambla San Isidro, 7 CULLERA

96 172 39 91

Pere Esplugues, 147 ALZIRA

96 240 44 05

1º de Mayo, 13 PATERNA

96 138 63 86

www.floristeriavalencia.com

ALQUILER DE DESPACHOS Y MESAS DE TRABAJO

EN EL CENTRO - CALLE DEL RIU,9

+Info: 661036383

WIFI Alta velocidad

2 Salas de reuniones

Acceso 24h

Ideal para

PYMES y Autónomos

Tarifas flexibles y sin permanencia

INMOBILIARIA

 Ribes

Tu inmobliaria de confianza

620 469 088

609 740 137

www.inmobiliariaribes.com

AGUSTÍN OLIVER, S/N - CULLERA

FINCAS SANTIAGO

AGENTE INMOBILIARIO

**Compraventa inmobiliaria - Administración de fincas
Alquiler de viviendas turísticas - Seguros generales**

Calle Jose Burguera, 2 - Cullera 46400 (Valencia) - kevin@fincassantiago.com

Tel. 96 172 32 34 www.fincassantiago.com

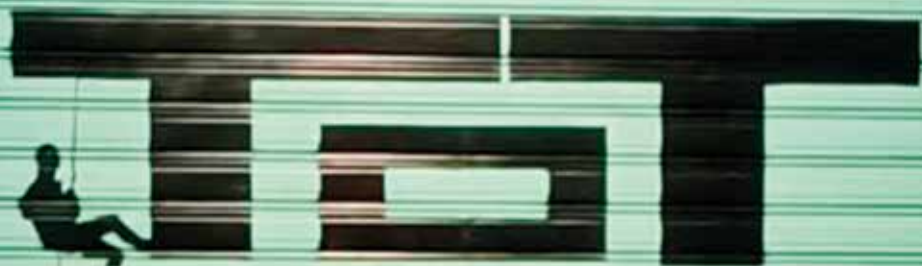
www.inmobiliarialux.es

LUX
INMOBILIARIA

Avda. Blasco Ibáñez, 4 - 46400 CULLERA (Valencia)

Tel. 960 44 58 96 oficina@inmobiliarialux.es

TRABAJOS VERTICALES

ALTURA

www.ferreteriacalabuig.com

F E R R E T E R Í A
Calabuig
desde 1962

Cerrajería

Ferretería y
herramientas

Maquinaria

Pintura

Fontanería

Menaje

Jardinería

Iluminación

Vestuario y
protección laboral

Plaza de la Virgen, 24
Telf. 96 172 04 62
46400 Cullera (Valencia)

Carrer Bombers, 2
Telf. 96 173 80 81
46400 Cullera (Valencia)

Síguenos en facebook

Passeig Dr. Alemany, 6 - CULLERA 656 85 57 58

SIMEON VIATJES

HUGOL
MENJAR & AMICS

643 91 13 43

Carrer Verge Carmen, Faro de Cullera, Valencia

NUEVA GERENCIA 2025

*Casa
Borrasca*

RESTAURANTE

PAELLAS
ARROCES Y COCINA VALENCIANA
DESDE 1914

C/. Sicania 1 FARO DE CULLERA Tel. 643 911 343

SALA SANTY

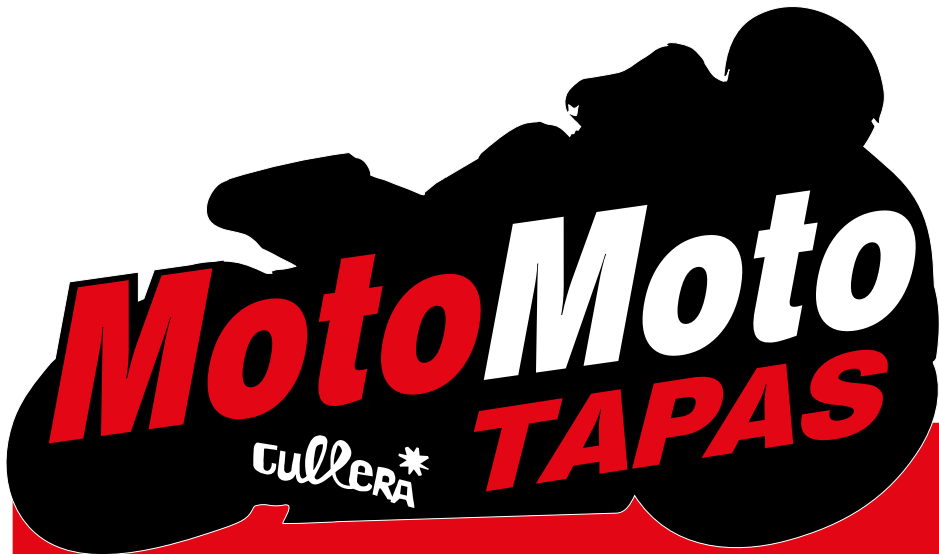
BODAS COMUNIONES BAUTIZOS CONVENCIONES

TEF. 961701919-626702354 CULLERA-RIOLA
www.salasanty.com

**RESTAURANTE
MUSEO DE LA MOTO**

Ser de la Taüt és

Mel

Mel Projects.

Pintor Gisbert 8 València
661 529 534

DISSENY · IDENTITAT · ESDEVENIMENTS · IMPRESSIÓ · WEBS · RRSS

GRÀCIES A TOTS
ELS ANUNCIANTS
PER LA SEUA
COL·LABORACIÓ

SIVEO

ÀUDIO I VISIÓ

sentir bé i ser feliç

SIVEO
ÀUDIO I VISIÓ

CENTRE ESPECIALITZAT EN SOLUCIONS AUDITIVES
REI EN JAUME 17 CULLERA 960 264 561 | www.siveo.es

CONSTRUCCIONES AIMAR

**FACHADAS - REHABILITACIÓN -
REFORMAS - ESTRUCTURAS - CONSTRUCCIÓN
TRABAJOS VERTICALES**

670 566 462 - 960 045 104

MÁRMOLES
SAPIÑA

ESPECIALISTAS EN COCINAS

C/ Ruzafa, 56
46400 CULLERA
Tel: / Fax 96 172 08 89

Plaza de la Libertad nº 1
96 172 16 57

Bazar Andorra

- Electrodomésticos
- Aire Acondicionado
- Servicio Post-Venta

Plaza Llibertat, 19 - 46400 CULLERA (Valencia)
☎ 96 172 07 20 ✉ bazarandorra19@gmail.com

Tel. Silvia:
657 925 063

Tel. Paco:
609 022 656

Mercado Municipal, Pto. 14 - 46400 CULLERA (Valencia)

📍 C/ Colón, 1

📍 C/Madrid, Ed. Wagner
Cullera (Valencia)

☎ 645016056

✉ pescaderiachelo@gmail.com

Romeral Dolços

José Carlos Romeral García

tel. 645 48 66 57
pasteleria_romeral@hotmail.com

Avd. Diagonal País Valencià 15 - baix
C/Jaume Roig, 10- baix
46400 - Cullera (València)

CARNISSERIA - XARCUTERIA

El Dofi

Telèf. 96 172 50 52
Carrer Caminàs dels hòmens, 3 - CULLERA

Carnisseria Tradicional

SUNSI

des de 1961
Som artesans de l'embotit

Mercat de Cullera, ptos. 17-18

Per a encàrrecs, Tel. 626 357 359

CONSTRUCCIÓN
DE VIVIENDAS
REHABILITACIÓN
DE FACHADAS
REFORMAS
EN GENERAL
ESTRUCTURAS
FONTANERIA
ELECTRICIDAD
PINTURA

C/ Muñoz Degraín, 83 CULLERA 615 88 30 35 romcullera@msn.com

Pizza & Tapas

CULLERA

Passeig Doctor Alemany, 44

96 070 56 11

Helga Cristina Llopis Juan
Administración de fincas

C/ Cervantes, 36 bajo 46400 - CULLERA (VLC)
96 173 15 35 - 676 98 94 52
fincas@llopisasesores.com

CA
QUIN
TIN

restaurant

666 850 931

www.caquintin.com

ALUMINIOS LEON

CARPINTERIA EN ALUMINIO, PVC Y AUTOMATISMOS

  627 894 951

FORN I PASTISSERIES MUÑOZ

C/ 25 D' ABRIL, 91
96 026 46 28

Av. Joan Fuster, 8
96 203 51 98

C/ Del Vall, 69
96 172 04 68

46400
CULLERA
(Valencia)

Sarrión AUTOCARES

C/ Partida Senades, s/n
46400 CULLERA (Valencia)
TEL: 961 722 597 - FAX: 961 731 292

mar

mar

Miguel Hernández, 3
Tel. 961732359

Pescadors, 83
Tel. 961720099

Plaça la Verge, 4
Tel. 961720053

46400, CULLERA, VALÈNCIA

HOSTELUX

CLIMATITZACIÓ

Restaurante El Cisne

Campo de Tiro Cullera
Reservas en el 685 67 50 17

ALMUERZOS - TAPAS - ARROCES

 Síguenos en Facebook: [elcisnecullera](https://www.facebook.com/elcisnecullera)

Xica & Xic

Passeig Dr. Alemany, 16 - CULLERA
744 64 07 11 - mnintima@mnintima.com

BRUJULA

ESPECIALISTAS EN PESCA DEPORTIVA

Avenida del Puerto, 3
Frente Lonja Pescado
46400 Cullera

☎ 96 172 14 14
☎ 629 23 20 25

Da Vinci

IMPRESSIÓ & RETOLACIÓ

**WRAPPING
DA VINCI**

@WRAPPINGDAVINCI
@DAVINCICULLERA

96 026 47 77 nando@davincidigital.es

C/ Antonio Renart, 1 baix CULLERA (VLC)

Francisco Vicente Arenas

615 308 567 - 616 122 134

jopama@jopama.es

www.jopama.es

CAMINÀS
Reformes integrals

• PORTES • MOBLES DE CUINA • PARQUET •
• REFORMES INTEGRALS • PISCINES •

96 173 80 89

info@caminas.es

C/Sueca, 44
Cullera (46400)
Valencia

www.caminas.es

clarel

CULLERA

Pl. España ,12.

ELEVA CULLERA

Servicio de plataforma
elevadora para reformas,
mudanzas, mobiliario, etc

Consulte sin compromiso

 @elevacullera

 elevacullera@gmail.com

 661 66 49 93

Somnis

MULTI·MOBLES

 961 721 127

 645 803 814

Plaça de la Llibertat, 4 baix-esq.
46400 Cullera / València
moralescullera@gmail.com

ESCRIVÀ FOTÒGRAF 40 ANYS

Tel.961723810 - 675097406 C/del vall, 95 - 46400 Cullera (valencia) vicentescrivaf@gmail.com

suelectric.com

EL SEU
MAGATZEM
DE MATERIAL
ELECTRIC

Javier Sendra
658 894 156

Camí Vell de Cullera, 61
Pol. Ind. El Teular,
Buzón 1008

Tel. i Fax: **961 71 07 79**

Fax: **963 11 99 25**

46410 **Sueca** (València)

javier@suelectric.com

COPRO CLIMENT

*Tu tienda especialista
en construcción*

MAT. DE CONSTRUCCIÓN

FERRETERÍA Y ÚTILES

CERÁMICA Y BAÑO

C/ Sueca, 45 · CULLERA (Valencia) · T. 961 724 798 · coprocliment@grupodb.com
www.grupodb.com

CASA NOSTRA

Restaurant

C/ Doctor Gómez Ferrer, 1 46400 - CULLERA (VLC)

96 172 01 52

☎ 658 588 749

rtecasanostra@gmail.com

**COMPRO
ORO**

**PAGO INMEDIATO
EN EFECTIVO**

En plaza Libertad, 17
Cullera

joyeria froilán

**EL ORO ESTÁ EN
MÁXIMOS ANUALES**

APROVECHA EL MOMENTO

Mercat Cafe

Plaça la Verge nº28 Cullera
(Valencia) tlf: 633475718

CARPINTERÍA

EL PISO S.L.

Diseño propio de Cocinas
Puertas de Interior
Puertas Blindadas
Interiores de Armarios
Armarios Deslizantes

☎ 96 172 00 66
 ☎ 629 74 43 96
 ✉ carpiso08@hotmail.com

Fabrica: C/ Dels Bombers, 4
 40400 CULLERA Valencia

corporimatge
retolació i impressió digital

Tu publicidad más efectiva
en gran formato. "Compruébalo"

PROYECTOS DE IMPRESIÓN

**Tecnología, calidad, tintas ecosolventes,
Ancho de impresión 3200mm.**

Lonas, vinilos, lienzos, pancartas, banderolas, rótulos.

corporimatge@gmail.com

Av del Teular 38. Poligon Industrial el Teular Sueca

Menú diario
Tapas variadas
Pescado de la Lonja

T. 635 681 950

C/ Rey don Jaime, 64 · Cullera

we deliver!

Confíe sus envíos nacionales e internacionales
en la mayor red de agencias de Europa

Tu envías... nosotros lo entregamos

600 969 730

C/ Ciudad de Plamplona, 85 B Correo: agencia.179@glspan.es
46410 SUECA (València)

PINTURA Y DECORACIÓN

 660 158 831

Adrián Martínez León

C/ Replà de Sant Antoni, 51C, 3º - 6ª
46400 CULLERA (Valencia)

MasqueTinta

 96 203 80 63 - 601 13 15 11

 info@masqtinta.es

Imprempta - Retolació - Publicitat
Estampació textil - Productes personalitzats

Av. Diagonal del País Valencià, 23 Cullera

PIZZA D'OR
DES DE 1979
TLF. 961722553

**¡TU PIZZA FAVORITA
AHORA EN CASA!**

**Reparto a domicilio
disponible**

Pide al: 961722553

**De viernes a domingo
Servicio rápido y confiable**

**¡Llama ahora y disfruta
sin moverte de tu sofá!**

@pizzadorcullera

TECNISHOP

REPARACION DE MOVILES Y ORDENADORES

Venta y reparación de
Telefonía e Informática

C/25 de Abril, 55 Cullera

960 72 85 88

restaurant
pescadors

Avgda. del Port 9
CULLERA (VLC)

Reserves:
649 11 25 37
(Luis)

MENU DIARI I ESMORZARS POPULARS
PEIX FRESC DE LA LLOTJA DE CULLERA
GRAN VARIETAT DE TAPES CASERES
DIUMENGES OBERT AL MIGDIA

Nestán

RESTAURANTE

COMIDA TÍPICA ARMENIA - CARNE A LA PARRILLA
DESAYUNOS - ALMUERZOS - COMIDAS - CENAS

C/ ENRIC VALOR, 3 - 631203169

Nuevo Raf

Bar - Tapería - Restaurante

C/ Maestro Serrano, 2 - Cullera

 634 285 425

CARLOS SARRIÓN
REFORMES INTEGRALS

Tlf. 679 11 82 35

Email.sarrionreformas@gmail.com

Sofás *atu* **medida**

Avda.del Teular 16-B Sueca 671 286 861

atumedidasofas@gmail.com

La revisió del meu cotxe?
Confio en Bosch Car Service
amb els ulls tancats.

Consulta'ns el preu sigui quina sigui la marca i el model del teu cotxe.

Preus tancats competitius.

FESACAR, S.L.

Mecànica i Electrònica de l'Automòbil

Fesacar@fesacar.com - www.fesacar.com

C/ Favara, s/n - Tel/Fax.: 96 172.03.17 - Cullera

BAR RESTAURANT

EL MUSICAL

SMI SANTA CECILIA · CULLERA

EVENTS · CELEBRACIONS · MENÚS DE PREU TANCAT PER A GRUPS
ESMORZARS · MENÚS DEL DIA · SOPARS A LA CARTA · BANQUETS

Segueix-nos a

C/ Del Riu, 7

RESERVES: 96 172 01 11

CULLERNEU NEUMÁTICOS Y MECÁNICA

Estamos en ...

C/ Sueca, 53 - CULLERA

Tel. 96 172 36 57 - Mov. 616 031 850

MARE E MONTI

RISTORANTE ITALIANO

+34 661.938435 / Carrer bou i villaragut Faro de Cullera.

brocatell

indumentària valenciana

C/ VALÈNCIA, 21
46410 SUECA

96 203 45 14 / 601 731 331

LUDUS ESPORTS
GESTIÓ ESPORTIVA

658 20 66 52

www.ludusesports.com

 CulleraCash

**Supermercado Alimentación y Bebidas
Venta a Profesionales y Particulares**

962 01 00 40

administracion@culleracash.com

VFARM

TRABAJOS AGRÍCOLAS

627 719 718

Paula Torres

Clínica dental

- Odontologia d'avantguarda
- Centre d'especialitats odontològiques
- Microscopía Dental

c/ La Bega, 15 Baix. Cullera (València)
960915191 - 673750950
paulatorresdental@gmail.com

